

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

ОТЧЕТ

**за степента на изпълнение на
утвърдените политики и програми на
Министерство на външните работи за
2012 година**

2012

**Отчет за степента на изпълнение на утвърдените политики и програми на
МВнР за периода 01 януари – 31 декември 2012**

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	МИСИЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ	3
II.	ВИЗИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА	3
III.	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА	4
	Приходи	4
	Разходи	4
IV.	ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА	7
V.	ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКА „ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ДИПЛОМАЦИЯ”	8
VI.	ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМИ	9
	Програма 1 „Управление, координация и осигуряване на дипломатическата служба”	9
	Програма 2 „Задгранични представителства, консулски отношения и подкрепа на гражданите в чужбина”	33
	Програма 3 “Публична дипломация”	38
	Програма 4 „Външна политика и многостранна дипломация”	56
	Програма 5 „Национален визов център, инструмент „Шенген” и управление на кризи”	124

I. МИСИЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

През 2012 г. Министерството на външните работи работеше последователно и целенасочено за реализиране на начертаната в програмната рамка на Бюджетната прогноза 2012-2014 мисия. Министерството подпомагаше министъра на външните работи в пълен обем при ръководството и осъществяването, при планирането и координирането на резултатно-ориентирана външна политика, отстояваща българските национални интереси.

Главните насоки бяха:

- защита на българските позиции по въпроси от европейския дневен ред, ефективно участие на всички равнища в процеса на взимане на решения по въпроси от общ интерес и в областта на Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС, развитие на интензивни и задълбочени двустранни отношения и активно участие в международното сътрудничество;
- утвърждаване на положителен образ на България като държава-членка на ЕС сред партньорите в ЕС и съюзниците в НАТО, и изграждане на положителен имидж в трети страни за привличане на чуждестранни инвестиции, туристи и развитие на взаимноизгодно сътрудничество;
- принос за националния приоритет – присъединяване към Шенген;
- защита на правата на българските граждани и грижа за българските общности зад граница, оказване на своевременна помощ на изпадналите в кризисни ситуации;
- продължаване на усилията за изграждане на ефективна Дипломатическа служба с висок административен капацитет и професионализъм, способна да изпълнява задачи в изпълнение на приоритетите от Програмата за европейско развитие на България;
- управление в чужбина и в страната на държавните имоти от правомощията на МВНР.

II. ВИЗИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА

Визията за дейността на МВНР през отчетения период се основаваше на спазването на основни принципи:

- последователност в усилията за укрепване на мира, стабилността, сигурността, правата на човека и демокрацията в Европа, в региона и в света;
- предвидимост във взаимодействието с партньори и съюзници от НАТО и ЕС;
- инициативност и активност при поддържане и развитие на двустранни отношения и многостранна дипломация;
- ефективност и ефикасност за единна външна политика чрез координация и подпомагането на други органи на държавната власт (централна и местна администрация) при осъществяваната от тях международна дейност;
- активен и надежден източник на информации, анализи, оценки и предложения, които се ползват от държавните власти и бизнеса;

- приоритетност при използването на ограничените ресурси в условията на финансова криза за постигане оптимален резултат;
- гъвкавост при отчитане на промените в международната среда за навременна и адекватна реакция;
- прозрачност, отчетност и откритост в представянето на дейността на МВНР пред обществеността чрез използване на съвременните средства за комуникация и въз основа на определените публични правила;
- професионализъм на работещите в МВНР.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ ОТ БЮДЖЕТА

Приходи

За 2012 г. в бюджета на МВНР са планирани приходи в размер на 55 000 000 лв. Общите приходи обхващат събираните от централната администрация приходи, както и от второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

В неданъчните приходи са включени приходи, държавни такси, глоби и санкции, както и приходи и доходи от управление на собствеността.

В таблицата по-долу са представени данни по закон, уточнен план и отчет на приходите за отчетния период по агрегирани икономически показатели.

Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ за периода от 01.01.2012 г. до 31.12.2012 г. (изписва се отчетният период) (в хил.лв.)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	55 000,0	70 828,7	82 615,4
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	55 000,0	70 573,2	82 349,9
Приходи и доходи от собственост	7 445,2	7 445,2	9 330,6
Държавни такси	47 554,8	47 554,8	56 085,2
Глоби, санкции и наказателни лихви			87,5
Други		15 573,2	16 846,6
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>		255,5	265,5

Разходи

В таблиците по-долу са представени разходите на министерството по програми в рамките на изпълняваната политика; консолидираните разходи по ведомствени и администрирани параграфи, както и източниците за финансиране на консолидираните разходи.

В допълнение, са включени и ведомствените разходи по бюджета на министерството за персонал (заплати, възнаграждения и осигурителни вноски), средства за издръжка на централното управление и на задграничните представителства, ведомствени капиталови разходи и разходи за издръжка на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на външните работи, както и разходи за членски внос от името на Република България в различни международни правителствени и други организации (Приложение б).

Приложение № 2а – Отчет на разходите по политики и програми по бюджета на МВНР

РАЗХОДИ за периода от 01.01.2012 г. до 31.12.2012 г. (в хил.лв.)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо разходи по бюджета на ПРБК	106 000,500	123 752,440	123 687,439
Политика " Външна политика"	106 000,500	123 752,440	123 687,439
Програма 1 "Управление, координация и осигуряване на дипломатическата служба"	15 499,756	15 711,719	15 702,870
Програма 2 "Задгранични представителства, консулски отношения и подкрепа на гражданите в чужбина"	71 584,768	92 976,748	92 922,295
Програма 3 "Публична дипломация"	741,426	1 245,208	1 243,935
Програма 4 "Външна политика и многостранна дипломация"	14 792,685	12 389,397	12 388,971
Програма 5 "Национален визов център, инструмент Шенген и управление на кризи"	3 381,865	1 429,368	1 429,368

Приложение № 2б. – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми

ПРОГРАМИ на Министерство на външните работи за периода от 01.01.2012г. до 31.12.2012 г. (в хил.лв.)	Общо консолидирани разходи	Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		<i>Общо</i>	<i>По бюджета на ПРБК</i>	<i>По други бюджети, фондове и сметки</i>	<i>Общо</i>	<i>По бюджета на ПРБК</i>	<i>По други бюджети, фондове и сметки</i>
Общо разходи	123 687,439	114 369,607	114 369,607	0,000	9 317,832	9 317,832	0,0
Политика " Външна политика"	123 687,439	114 369,607	114 369,607	0,000	9 317,832	9 317,832	0,0
Програма 1 "Управление, координация и осигуряване на дипломатическата служба"	15 702,870	15 702,870	15 702,870		0,000		
Програма 2 "Задгранични представителства, консулски отношения и подкрепа на гражданите в чужбина"	92 922,295	92 922,295	92 922,295		0,000		
Програма 3 "Публична дипломация"	1 243,935	1 243,935	1 243,935		0,000		
Програма 4 "Външна политика и многостранна дипломация"	12 388,971	3 071,139	3 071,139		9 317,832	9 317,832	
Програма 5 "Национален визов център, инструмент Шенген и управление на кризи"	1 429,368	1 429,368	1 429,368		0,000		

Приложение № 3 – Източници на финансиране на консолидираните разходи

Източници на финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния и ориентиран към резултатите бюджет за периода от 01.01.2012 г. - 31.12.2012 г. (в хил.лв.)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо разходи:	106 000,500	123 752,440	123 687,439
Общо финансиране:	106 000,500	123 752,440	123 687,439
Собствени приходи	55 000,000	70 828,665	82 349,900
Субсидия от републиканския бюджет	51 000,500	51 276,610	36 110,574
Целеви средства от ЦБ			276,110

Предприсъединителни програми на ЕС, вкл. съфинансирането от ДБ			
Структурни фондове, Кохезионен фонд, фондовете за прилагане на ОСП и ОРП на ЕС, вкл. съфинансирането от ДБ			
Заеми			
Безвъзмездни помощи		255,500	265,545
Други европейски фондове и програми, вкл. и национално съфинансиране			
Други		1 391,665	4 685,310

Приложение № 6

№	Политика “Външна политика”	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	93 735 815	114 434 608	114 369 607
	Персонал	21 012 431	20 157 176	20 148 316
	Издръжка	68 672 019	78 045 029	77 988 891
	Капиталови разходи	4 051 365	16 232 403	16 232 400
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	93 735 815	114 434 608	114 369 607
	Персонал	21 012 431	20 157 176	20 148 316
	Издръжка	68 672 019	78 045 029	77 988 891
	Капиталови разходи	4 051 365	16 232 403	16 232 400
2	Ведомствени разходи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
2.1	1.....			
2.2	2.....			
	<i>Администрирани разходни параграфи **</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 264 685	9 317 832	9 317 832
	1. Членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	12 264 685	9 107 848	9 107 848
	2. Предоставени помощи за чужбина		209 984	209 984
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	1.....	0		
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 264 685	9 317 832	9 317 832
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	106 000 500	123 752 440	123 687 439
	Общо разходи (I.+II.+III.):	106 000 500	123 752 440	123 687 439
	Численост на щатния персонал	1 511	1 511	1 221
	Численост на извънщатния персонал	117	117	62

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети, фондове и сметки по програмата според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

** Описание на администрираните разходни параграфи по програмата, вкл. проектите

IV. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

През отчетния период започна прилагането на новия Устройствен правилник на МВНР, приет с ПМС № 365/27.11.2011 г. Вече функционират предвидените 3 генерални дирекции, съответно по политически, глобални и европейски въпроси, както и 18 дирекции и Инспекторат, при предишните 24 дирекции и Инспекторат.

С организационно-функционалния модел се цели постигане на по-голяма ефективност и контрол при осъществяване на външната политика, по-добра вътрешно-ведомствена координация, както и подобряване на взаимодействието с дипломатическите служби на държавите-членки на ЕС.

С оптимизирането на структурата се изпълняват приоритети на административната реформа в държавната администрация. С Устройствения правилник числеността на служителите в МВНР се определя на 1350 щатни бройки. Това представлява съкращаване на 130 щатни бройки или около 9 на сто от общата численост на служителите, определена в предишния Устройствен правилник.

Като се отчетат извършените в края на 2009 г. и в началото на 2010 г. съкращения, числеността на служителите на МВНР е намалена общо с около 21 на сто в сравнение с числеността му към 1 август 2009 г.

V. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКА „ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ДИПЛОМАЦИЯ”

В рамките на програмното бюджетиране, МВНР осъществява своята дейност, под ръководството на министъра на външните работи, по една политика – „Външна политика и дипломация”, което отразява идеята за консолидираност и координираност на полаганите усилия.

Въпреки значителните затруднения от ограничения финансов ресурс, които възпрепятстват изпълнението в пълен обем и резултатност на планираните дейности, през 2012 г. се работи за постигане на видим и осезаем ефект за обществото по планираните направления:

1. Влиятелна България в системата на международните отношения

√ Постигнати са добри резултати при отстояване на националните интереси във всички формати и равнища на вземане на решение при развитие на политиките на ЕС. Акцент през годината бе изработването на новата многогодишна финансова рамка, присъединяване на България към Инструмента „Шенген” и ключови секторни политики.

√ В изпълнение на приоритета на Програмата за европейско развитие на България за поставянето на страната в центъра на европейската политика, бе постиганото активно участие и предприети български инициативи в Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС.

√ Постигната бе търсената ефективност в развитието на двустранните отношения с ключови партньори и държави-членки със сходни интереси в ЕС, със стратегически съюзници (САЩ), със страни от региона на Югоизточна Европа и др.

√ Водената последователна външна политика в рамките на ООН, ОССЕ и в други многостранни организации и институции допринесе за повишаване на авторитета на страната и интереса към партньорство с България за паралелни и съвместни външнополитически действия.

2. Мирна и стабилна международна среда, която генерира сигурност и стабилност за България и за постигането на националните интереси

√ През отчетния период продължи да се работи за укрепване на мира и стабилността на Балканите, като бе подкрепен стремежът на страните от региона за европейска интеграция, основаваща се на спазването на европейските принципи и ценности.

√ България даде своя принос в международните усилия за управление на кризи, предотвратяване на конфликти и укрепване на демокрацията и правата на човека в Сирия, страните от Северна Африка, Афганистан.

√ Като държава-членка на ЕС, България успешно си сътрудничи с Върховния представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност на ЕС, както и с ЕСВД като цяло.

3. Просперираща България

√ Приоритетно през годината се работи за представяне на България като сериозна инвестиционна дестинация и икономическата тема бе съществен елемент в осъществените външнополитически контакти. Привлечени бяха сериозни инвеститори.

√ Целенасочени бяха усилията, в активно взаимодействие с други министерства, за напредък по ключови инфраструктурни проекти, включително и обезпечавачи енергийната независимост на България.

√ Продължи да се работи за подобряване обслужването в консулските служби, което да улесни желаещите да посетят България туристи.

4. Министерство на външните работи в услуга на гражданите

√ Бяха положени усилия за осигуряване на навременна превантивна информация, която да предотврати излишното поемане на рискове от българските граждани, планиращи пътувания в кризисни региони. Успешно бяха проведени операции в помощ на изпаднали в беда български граждани.

√ Положени бяха усилия за подобряване на качеството на консулските услуги и други услуги, насочени както към българските граждани, които желаят да пътуват, живеят или правят бизнес зад граница, така и към чуждестранни граждани, имащи такива намерения към България.

√ Продължи ефективната подготовка за присъединяване към Инструмента „Шенген“ чрез работа за изграждане на необходимата инфраструктура и материална среда, подготовка на кадрите и изготвяне на съответните нормативни и административни документи.

VI. ОТЧЕТ НА БЮДЖЕТА ПО ПРОГРАМИ

Програма 1 „Управление, координация и осигуряване на Дипломатическата служба”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

С въвеждането на новия Устройствен правилник се постигната добра реализация на целите на програмата да организира, ръководи, контролира и отчита дейността на Централното управление /ЦУ/ на МВНР. В пълен обем е реализирана оперативната цел на структурната реформа.

- Политико-административният апарат и задграничният компонент работят добре под единно ръководство, единна визия и организационна ценностна система;

- Въвежда се модерен процес на дългосрочно планиране и на оперативен управление с прилагане на лидерски подход на политическо равнище и на подходящи управленски практики;

- Постиганото е добро дефиниране на роли, задачи и функции на организационните звена и адекватно съчетаване на експертизата в различните области на външната политика, международното право и консулските отношения;

- Постигнато е подобряване на механизмите за координиране на външната политика и международните дейности в рамките на правителството, между министерствата, службите и агенциите, а също така с Администрацията на Президента на Републиката и на Народното събрание;

- Постигнато е сравнително добро комплексно реструктуриране на поддържащите системи и обслужващи организации в изпълнение на целта за създаване на условия за концентриране на ресурси за дейности по външната политика, реагиране в кризисни ситуации и осигуряване на всеобхватна поддръжка за българските граждани в чужбина;

- Липсата на средства засега възпрепятства изграждане, поддържане и развитие на високоефективни системи за сигурност и на информационни системи, които да осигурят нужната ефективна и сигурна информационно-комуникационна среда за дейността на Дипломатическата служба;

- Подобрени са управлението и поддържането на задгранични недвижими имоти - държавна собственост.

б). Предоставяни продукти/услуги – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне:

- Организация, автоматизиране и усъвършенстване на документооборота в МВНР;

- Обслужване на граждани с архивна информация;

- Оказване на методическа и практическа помощ в архивната обработка на документите на мисиите в чужбина, съгласно Закона за Националния архивен фонд;

- Транспортно обслужване на делегации;

- Транспортно обслужване на структурните звена в ЦУ на МВНР;

- Осигуряване на материални средства за нуждите в ЦУ на МВНР и на ДКП;

- Организиране и осъществяване на система от мерки за физическа и техническа сигурност в ДКП и ЦУ на МВНР;
- Организиране и контролиране работата с документите и информационните масиви, съдържащи класифицирана информация;
- Организира дейността на дипломатическата куриерска служба.
- Подобряване на ефективността и ефикасността на управленските процеси чрез предоставяне от дирекция „Вътрешен одит“ на независима и обективна оценка относно:
 - надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация;
 - създадената организация по опазване на активите и информацията в министерството;
 - ефективността, ефикасността и икономичността на операциите;
 - изпълнението на договорите и поетите ангажменти.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

Администриране на човешките ресурси

През 2012 г. бе извършена текущата дейност по изготвяне на документацията, свързана с организацията и управлението на човешките ресурси, в т.ч. се изработиха 5 083 бр. заповеди, договори, допълнителни споразумения, заповеди за дългосрочно командироване в чужбина и прекратявания на правоотношенията на служителите от МВНР; 5 363 бр. заповеди за ползване на платен и неплатен отпуск от служителите на МВНР; 1 172 заповеди за краткосрочни командировки в чужбина и 120 заповеди за краткосрочни командировки в страната. Изготвени бяха удостоверения за трудов стаж, издавани и оформяни са трудови и служебни книжки на служители на МВНР. Водят се дневници на издадените служебни книжки, на новопостъпилите и архивирани служители. Актуализирани бяха регистри и бази данни /публични и вътрешни/. Текущо се поддържат личните дела.

Своевременно се изготвят и изпращат уведомления до НАП за сключване, изменение или прекратяване на трудови договори със служители в ЦУ на МВНР. Бяха оформени 1 700 броя болнични листове, включително и документи в случаите на трудова злополука.

В съответствие със законовите изисквания, бяха изработени и утвърдени от министъра графици за отпуск на служителите.

Осъществявана бе дейност по привеждане в изпълнение на влезлите в сила съдебни решения за възстановяване на работа на служители.

Квалификация и специализация на служителите

На основание чл. 35 от Закона за държавния служител, беше изготвен годишен план за задължително и специализирано обучение на служителите от ЦУ на МВНР.

Задължителното обучение с новоназначените служители не се проведе поради липса на планиран бюджет. Проведе се специализирано обучение с 45 служители в следните учебни центрове: Дипломатически институт /ДИ/на МВНР в България; МВНР на Сърбия; Европейски колеж по сигурност и отбрана в Брюксел, Женева и Виена; Европейска служба за външна дейност в Брюксел; Европейски център за изследвания по въпросите на сигурността „Джордж Маршал“; ДИ Клингендал в Холандия; Център по сигурност и отбрана „Гармиш-Партенкирхен“ в Германия.

Осигурена бе възможност за езикова подготовка на служителите, организирана от ДИ, вкл. специализиран курс по комуникативни умения (френски език), а през юни се проведе редовна езикова сесия по 8 чужди езика на 98 служители за признаване на степен „владееене“ и степен „ползване“, съгласно Правилника за езикова квалификация на служителите в Дипломатическата служба.

Организиран бяха също Консулски курс, Основен курс за стажант-аташета и Курс средна кариера за дипломати. Обхватът и тематичното разнообразие на курсовете се обнови и разшири.

В обучителните програми на ДИ взеха участие и представители на държавната администрация.

В периода 26-28 март 2012 г. се проведе Посланическа конференция, насочена към подготовка на новоназначените посланици на България.

Принос към младежката заетост МВНР предоставя възможност на 35 младежи да придобият трудов стаж за улесняване на прехода между образование по Компонент I на Програма „Старт на кариерата“- 2012 г. През 2012 г. в ЦУ на МВНР са организирани и проведени 217 учебни стажа, а в ДКП – 64.

За периода бяха приети и проведоха неплатен учебен стаж в рамките на един месец две групи от общо 19 студенти по първа и втора вълна стажове по Проект “Създаване капацитет за бъдещето – провеждане на студентски стажове в държавната администрация” с бенефициент Администрацията на Министерския съвет, реализиран с безвъзмездната финансова помощ на Оперативна програма “Административен капацитет”.

Развитие на човешките ресурси Бе извършен подбор на служители на министерството и организирано тяхното обучение съвместно с ДИ за Консулски курс, Основен курс за стажант-аташета и Курс средна кариера за дипломати.

Проведен бе Основен курс на стажант-аташетата и те бяха разпределени по структурни звена в ЦУ на МВНР за провеждане на задължителен стаж.

Беше осъществена подготовка на три заседания на Кариерната комисия, на които бяха разгледани въпроси на ротацията за 2012 г. и повишаване в ранг на дипломатически служители – 115 души.

Утвърдени бяха годишните атестации за 2011 г., като са оценени 965 души, от тях с оценка 1 – 80, с оценка 2 – 598, с оценка 3 – 285, с оценка 4 – 2.

Във връзка с провеждането на годишната ротация бяха организирани и оформени документално дългосрочното командироване на 36 ръководители на задгранични представителства; 49 дипломатически служители; 6 административни и технически служители.

Бяха избрани 6 преводачи в проведен подбор на кандидати за длъжности за административни и технически служители в ДКП, извън състава на Дипломатическата служба.

Административна реформа

Във връзка с прилагането на новия Устройствен правилник на МВНР, приет с ПМС № 365 / 27.11.2011 г., бе утвърдено ново Длъжностно разписание в сила от 14.05.2012 г. Изготвена бе новата структура на министерството в системата „Поликонт“, както и фасети (работни места), свързани с преназначаване на служителите. Бяха изготвени съответните заповеди за трансформации на длъжности.

Във връзка с прилагането на новия класификатор на длъжностите в администрацията и новата Наредба за заплатите в държавната администрация, бяха изготвени справки за Съвета по административната реформа към Министерски съвет /МС/ и Министерството на финансите /МФ/, както и тримесечни справки за Националния статистически институт /НСИ/.

В съответствие с нормативната уредба, влязла в сила от 01 юли 2012 г., беше изготвено ново длъжностно разписание и поименно разписание на длъжностите. Бяха разработени Вътрешни правила за работната заплата в МВНР и изготвени заповеди, които отразиха промените в заплатите на служителите и равнищата на основна месечна заплата. Бяха изготвени длъжностни характеристики на служителите в ЦУ на МВНР и в ДКП. Във връзка с предвидената в Наредбата възможност за определяне на допълнителни възнаграждения за постигнати резултати, през октомври 2012 г. беше извършено оценяване на резултатите на структурните звена в МВНР и на служителите за период 15 юли–15 октомври 2012 г.

Периодично се изготвяха становища за съгласуване във връзка с промяна на нормативни актове. Подадена бе информация за изготвяне на Доклада за състоянието на администрацията през 2012 г. на Министерския съвет.

Приложено бе ПМС № 334/20.12.2012 г за допълнение на ПМС № 66 за кадровото осигуряване на някои дейности в бюджетните организации.

Координация на българското участие в международни правителствени структури и структури на ЕС

Постиганата е добра координация и организация за номиниране на кандидатури на български граждани за работа в международни правителствени организации и в структури на ЕС.

Бяха осъществени 14 подбора на български кандидатури за позиции на командировани национални експерти (КНЕ) - обработени и изпратени 269 кандидатури.

МВНР осъществи изпращането на един командирован национален експерт в Европейската служба за външна дейност /ЕСВД/.

Беше осъществено оформянето на 39 заявки за принос към мисии на ЕС по линия на ОПСО, като бяха обработени общо 132 кандидатури.

По отношение на български кандидати за служители в полевите мисии на ОССЕ беше осъществяван ежеседмичен подбор и номиниране. Трима кандидати, номинирани от дирекция "Човешки ресурси", бяха одобрени.

Бяха осъществени 5 подбора за наблюдатели в мисии на ЕС за наблюдение на избори, като бяха обработени 81 кандидатури. Бяха осъществени 4 подбора за обучение на програмата NEEDS и бяха обработени 55 кандидатури.

Беше осъществена процедура за подбор за Програмата за практическо обучение в ДЕС /JPD/ - места, финансирани от ЕСВД. Бяха обработени 66 кандидатури, от тях преселектирани 8. Беше осъществена и една процедура за подбор за Програмата за практическо обучение в ДЕС /JPD/ - места, финансирани от ЕК. Бяха обработени 22 кандидатури, от които тях преселектирани - 4.

Редовно бяха публикувани обявления за вакантни позиции в ЕСВД и ГСС. Издадени са 31 удостоверения за принадлежност към Дипломатическата служба. Осъществени са 139 номинации за позиции в ОССЕ и 6 процедури по продължаване на назначения в ОССЕ.

Международно сътрудничество

Проведено бе седмо Зимно училище по дипломатия, организирано от ДИ в сътрудничество с Фондация „Ханс Зайдел“ и Европейска Академия – Берлин с тема **„Политики на ЕС и НАТО в Югоизточна Европа и Черноморския регион: външна политика, сигурност и енергетика“**. Участваха 33 млади дипломати от 19 държави от Балканите, от Черноморския регион и от държави-членки на ЕС.

България за първи път бе домакин и организатор на модул от Курс за висши служители по ОПСО на ЕС „Конрад Аденауер“, който е част от академичната програма на Европейския колеж по сигурност и отбрана в Брюксел. Организатори от българска страна бяха ДИ, МВНР, Министерството на отбраната /МО/ и Военната академия „Г.С.Раковски“. В курса участваха **53-ма представители на международни и европейски институции**, както и служители на министерствата на външните работи и министерствата на вътрешните работи на държавите-членки.

Финанси и управление на собствеността

Бяха осъществени следните дейности:

- организиране, ръководене и контрол на цялостната финансово-счетоводната и материалната отчетност в министерството, в ДКП, в ДИ и в Държавния културен институт /ДКИ/ към министъра на външните работи;

- подпомагане на министъра при осъществяването на дейностите по придобиване, управление и разпореждане с недвижими имоти и движими вещи - държавна собственост, на територията на България и в чужбина;

- планиране, организиране и реализиране на процедури по възлагане на обществени поръчки в Министерството и осъществяване на дейностите по изготвяне и сключване на договорите по обществени поръчки, страна по които е Министерството.

Изготвяни са бюджетните прогнози и програмния бюджет на министерството, бюджетите на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра и проведени в срещи и разговори с Министерство на финансите за защита на бюджета на МВНР. За отчетния период бяха инициирани, подготвени и одобрени от МФ 47 корекции на бюджета на министерството.

През 2012 г. бе осъществен предварителен, текущ и последващ контрол за законосъобразното и целесъобразното разходване на паричните средства и материалните ресурси, контролираше се и се анализираше изпълнението на утвърдените бюджети и финансирането на министерството и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра.

За извършване на разплащанията на министерството са изготвени и регистрирани 3 624 касови документа в лева и валута и 2 936 броя банкови документа, които бяха предварително обработени в Системата за електронни бюджетни разплащания СЕБРА.

Съобразно утвърдените бюджетни кредити е осигурена финансовата издръжка на министерството, в т.ч. на второстепенните разпоредители.

Изготвяха се в срок месечни и тримесечни финансови отчети и анализи за изпълнението на бюджета на министерството с препоръки и предложения за ефикасно и целесъобразно изразходване на средствата. Изготвени са методологически указания до ДКП за законосъобразно и целесъобразно управление на утвърдените им бюджети.

През годината всички финансови и консолидирани отчети и оборотни ведомости на министерството и на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити бяха изготвени и представени в сроковете, определени от МФ и от Сметната палата. От 106 ДКП в 64 (60%) няма назначени служители, изпълняващи функциите на ЗФАС. В 42 от тях месечните и тримесечни финансови отчети се изготвиха от служители „ЗФАС“, командировани в други ДКП.

През отчетния период са изготвени 400 бр. документи за пенсиониране при спазване изискванията на КСО и НП за определяне на осигурителния доход по месеци и години. Издадени са 68 бр. осигурителни книжки и е извършена обработка на информацията и начисления за 146 бр. самоосигуряващи се лица.

През 2012 г. бяха разработени и утвърдени следните нови вътрешно нормативни документи :

1. Инструкция за планиране, финансиране, разходване и отчитане на средствата от бюджета на МВНР и извършване на разходи за представителни мероприятия.

2. Вътрешни правила за реда и условията за извършване на корекции по бюджета на МВНР по Закона за устройството на държавния бюджет.

С разработването и утвърждаването на Програма за служители „дългосрочно командировани“ в задграничните представителства за изпълнение на функциите на „ЗФАС“ и на служители, на които е възложено изпълнението на финансово–отчетни функции със Заповед на Министъра на външните работи, МВНР практически осигури повишаването на квалификацията на предстоящите за заминаване служители, изпълняващи посочените функции.

Ефективно и ефикасно управление и поддържане на задграничните недвижими имоти и имоти, държавна собственост в страната

МВНР управлява 191 недвижими имота в страната. От които 131 апартамента - ведомствен жилищен фонд.

През 2012 г., във връзка с управлението и стопанисването на имотите в страната, са извършени следните дейности:

1. Ведомствен жилищен фонд

- водене на кореспонденция с наематели и отговори на жалби на граждани обитаващи жилища, част от ведомствения фонд на МВНР;

- приемане на 9 апартамента от „АДИС“ ЕООД.

- изготвяне на писма, доклади и др. кореспонденция с институции и ведомства относно управлението и стопанисването на държавни имоти на територията на страната, въпроси на етажната собственост, ремонти, плащане на режийни, прехвърляне на партиди, издаване на актове за държавна собственост, деклариране и предеклариране и др.

- Организиране и провеждане на жилищно-настанителна комисия.

Приходите от наем от държавна собственост в страната за 2012 г. са 1 317 845,39 лв.

2. Дейности свързани с осъществяване на правомощията на министъра на външните работи съгласно правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала.

3. Поддържане на актуална база данни - информация за държавните имоти в страната, управлявани от МВНР.

Осъществени са следните дейности в областта на обществените поръчки:

1. Подготвени мини процедури и сключени договори по рамкови споразумения, след възлагане на централизирана обществена поръчка от ЦООП, съгласно Постановление №112/04.06.2010г. на Министерски съвет с предмет:

- „Доставка на тонери и копирни печатащи устройства за нуждите на МВНР.“ по обособена позиция №1 „Доставка на оригинални тонери Hewlett Packard“ и сключен договор за 13 698 лв. с ДДС;

- „Доставка на автомобилно гориво, доставяно чрез карти за безналично плащане за нуждите на МВНР“ и сключен договор за 324 817 лв. с ДДС;

- „Доставка на канцеларски материали, копирна хартия, пликосе и бланки“ по обособена позиция №1 „Доставка на канцеларски материали“, сключен договор за 116 224 лв. с ДДС; по обособена позиция №3 „Доставка на пликосе и бланки“ сключен договор за 10 944 лв. с ДДС;

- „Текущо почистване на работни, сервизни и складови помещения в административни сгради на МВНР, находящи се: сграда на МВНР- ЦУ, ул. „Ал. Жендов“ №2, ул. „Алфред Нобел“ №2 и Резиденция №14, ул. „21 век“ №69“. Проведени са две мини процедури и са сключени : договор на стойност 106 293 с ДДС за 2012 г. и договор на стойност 78 000 лв. с ДДС за 2013 г.

2. Подготвени процедури по рамкови споразумения, след възлагане на централизирана обществена поръчка от ЦООП, съгласно Постановление №112/04.06.2010г. на Министерски съвет с предмет:

- „Доставка на канцеларски материали, копирна хартия, пликосе и бланки“ по обособена позиция № 2 „Доставка на копирна хартия“;

- „Доставка на тонери и копирни печатащи устройства за нуждите на МВНР“ по обособена позиция № 2 ” Доставка на тонери за копирни и печатащи устройства с различни марки“;

3. Подготвени и проведени процедури за възлагане на обществени поръчки, невключени в Централния орган за обществени поръчки с предмет:

- „Доставка на лицензи за използвания софтуер в локалните компютърни мрежи на МВНР и КП.“;

- „Застраховка на движимо и недвижимо имущество на Р България извън страната“;

- „Техническо обслужване, планови ремонти и годишни технически прегледи на служебните автомобили собственост на МВНР“;

- „Извършване на карго превози за нуждите на МВНР.“;

- Подготовка на секретна обществена поръчка с предмет: „Отпечатване и доставка на визови стикери по „Образец“ 2010“;

- Подготовка на процедури на договаряне без обявление - 3 бр.;

- Изготвяне на граждански договори за извършени услуги, свързани с обществени поръчки – 7 бр.;

- Подписан е 1 анекс за прекратяване на договор и 1 анекс за продължаване срока на подписан договор.

4. Изготвени: Статистически отчет за изпълнение на договорите по ОП за 2012 г.; информация за всеки сключен и изпълнен договор по ОП до АОП и ЦООП.

5. Извършване на правни действия по НВМОП, относно възлагане на малка обществена поръчка по чл.2, ал. 1 от НВМОП до 50 000 лева - 4 бр. поръчки.

6. Извършване на правни действия по НВМОП, относно възлагане на малка обществена поръчка по чл.2, ал. 2 от НВМОП до 15 000 лева - 4 бр. поръчки.

7. Извършване на правни действия по ЗОП, относно възлагане на обществена поръчка по чл.14, ал. 5 от ЗОП до 20 000 лева - 39 бр. поръчки.

8. Извършване на правни действия по ЗОП, относно възлагане на обществена поръчка по чл.14, ал. 4 от ЗОП до 66 000 лева - 13 бр. поръчки.

9. Изработване на становища и грами по текущи въпроси по обществени поръчки от дипломатическите мисии на Р България в чужбина.

3. Архив, документооборот, административно и транспортно осигуряване

Основната част от дейностите са текущи и са свързани с осигуряване на документооборота и съхранението на документите. Бяха подготвени за утвърждаване Вътрешни правила за работа с електронни документи.

Осъществени бяха следните дейности: поддържане на контакт с фирмата-доставчик на програмния продукт и обобщаване на исканите от дирекциите промени в нея, с цел адаптиране на програмата към нуждите на министерството; актуализиране на базата-данни в системата (структура, служители, кореспонденти, права на достъп и т.н.); провеждане на индивидуални обучения на служителите в министерството; оказване на съдействие при закупуването на електронни подписи и обучение на служителите за подписване с електронен подпис; сканиране на цялата входяща кореспонденция.

Продължиха дейностите по поддържане на реда и подреждането на архивохранилищата, преподвързване и подшиване на архивни единици с влошено

физическо състояние, за които не е необходимо извършване на специализирана реставрация. Извършване на частична реставрация. Извършена бе оптимизация на пространството за съхранение на архивния фонд на МВНР в наличните архивохранилища.

Продължава процедурата по освобождаване и възстановяване функционалността на хранилището на мецанина.

Продължи научно-техническата обработка на изпратените за постоянно съхранение документи от задграничните представителства, както и на документите от учрежденския архив на МВНР. Бяха дадени методически указания на задграничните представителства по въпроси свързани с обработката, съхранението и експертизата на документите. Бяха утвърдени, изпратените Актове за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение, изготвени от Експертни комисии в задграничните представителства.

Подобряването на административното обслужване на принципа на „едно гише“, осъществявано от Приемната на МВНР.

Бяха обслужени всички заявени нужди на дирекциите в МВНР – ЦУ за транспортно осигуряване, качествено и в срок - транспортно обслужване на конференцията в гр. Правец; транспортно обслужване на конференцията с „Алджазира“ под егидата на НБУ, транспортно обслужване на конференция „София-форум“.

През годината са осигурени всички материални средства заявени от структурните звена на МВНР-ЦУ и ДКП.

Поддържана е резиденцията на ул. „21 Век“;

Беше осъществяван контрол по сключени договори с 15 фирми.

През годината беше сключен договор за ремонт на автомобилите в ЦУ със сервис „Ауто Груп 5“ за срок от 3 години, договор за доставка на гориво с „Петрол“. Бяха своевременно сключени застраховки „Гражданска отговорност“ и „Каско“ и винетки за автомобилите в ЦУ.

Вътрешен одит

МВНР осъществява своята дейност за подобряване ефективността на процесите за управление на риска, контрол и управление чрез предоставяне на независима и обективна оценка на база на разработен и утвърден от министъра на външните работи Стратегически план за периода 2011-2013 г. и Годишен план за 2012 г. На база преоценка на риска бе извършена една актуализация за периода 01.01.2012- 31.12 2012 г. на Стратегическия и Годишен план за одитната дейност.

В годишния план на МВНР за 2012 г. са планирани за изпълнение 13 одитни ангажимента (11 бр. за увереност и два за консултиране). Във включените в плана одитни ангажименти попадат и три, започнали през 2011 г., които приключват през 2012 г. Изпълнени са 13 одитни ангажимента, като три от тях ще приключат в следващия отчетен период.

С цел подобряване на ефективността и ефикасността на управленските процеси, МВНР през 2012 г. е предоставило независима и обективна оценка относно ключови (рискови) процеси и дейности, както следва:

- Одитни ангажменти за даване на увереност относно адекватността и ефективността на изградените системи за финансово управление и контрол в ЗП на Р България в 6 бр. задгранични представителства на Република България;

- Одитни ангажменти за даване на увереност относно надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация в ЗП на Р България и съответствието със законодателството и вътрешните актове в 5 задгранични представителства, в които се осъществи наблюдение на системите за финансово управление и контрол.

- Одитен ангажмент за консултиране относно съответствието на стопанисването и управлението на движимото и недвижимо имущество с нормативните изисквания в 1 бр. задгранично представителство;

- Одитен ангажмент за консултиране - обучение по време на консулски курс за подготовка на служители преди дългосрочна командировка относно процеса по управление на риска и системите за финансово управление и контрол;

- Одитен ангажмент за консултиране относно процеса по въвеждане на управлението на риска в МВНР, който ще продължи до пълното въвеждане на процеса в МВНР.

- Извършени са 29 бр. неофициални одитни ангажменти за консултиране (становища, мнения, презентации, обучения, консултации на ръководители на задгранични представителства преди дългосрочна командировка и др.)

Вътрешните одитори са осъществявали обучение по вътрешен контрол и управление на риска при извършване на одитните ангажменти и чрез одитните доклади.

Дадени са общо 248 бр. препоръки в резултат на 13 бр. одитни ангажменти, като всички са приети от ръководителите на одитираните единици ръководството. Изпълнението на всички препоръки по утвърдените планове за действие в зависимост от сроковете е проследено. Изготвен е и се поддържа регистър на дадените препоръки от вътрешни и външни одитори, проследява се изпълнението им и се следят сроковете по изготвените и утвърдени планове за действие във връзка с извършени вътрешни и външни одити.

В съответствие със ЗВОПС е изготвен и предоставен междинен доклад за първо полугодие на 2012 г. до министъра на външните работи и годишен доклад за дейността по вътрешен одит в МВНР за 2011 г., който е предоставен чрез министъра на външните работи на министъра на финансите в установения срок.

Инспекторат

Основната цел в работата на МВНР е насочена към предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на Дипломатическата служба и особено към повишаване на нейната ефективност, чрез предоставяне на министъра на външните работи на независими и обективни оценки и предлагане на решения за подобряване дейността ѝ.

Основните функции са:

- административен и специализиран контрол върху дейността на служителите в дипломатическата служба;

- анализ и оценка на ефективността на дейността на администрацията на МВНР и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити;

- оценка на корупционния риск и действия за изпълнение на държавната политика за превенция и противодействие на корупцията;

- действия по превенция на конфликт на интереси, измами и нередности в единната администрация на Министерството и второстепенните разпоредители на бюджетни кредити към Министъра;

- извършване проверки във връзка с постъпили сигнали по реда на АПК;

В утвърдения от министъра на външните работи „План за дейността на Инспектората на МВНР през 2012 година“ са включени задачи, съобразени с актуалните развития и насочени към подпомагане функционирането на дипломатическата служба като ефективна институция.

МВНР изпълни преобладаващата част от задачи, включени в утвърдения от министъра на външните работи план за дейността му през 2012 г., с изключение на проверките на задграничните представителства в Москва, Ханой и Лисабон. През септември 2012 г. поради липсата на финансово обезпечение на вече утвърдения план се оказва невъзможно да бъдат изпълнени посочените три планови проверки. Отложена бе и залегналата в плана проверка на задграничното представителство в Дъблин, поради отсъствието на посланик.

1. През 2012 г. за първи път са осъществени проверки за ефективност на дейността на структурните звена в ЦУ на МВНР, а именно на дирекциите „Сигурност“, „Държавен протокол“ „Близък Изток и Африка“, „Консулски отношения“, „Америка, Азия, Австралия и Океания“, „ Политики и институции на Европейския съюз“, „Права на човека“ и „ ООН и сътрудничество за развитие“.

В резултат на проверките за ефективност са направени съответни препоръки по констатирани конкретни проблеми на дирекциите. Идентифицирани са и принципни проблеми на ниво министерство, като, например, отсъствие на годишни оперативни планове и отчети за дейността на дирекциите в ЦУ, затрудняващо постигането на заложените в стратегическите и програмни документи на министерството цели, създаващо неблагоприятни условия за надграждане и ефективно изразходване на ограничените бюджетни средства. В тази връзка е издадена заповед № 95-00-444/14.11.2012 г. на министъра на външните работи за промяна в начина на политическото планиране и отчитане на дейността на всички звена в специализираната администрация.

Осъществени бяха планови административни проверки, включващи анализ и оценка на ефективността и на корупционния риск на следните задгранични представителства на Република България: Берлин, Бон - ФРГ, Будапеща –Унгария, Токио-Япония, Белград-Сърбия, Братислава-Словакия, Генералните консулства в Чикаго и в Лос Анжелис-САЩ.

При проверките на задграничните представителства е констатирано отсъствие на концепция за експлоатация на свободни/неизползвани имоти (помещения или сгради), собственост на българската държава, предоставени за стопанисване от МВНР с цел избягване на финансови загуби за бюджета на МВНР от нереализирани приходи или от ненужно заплащане на наем за жилища (проверки в Белград и Токио). Също така, констатирани са критичното състояние на някои имоти, стопанисвани от МВНР зад граница и отсъствието на „грижи на добър стопанин“ от страна на ЗФАС.

2. Проверките по сигнал, извършени по реда на глава „Осма“ на АПК, общо за 2012 г. са 32 на брой, от тях 20 са във връзка с обслужването в консулските служби на задграничните представителства. Останалите проверки по сигнал се отнасят до: неизпълнение или прекратяване на служебни правоотношения - 4, проблеми, нередности при доставки за МВНР и приложение на правилата за обществените поръчки – 1, съмнение за корупционни практики - 1, проблеми, отнасящи се до управлението на имоти – 5, злоупотреба с лични данни – 1.

На основание на констатациите и изводите, направени в рамките на проверките по постъпили сигнали, бе обърнато внимание на въпроси от принципен характер и с важно практическо значение за функционирането на консулските служби. Конкретни резултати в това отношение са иницираните през 2012 г., действия за законосъобразното и еднакво прилагане на Закона за нотариусите и нотариалната дейност/ЗННД/ и предприемане на мерки за уеднаквяване изискванията и действията на КДЛ в съответствие с правните разпоредби.

3. Осъществен е последващ контрол на извършени през 2011 г. планови проверки на дейността структурни звена в администрацията на ЦУ на МВНР, свързани с:

- обществените поръчки;
- стопанисването на имотите, предоставени за управление на МВНР.

В резултат на действията и направените препоръки на Инспекторат бяха внесени промени във Вътрешните правила за планирането, организацията и провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки в МВНР и контрола върху изпълнението на сключените договори за обществените поръчки, които са утвърдени със заповед № 95-00-68/13.03.2012 г. Също така, със заповед № 95-00-193/2012 г. са утвърдени нови вътрешни правила за отдаване под наем и продажба на имоти-държавна собственост, предоставени за управление на Министерството.

4. В изпълнение на функциите си, свързани с оценка на корупционния риск, през 2012 г., МВНР изготви становища и оценка на мерките за превенция на корупционните практики в задграничните представителства, предвидени в годишните планове на мисиите и посочени като реализирани в годишните им отчети. Анализът на получените отчети дава възможност да бъде констатирана тенденция към увеличаване на броя на задграничните представителства, които представят детайлно разработени раздели за превенция на корупцията в идентифицираните вече сфери на дейност и значително намаляване на формалния подход към изработването на този раздел.

5. В рамките на извършените през 2012 г. проверки, са направени повече от 120 предложения за отстраняване на недостатъци при функционирането на МВНР и за подобряване дейността на Дипломатическата служба.

5. Изграждане, поддържане и развитие на системите за сигурност и на информационни системи, осигуряване на ефективната и сигурна информационно-комуникационна среда за дейността на дипломатическата служба

Информационни технологии

През отчетния период се осъществи текуща дейност по поддръжка и развитие на

комуникационно-информационната структура на МВНР (включително: локалната мрежа, офис системите, електронната поща, специализирания системен и потребителски софтуер, пренос на данни и достъп до Интернет). Тестово бе внедрен софтуерен продукт за административно обслужване на граждани на гише в консулска служба.

Постоянна е дейността по Поддръжка и развитие на комуникационно-информационната структура на МВНР (включително: локалната мрежа, офис системите, електронната поща, специализирания системен и потребителски софтуер, пренос на данни и достъп до Интернет);

В процес на изпълнение е тестово внедряване на софтуерен продукт за административно обслужване на граждани на гише в консулска служба;

Завърши проектирането, закупуването и интегрирането към информационната инфраструктура на многодискова система за съхранение на данни;

Внедрено бе и се експлоатира софтуерното приложение за счетоводно отчитане „Workflow“;

В експлоатация е разработената нова официална електронна страница на МВНР;

В процес на тестване е внедряване на комуникационно решение „Microsoft Lync“ за подпомагане на служителите да общуват помежду си, включително с ДП и КП, като се цели постигане централизация на офис комуникациите – телефон, моментни съобщения, провеждане и запис на видео и аудио разговори и др., с възможности за оптимизация на разходи за комуникационни системи и телефония;

Цифровите удостоверения за електронен подпис са приведени в съответствие с нормативната уредба на ДА. Квалифицираните електронни сертификати дават възможност за отдалечен достъп да бази с данни свързани с гражданското и имуществено състояние на българи и от чужбина¹;

Сключено на Споразумение между МВНР и МРРБ за даване на достъп до Национална база данни „Население“ (НБД), на консулските длъжностни лица (КДЛ) в чужбина, при осъществяване на функции по гражданско състояние;

Осигурено бе участие в работната структура на Годишна програма по Фонд Външни граници на ЕС EBF/2011/Priority 4, Action 15/, поддръжка на доставеното програмно и техническо осигуряване за Националната визова система и интерфейсите за Визовата информационна система на ЕС - VIS и мрежата за консултиране на визи VISION;

Участие бе осигурено и в работна група за намаляване на регулаторната тежест за бизнеса. Разговори с нотариална камара за организиране на регистър за запитванията и отговори по въпроси от българи в чужбина, изискващи нотариална заверка;

Извършен е одит на информационната инфраструктура на МВНР, включително на дирекция „КО“ и Визов Център;

¹ Съществува организационната необходимост всички консулски длъжностни лица в чужбина да имат Квалифициран електронен подпис с титуляр МВНР и авторски данни на овластеното лице. Получаването на тези подписи създава възможност за защитена кореспонденция и обмен на информация на консулските отдели с всички органи на държавната власти и информационни източници.

Введена бе в експлоатация услугата "Пътувам за..." от новия сайт на министерството, свързана със доброволна заявка за информация на граждански пътувания в чужбина и защитата на тези граждани при евентуална криза;

Текуща е дейността във връзка с мероприятия по защита на личните данни и регистриране на услугата в Комисията за Защита на лични данни.

Резултати:

През отчетния период част от проектите и дейностите бяха замразени или отложени, както поради липса на финансиране, така и поради промените в организационната структура, произтичащи от новия устройствен правилник.

Отложени дейности:

По проект „Поддръжка и обновяване на комуникационно-информационната структура на МВНР (ЦУ и ДП)“:

- обновяване/модернизация на наличното хардуерно оборудване и софтуерно осигуряване;

- планиране и изграждане (обновяване) на мрежи в ДП и КП;

В края на годината започна отложената дейност по частична подмяна на остаряла компютърна техника и мрежово оборудване в ЦУ и ДП.

Усилията на състава бяха насочени за постигане на цели/резултати главно в следните дейности:

1. Поддържане на работоспособна и надеждна информационно-комуникационна среда.

2. Постигане на по-висока степен на надеждност на информационните системи чрез инсталиране на специализирана система за охлаждане на помещението на компютърния център и инсталиране на допълнително устройство за електронен рестарт след спиране на електрозахранването.

3. Развитие на постигнатия вътрешен електронен обмен и управление на документи и съдържание. Въвеждане на електронно подписване с използване на сертификат за квалифициран електронен подпис. Обмен на документи с други администрации чрез свързване на вътрешно-ведомствения електронен документен обмен (EventisR7) със системите им, чрез електронна поща. Поддръжка на частично постигнатия безхартиен документооборот.

4. Експериментално въвеждане на електронна система за обслужване на граждани на гише в КС в Мадрид и Лондон.

5. Осигуряване на навременна техническа помощ при работата с компютърните системи по работните места.

Обезпечаване на сигурността

През 2012 г. бяха ремонтирани и оборудвани консулските служби в Триполи, Сана, Кабул, Мадрид, извършени ремонти на системи за видео запис и наблюдение в Прага, Будапеща, Тунис, Виена, на технически средства по линия на сигурността от служители на дирекция „Сигурност“ по време на куриерски маршрути. Изцяло са преместени посолствата ни в Тбилиси в нова сграда, където са монтирани технически средства осигуряващи пропускателния режим, видеонаблюдение, сигнално охранителни системи, пожароизвестяване, компютърна мрежа, физически мерки за защита. Извършена

бе подготовка на мероприятия по възобновяване дейността на посолството ни в Багдат.

През 2012 г. са извършени :

Изграждане на оптична цифрова локална мрежа в Оперативния център за управление на МВНР.

Оказване на съдействие на ДП при подготовка и актуализирана на плановете им за действие при кризисни ситуации от военен и невоенен характер.

Закупуване и предоставяне на технически средства и индивидуални средства за защита – противогази, каски, бронезилетки, уреди за измерване на радиация, метал детектори, белезници, електро шокови палки, фенери, огледала с телескопични дръжки, радиостанции и др.

Участие в подготовката и провеждането на 3 национални учения, „SEESIM-2012“, „ЗАЩИТА-2012“ и „ЗАКРИЛА-2012“ с проведена тренировка за реагиране и взаимодействие на структури от държавната администрация при кризи.

Участия в 24 Междуведомствени съвети и Междуведомствени експертни групи, в които са разработени редица нормативни актове – постановления, планове, правилници, указания и др., които са приети от Министерския съвет и Междуведомствените съвети.

През 2012 г. са извършени всички необходими действия в областта на персоналната сигурност за окомплектоването на документите на служителите на МВНР за започване на процедура по проучване за достъп до класифицирана информация и тяхното изпращане в ДКСИ и ДАНС, своевременно са обработени всички прекратявания на разрешения и сертификати за достъп до КИ.

Проведено бе обучение в областта на защитата на КИ на близо 100 служители от министерството. Изготвени са 759 искания за издаване на разрешения за достъп до КИ, респективно сертификати за достъп до КИ на НАТО и ЕС.

Изпратени са документите на 253 служители от МВНР за извършване на процедура по проучване за надеждност по смисъла на ЗЗКИ. Обработени са 270 разрешения и сертификати за достъп до КИ. През 2012г. в регистратурата за национална класифицирана информация с ниво на класификация „строго секретно“ са регистрирани и обработени входящи 1859 материали, и 830 изходящи материали, съдържащи КИ, без копията.

Осъществявайки дейностите по видовете защита на класифицирана информация, МВНР реализира през 2012 г. основната цел на ЗЗКИ – защита от нерегламентиран достъп до класифицирана информация и осигуряване на еднаквата ѝ защита.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	
		2012 програма	2012 Изпълнение
Регистрирани документи в Централната регистратура към дирекция „КА“ ¹²	Брой	65 000	61 500

^{2 2} Забележка: В Министерството на външните работи има самостоятелни деловодства в дирекции „КО“, „ЧР“, „ФСД“, в Инспекторат, в отдел „Секретариат на НК за ЮНЕСКО и МНКС“, както и в Дипломатическия институт и в Държавния културен институт, които също регистрират и обработват документи.

Обработени архивни единици в дирекция „КА“ ¹	Брой	10 000	9 938
Сканирани документи с цел оптимизиране на вътрешноведомствената и междуведомствената административна комуникация	Брой	1000	40 600
Сканирани документи с цел създаване на застрахователен фонд на архивните документи в МВНР.	Брой	600	117
Обучени служители за работа с автоматизираната деловодна система	Брой	50	250
Оказана методическа помощ в деловодната дейност и формирането на архивния фонд в задграничните представителства на Република България	Брой мисии	12	32
Участие в двустранни и многостранни срещи извън страната в областта на архивистиката	Брой	4	0
Предоставен достъп на граждани до архивния и библиотечния фонд на МВНР	Брой	150	64
Превантивни дейности в т.ч. предотвратяване на злоупотреба със служебното положение и предотвратяване на злоупотреба с дипломатически привилегии и имунитети	периодичност	ежедневно	ежедневно
Упражняване на текущ контрол по изпълнението на заповеди и разпореждания на министъра	периодичност	постоянно	постоянно
Упражняване на текущ контрол по изпълнението на законите, подзаконовите и вътрешноведомствените актове	периодичност	постоянно	постоянно

Упражняване на контрол върху цялостната дейност на Дипломатическата служба и изпълнението на функции и задължения на отделни звена	периодичност	постоянно	постоянно
Планови проверки в ЗП	брой	12	7 (5 са отложени за 2013 г. по финансови ограничения)
Извънпланови проверки в ЗП		0	4
Планови проверки в ЦУ на МВНР	брой	8	8
Извънпланови проверки в ЦУ на МВНР		0	5
Проверки по прилагането и изпълнението на закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси	периодичност	постоянно	постоянно
Проверки по постъпили сигнали или по указания на ръководството за конфликт на интереси	брой	6	0
Проверки по постъпили сигнали за корупционни прояви или срещу действия или бездействие на служители от МВНР	брой	60	32
Последващи проверки	брой	20	3
Анализ на ефективността на администрацията	брой	20	16
Изготвяне на финансовата част от бюджетната прогноза	Съгласно график	Представяне в МФ	Изпратена в МФ
Изготвяне на финансовата част и приложенията от програмния отчет на министерството	брой	1	1
Корекции на бюджета на министерството	брой	При необходимост	15
Проверки на всички документи и действия преди вземане на решение за поемане на задължение и/или извършване на разход, получаване на приход.	брой	3890	3890

Изготвяне на обобщени месечни и тримесечни финансови отчети на МВНР	брой	16	16
Анализи за изпълнението на бюджета на министерството	брой	6	6
Изготвяне заявки за ежемесечен лимит за плащане	брой	12	12
Изготвяне оборотни ведомости на МВНР	брой	4	4
Изготвяне, регистриране и осчетоводяване на документи за извършените разходи в ЦУ	брой	3624	3624
Водене на финансово-счетоводната и материална отчетност на 22 броя задгранични представителства – изготвени документи	брой	6402	6402
Водене на финансово-счетоводната и материална отчетност на 22 броя задгранични представителства – изготвени документи	брой	240/84	240/84
Изготвяне оборотни ведомости на 22 броя задгранични представителства	брой	129	129
Изготвяне на документи във връзка с пенсионирането на служители	брой	400	400
Управлявани от МВНР /в съответствие с регистъра/ задгранични държавни имоти.	Брой	214	Собствени имоти: 208 в 71 държави. Приходи от наем от държавна недвижима собственост зад граница - 7 687 757 лв. Разходи за наем за нуждите на ЗП - 10 837 234лв. Приходи от продажби на държавна недвижима собственост /имоти, които не се ползват по предназначение за

			<p>нуждите на ЗП/ Копенхаген - 1,384млн.лв. Сантяго - 5,141млн.лв Бон - 9,374млн.лв. ОБЩО - 15.899млн. лв.</p>
Придобити сгради за нуждите на ЗП	Брой	1бр.	0
Поддържани и основно ремонтирани сгради извън страната	Брой/ лв.	3	Извършени основни ремонти в 55 задгранични представителства на обща стойност - 10, 670 млн.лв.
	необезпечени	-	--
Инвестиции и ново строителство	Брой необезпечени	-	-
Изготвени технически паспорти на строежите зад граница по Наредба № 5	Брой необезпечени		-
Преглед и оценка на задграничния сграден фонд и обезпечаване на необходимите строително-ремонтни дейности за адаптиране към изискванията на Шенгенското споразумение до 2012 г. - средства за изпълнение на ремонтни дейности от фирми и служители на МВНР	Бр./лв	4	Извършени ремонти на 6 КС /Кайро, Сана, Кабул, Мадрид, Никозия и Техеран на обща стойност - 0,402млн.лв. /Забележка: тези обекти фигурират и в т.47/
Одитни ангажименти за даване на увереност (ОАУ)	Бр.	11	11
Одитни ангажименти за консултиране (ОАК)	Бр.	2	2 29
Осигуряване и поддръжка на информационно-комуникационните системи в ЦУ	Брой	<i>Не са планирани като бройка</i>	Извършени действия по поддръжка на компютърните системи и мрежи през 1-во полугодие 2012 в ЦУ, включително: помощ по работни места,

			преинсталации, ремонти и преместване на системи и документи – общо 3245 услуги.
Подменени компютърни конфигурации в ЦУ и задграничните представителства с нови	Брой	300	Общ брой подменени компютърни системи и периферни устройства – 86 бр ; - 5 бр. компютри в посолството в Тел Авив; - 12 бр. преносими компютри; - 45 бр. периферни устройство; - 29 бр. асемблирани компютри в ЦУ.
Изградени (модернизирани) компютърни мрежи в ЦУ и задграничните представителства	Брой/ Потребители	5/500	0
Развитие на постигнатия вътрешен електронен обмен и управление на документи и съдържание. Въвеждане на електронно подписване с използване на електронен сертификат за квалифициран електронен подпис. Поддръжка на частично постигнат безхартиен документооборот.	Брой инсталации	100 за ДП	<i>Няма свързани ДП с EventisR7 през периода.</i> - създадени и конфигурирани акаунти (EventisR7) за ЦУ – 114 - квалифицирани електронни подписи в ЦУ (инсталиране, обучение и конфигуриране) – 84 - оказана техническа помощ
Профилактика и отстраняване на ИКТ проблеми в ДП и КП. Внедряване на софтуер за административно обслужване на граждани	Брой	Не са планирани като бройка	Командировки за отстраняване на ИКТ проблеми в ДП (Тел Авив, Берлин, Лондон) – 3; Инсталиране на софтуер за административно обслужване на граждани на гише в КС Мадрид - 1;
Осигурени мероприятия във и извън министерството - с	Брой	<i>Не са планирани като бройка</i>	мероприятия в зали на министерството

инсталиране на компютърна и AV техника – логистика, конфигуриране и техн. помощ			с инсталиране на компютърна и аудио/видео техника – 3 ; мероприятия извън министерството с инсталиране на компютърна и аудио/видео техника – 3 .
Участие в семинари, курсове и в заседания на Работната група към Съвета за е-управление към МС;	Брой участия	20	- участие в ИТ семинари – 4; - изкарани ИТ курсове – 6 - участия в заседания на РГ към Съвета за е-управление към МС в МТИТС- два пъти месечно.
Изготвяне на технически задания по ИКТ проекти и участие в комисии за обществени поръчки за доставка на техника и софтуер	Брой	<i>Не са планирани като бройка</i>	-изготвяне на технически задания по ИК проекти и участие в комисии за обществени поръчки за доставка на услуги, техника и софтуер – 6
Официална електронна страница на МВНР Интернет портал за регистрация на български граждани пътуващи в чужбина	Брой	1	Завършена интернет страница – в експлоатация.
Услуга за регистрация на български граждани пътуващи в чужбина	Брой	1	Завършена, в експлоатация от страницата на министерството
Изградени (модернизирани) системи за сигурност в задграничните представителства	Брой	60	Изграждане/модернизирани на системи за видеонаблюдение в задгранични представителства – 2 Изградени/модернизирани системи за Сигнално-охранителна техника в ЗП -4 Изградени/модернизирани системи за пожароизвестяване в ЗП - 0 Монтаж и

			<p>въвеждане в експлоатация на съоръжения за физическа сигурност в ЗП – 0</p> <p>Поддръжка и ремонт на системи за сигурност в ЦУ на МВНР и ЗП (видеоонаблюдение , контрол на достъпа – 2; охранителна техника, пропускателен режим, пожароизвестяване и други спомагателни съоръжения) - подмяна на ел. брави – 15 бр., подмяна на камери за вътрешно наблюдение – 3 бр. Ремонт на Барьера кпз – 1; Ежемесечно профилактика на системата на контрол на достъп и видеонаблюдение от фирма Крус електроникс.</p>
Създадени регистратури/пунктове/ звена за класифицирана информация в ЦУ на МВНР и задграничните представителства	Брой	40	Временно проектът е замразен по технически и организационни причини.
Изградени (модернизирани) биометрични работни места в консулските служби според изискванията на ЕС	Брой	20	<p>Извършени преустройства на консулски служби в съответствие с изискванията на ЕС – (Мадрид)</p> <p>Монтаж на съоръжения и технически устройства за биометрични работни места в консулските служби – 2</p> <p>Изграждане на</p>

			работни места в консулските служби за обслужване на български и чужди граждани – 2
Изградени (модернизирани) телефонни мрежи	Брой/ Потребители	5/100	Модернизирани телефонни мрежи в ЦУ на МВНР и ЗП - 0 Подмяна на телефонни централи в ЗП - 0 Осигуряване на поддръжка на телефонната мрежа в ЦУ на МВНР за 1000 потребителя
Преместване на задграничните представителства на РБ в Триполи и Баку	Брой	2	2
Възобновяване дейността на задграничното представителство на РБ в Багдат	Брой	1	1
Ремонт и оборудване на консулските служби в Триполи, Сана, Кабул, Баку и Мадрид	Брой	5	5
Мониторинг на строително монтажните дейности в КС на ЗП в Кайро, Техеран, Никозия, Хелзинки и Хавана	Брой	5	5
Ремонт на метал-детекторните рамки в ЗП на РБ в Будапеща, Токио, Москва, Мадрид, Букурещ, Атина, Солун.	Брой	5	5
Демонтаж на техническите средства по линия на сигурността в ДБ на РБ в Бон	Брой	1	1
Ремонт на технически средства по линия на сигурността в ДП на РБ по време на куриерски маршрути	Брой	35	35
Проведено е обучение в областта на защита на КИ на служители от МВНР	Брой	100	100
Изготвени документи за издаване на разрешения за достъп до класифицирана информация	Брой	759	759
Изпратени документи на служители от МВНР за извършване на процедура	Брой	253	253

по проучване за надеждност по смисъла на ЗЗКИ			
Обработени разрешения и сертификати за достъп на служители на МВНР до КИ	Брой	270	270
Регистрирани обработени входящи документи с ниво на класификация „Строго секретно“	Брой	1859	1859

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Основните причини, поради които не са постигнати планираните целеви стойности на показателите за изпълнение са: естеството на работа, липса на финансово, кадрово и техническо обезпечаване на част от дейностите.

През отчетния период част от планираните дейности в областта на информационните технологии бяха замразени/отложени, както поради липса на финансиране, така и поради промените в организационната структура, произтичащи от новия Устройствен правилник на МВНР. Бяха отложени дейности във връзка с „Поддръжка и обновяване на комуникационно-информационната структура на МВНР (ЦУ и ДП)“, в т.ч. обновяване/модернизация на наличното хардуерно оборудване и софтуерно осигуряване; планиране и изграждане (обновяване) на мрежи в ДП и КП; подмяна на остаряла компютърна техника и мрежово оборудване в ЦУ и ДП.

№	Програма 1 - “Управление, координация и осигуряване на дипломатическата служба.”	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	15 499 756	15 711 719	15 702 870
	Персонал	9 591 606	9 198 652	9 189 802
	Издръжка	4 558 150	5 720 254	5 720 255
	Капиталови разходи	1 350 000	792 813	792 813
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	15 499 756	15 711 719	15 702 870
	Персонал	9 591 606	9 198 652	9 189 802
	Издръжка	4 558 150	5 720 254	5 720 255
	Капиталови разходи	1 350 000	792 813	792 813
2	Ведомствени разходи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
2.1	1.....			
2.2	2.....			
	<i>Администрирани разходни параграфи **</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
	1.....			
	2.....			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0

1.....				
2.....				
Общо администрирани разходи (II.+III.):		0	0	0
Общо разходи по бюджета (I.I+II.):		15 499 756	15 711 719	15 702 870
Общо разходи (I.+II.+III.):		15 499 756	15 711 719	15 702 870
Численост на щатния персонал		636	636	577
Численост на извънщатния персонал		50	50	30

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорен за изпълнението на програмата е министърът на външните работи.

Програмен ръководител е определен от министъра на външните работи съгласно Заповед 95-00-158/ 01.06.2012 г..

Организационни структури, участващи в програмата:

– Дирекция “Човешки ресурси”, Дирекция „Канцелария и административно осигуряване”, Дирекция „Сигурност”, Дирекция "Информационни технологии", Дирекция "Информация и ситуационен център", Дирекция „Финанси и управление на собствеността”, Инспекторат, Дирекция „Вътрешен одит”, Дипломатически институт.

Програма 2 „Задгранични представителства, консулски отношения и подкрепа на гражданите в чужбина”

Цели :

Планиране, организиране, осигуряване и осъществяване ефективна дейност на задграничните представителства -ЗП (дипломатически и постоянни, генерални консулства и консулства) с оглед изпълнение на целите на външната политика (Програма 4);

Осъществяване на консулските отношения с други държави и оказване на всестранна подкрепа на българските юридически лица и на гражданите при техните дейности в чужбина в съответствие с принципите на международното право и двустранните договори.

Програмата за периода януари–декември 2012 г. се осъществяваше и със специфичната цел да осигурят условия за реорганизиране на ЗП в съответствие с препоръките на Стратегическия преглед и решенията на Съвета по сигурността към Министерския съвет от юли 2010 г.

Действия и резултати:

В изпълнение на ПМС № 272 от 19.11. 2010 г. за закриване на дипломатическите ни представителства в: Хартум – Република Судан, Хараре – Република Зимбабве, Луанда – Република Ангола, Бангкок – Кралство Тайланд, Мексико – Мексикански съединени щати и Пном Пен – Кралство Камбоджа са предприети от страна на МВНР необходимите действия произтичащи от закриването. Изтеглен е от тези мисии

българският персонал (малки изключения там, където обстоятелствата го налагат във връзка с управлението и разпореждането с имотите).

Прекратени са споразумения с местни физически и юридически лица. Изплащат се неустойки за местен персонал. Движимото имущество е пренасочено към съседни мисии, част от него е предложено за продажба или брак.

Във връзка с ПМС № 190 от 04 юли 2011 година за временно прекратяване на дейността на ЗП в: Каракас – Боливарска република Венецуела, Сантяго – Република Чили, Улан Батор – Монголия, Акра – Република Гана, Вилнюс – Република Литва, Талин – Република Естония, Ташкент – Република Узбекистан, Бон – Федерална република Германия и Новосибирск – Руската федерация, със Заповед 95-00-181/ 19.07. 2011 г. на Министъра на външните работи е възложено сформиранието на работни групи от компетентните дирекции в МВНР за предприемане на конкретни действия, касаещи временното прекратяване на дейността.

Временно преустановена е дейността на всички по-горе изброени мисии.

Във връзка с ефективно и ефикасно управление и поддържане на задграничните недвижими имоти – държавна собственост, през 2012 г. е извършен анализ на състоянието на ползвания сграден фонд извън страната, предприети са действия и са направени предложения за подобряване ефективността на използването на имотния портфейл, вкл.:

- концепция за управлението на имотите извън страната, с основна цел оптимизиране и привеждане на ползването на сградния фонд в съответствие с международно приетите правни норми и/или съобразно местното законодателство;

- постигане на оптимално използване на наличните държавни активи от недвижима собственост извън страната по предназначение;

- освобождаване от недвижима собственост, която е с отпаднала необходимост, особено в условията на криза и използването ѝ като допълнителен източник на финансиране за успешното справяне с недостига на средства за поддържането на сградите, обезпечавачи реалните нужди на ЗП.

През 2012 г. е приключила продажбата на 6 имота с отпаднала необходимост: /един имот в Копенхаген, три имота в Бон и два имота в Сантяго/.

Приходите от продажби на държавна недвижима собственост в чужбина за 2012 г. са в размер на 15 899 347лв.

Подготвени за реализиране са продажбите на един имот в Мексико и един имот в Хартум.

През 2012 г. са взети решения от Междуведомствената комисия за държавните имоти извън страната (МКДИИС), за принципно съгласие за продажба на 3/три/ апартамента в Кайро; 1 /един/ в Найроби.

Във връзка с ПМС № 190/ 04. 07. 2011г. и преустановяване дейността на задграничните ни представителства в Монголия и Венесуела са проведени процедури и отдадени под наем имотите на посолствата в Каракас / на Посолството на Руската федерация за Руски културен център, за срок от 3 години / и в Улан Батор / на монголска фирма за срок от 5 години/.

Отдадени са под наем за срок до 5 години имоти, собственост на България извън страната, в следните държави: Австрия, Великобритания, Германия, Гърция, Испания, Италия, Люксембург, Норвегия, Румъния, Руска федерация, Украйна,

Унгария, Финландия, Франция, Чехия, Швеция, Индия, Бразилия, Никарагуа, Перу, Полша, Алжир, Египет, Замбия, Зимбабве, Кения, Мароко, Тунис, Етиопия, КНДР, Камбоджа, Афганистан, Монголия, Венесуела.

Приходите от наем от държавна недвижима собственост зад граница за 2012г. са в размер на 7 687 757 лв.

Поради недостатъчен сграден фонд или липса на такъв през 2012г. има сключени наемни договори за осигуряване на задграничните мисии с недвижими имоти (административни помещения за посолства/ генерални консулства и резиденции) и за жилищни нужди на служителите в мисиите в следните държави: Албания, Беларус, Белгия, Босна и Херцеговина, Германия, Гърция, Италия, Кипър, Македония, Мароко, Молдова, Румъния, Словакия, Словения, Сърбия и Черна гора, Косово, Турция, Украйна, Франция, Хърватия, Швейцария, Азербайджан, Полша, Армения, Грузия, Израел, Иран, Казахстан, Узбекистан, Китай, Кувейт, ОАЕ, Катар, Палестина, Република Корея, Египет, САЩ, Канада, Ирландия, Корея, Австралия, Нигерия, Валенсия.

Разходите за наем за 2012 г. за нуждите на ЗП са в размер на 10 837 234лв.

Във връзка с Предоговаряне на двустранни междуправителствени споразумения за взаимно предоставяне на вещни права върху недвижими имоти, през 2012 г. продължиха преговорите, започнати от предходни години с Германия, Полша, Унгария, Виетнам, Русия.

През 2012 г. са вложени значителни инвестиции в недвижимите имоти, държавна собственост извън страната. По §51-00 "Основни ремонти" за нуждите на задграничните мисии в бюджета за 2012 г. бяха утвърдени средства в размер на 1 380 000 лв. Поради значителната степен на амортизация като цяло на сградния фонд в чужбина, е извършена корекция на бюджета на министерството на основание § 62, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2012 г., във връзка с получени приходи от действия на разпореждане и управление в резултат на продажбата на б имота (Копенхаген-1, Бон-3, Сантяго-2).

Осигурено е финансирането и са реализирани основни ремонти в 55 задгранични представителства: Анкара, Атина, Берлин, Берн, Братислава, Будапеща, Букурещ, Брюксел ДП, Варшава, Виена ДП, Виена ПП, Дъблин, Ереван, Женева ПП, Истанбул, Киев, Копенхаген, Лисабон, Лондон, Мадрид, Москва, Никозия, Одеса, Одрин, Осло, Париж, Прага, Рим, Скопие, Солун, Стокхолм, Хага, Вашингтон, Мексико, Ню Йорк ГК, Ню Йорк ПП, Отава, Бразилия, Буенос Айрес, Хавана, Делхи, Джакарта, Исламабад, Кабул, Пном Пен, Пхенянь, Сана, Техеран, Токио, Адис Абеба, Алжир, Кайро, Рабат, Претория, Тунис.

Общата стойност на извършените през 2012г. основни ремонти в задграничните представителства е в размер на 10 669 763лв.

Значителна дейност бе осъществена по защита на правата и интересите на българските общности и граждани в чужбина и подпомагане на изпаднали в бедствено положение в чужбина български граждани до тяхното завръщане в страната.

През 2012 г. МВНР организира и координира редица спасителни действия и операции с български граждани в чужбина, по-съществените сред които са:

евакуация на посолството на Р България в Дамаск и извеждане от Сирия на български граждани и семействата им, извеждане на бедстващи берачи на боровинки от Кралство Швеция, съдействие на бедстващи шофьори на фирма «Сомат» АД на територията Казахстан и Узбекистан, помощ на пострадали от снежните бури в Румъния и Сърбия, разрешаване на хуманитарни кризи с български кораби и екипажи - екипажа на кораба „Океан стар Пасифик“ в Мексико и оказване на консулска защита на екипажа на кораба „Св. Николай“ в Испания, освобождаване на български работници от Северен Ирак и организиране завръщането им в Р България, както и оказване на консулска закрила и репатриране на пострадали български граждани от Гърция, Турция, Испания, Италия, Израел, Мароко, Мексико, Перу и др.

Специални усилия се полагат за изграждане на нов, европейски облик на МВНР и мисиите зад граница, които успоредно с решаването на важните държавни въпроси и политики да отделят целенасочено внимание и да съдействат при решаване на проблеми на отделния гражданин.

През 2012 г. бе разработена и въведена в действие бе система от правила за нивата на риск при пътуване и пребиваване на български граждани в чужбина, и своевременно уведомяване на обществеността чрез интернет-страницата на МВНР.

Бе подготвен и проектозакон за консулското обслужване на българските граждани, който след обществено обсъждане е депозиран за приемане от Народното събрание.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

Ползи/ефекти	Мерна единица	Целеви стойности	
		Актуализиран бюджет 2012 година	Изпълнение януари- декември 2012 година
1.Оборудвани КС с биометрични места и нова версия на системата за визов контрол, с модул за снемане и обработка на биометричната информация за нуждите на БДС и за визи (съгласувано с други държави-членове на ЕС)	брой	25	24 броя -
2.Въведена интегрирана информационна система за подобряване на обслужването в КС.	брой		2 бр.
3. КС, включени в общи центрове за издаване на визи или използване на КС на държави от ЕС от служители на една, или повече държави.	брой	40	36 бр.

4. Приети и обработени молби за издаване на визи	брой	700 000	705 000
5. Легализирани и заверени документи, преводи и други книжа, приети и обработени молби за издаване на документи за самоличност	брой	410 000	413 250
6. Приети и обработени молби за издаване, пресъставяне и снабдяване с документи за гражданско състояние и свидетелства за съдимост, подадени в ЗП.	брой	6 500	7360.
7. През 2012 г. е финализирана процедура по продажба на недвижими имоти с отпаднала необходимост в Копенхаген /1/, Бон /3/ и Сантяго /2/. Пред финализиране е продажбата на един имот в Мексико и един имот в Хартум Взето е принципно решение от Междуведомствената комисия за държавните имоти извън страната (МКДИИС) за продажбата на 1/ един/ в Кито; 2 /два/ в Лусака; 1 /един/ в Богота; 1 /един/ в Найроби ; 1/един/ в Акра; 1 /един/ в Хага; 1 /един/ в Мюнхен и 3/три/ апартамента в Кайро. В напреднала фаза са продажбите на имотите в Хартум и Мексико.	брой	6	Приходи от продажби на държавна недвижима собственост /имоти, които не се ползват по предназначение за нуждите на задграничните представителства/ - 15, 899 млн.лв.

№	Програма 2 - "Задгранични представителства, консулски отношения и подкрепа на гражданите в чужбина"	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	71 584 768	92 976 748	92 922 295
	Персонал	11 014 117	10 516 717	10 516 707
	Издръжка	59 190 651	67 077 598	67 023 157
	Капиталови разходи	1 380 000	15 382 433	15 382 431
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	71 584 768	92 976 748	92 922 295

	Персонал	11 014 117	10 516 717	10 516 707
	Издръжка	59 190 651	67 077 598	67 023 157
	Капиталови разходи	1 380 000	15 382 433	15 382 431
2	Ведомствени разходи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
2.1	1.....			
2.2	2.....			
	<i>Администрирани разходни параграфи **</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
	1.....			
	2.....			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	1.....			
	2.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	71 584 768	92 976 748	92 922 295
	Общо разходи (I.+II.+III.):	71 584 768	92 976 748	92 922 295
	Численост на щатния персонал	844	844	619
	Численост на извънщатния персонал	67	67	32

Програма 3 „Публична дипломация”

Цели на програмата

Основната цел на програмата е изпълнение на стратегическа програма в областта на публичната дипломация, насочена към:

- Утвърждаване на образа на България като държава-членка на ЕС и подобряване на обществените нагласи за страната в чужбина.

- Интегриране на културното взаимодействие в приоритетни външнополитически политики и програми.

- Мобилизация на ресурса на международното културно сътрудничество и утвърждаване на неговата роля като системен елемент от външнополитическата дейност.

- Насърчаване на българския културен сектор за активно участие в приоритетни за българската външна политика програми.

- Осъществяване на дейности на Дипломатическия институт в сферата на управление на програми за квалификация и езикова подготовка, както и на проекти за изследователска дейност.

Степен на изпълнение на заложените в програмата цели

Целите на публичната дипломация и на информационното осигуряване на важни външнополитически дейности на МВНР са изпълнени в значителна степен. В рамките на програмата МВНР осъществяваше отразяването на двустранни посещения и участия на ръководството в многостранни форуми у нас и в чужбина, изявления и интервюта на ръководството и разпространяването им в публичното пространство. С оглед прозрачността и точното информиране на българската общественост, тези информации, теми и интервютата на министъра бяха редовно публикувани на сайта на МВНР, както и на сайтовете на задграничните представителства на РБ и в съобщения за медиите.

През 2012 г. бяха положени значителни усилия за подготовката и стартирането на новия сайт на министерството, на интернет страниците на дипломатическите мисии зад граница, както и за тяхното поддържане и актуализиране.

Осигурено бе широко медийно отразяване на важни многостранни форуми, организирани у нас, под егидата на МВНР и с личното участие на министъра на външните работи, както и на двустранни посещения на външни министри у нас.

Позициите на министерството по актуални външнополитически въпроси ставаха своевременно достояние на медиите. По особено важни теми, бяха организирани брифинги и пресконференции.

По Комуникационната стратегия продължи успешното изпълнение на поставената цел за представяне на положителния образ на България в чужбина с изпълнението на проекти с широк обществен отзвук в съответните държави.

И през 2012 г. българските ЗП продължиха да концентрират усилията си предимно върху осъществяването на малко на брой инициативи, съобразени с изискванията за икономическа ефективност и въздействие, фокусирано върху влиятелни целеви групи в съответните държави. В резултат на наложилата се добра практика за търсене на партньорство с други институции и организации, голяма част от инициативите са осъществени със значими икономии на бюджетни средства.

Положителна тенденция е организацията и участието в събития, които имат потенциал да се оформят като традиционни и постепенно да си извоюват значимо място в културния и политическия календар на Европа. Такива са събитията от инициативите на МВНР под надслов „Софийска платформа” и „Софийски форум”, както и фестивалите на българската култура в Лондон и Брюксел.

Увеличена е ефективността на координацията със ЗП по реализацията на техни проекти в областта на публичната дипломация. Създадени са нови проекти от програмата „Пътуващи експозиции”. Сериозен е напредъкът в дейностите по управлението на Художествения фонд. Разширено е партньорството с чужди представителства в България. Задълбочава се партньорството с български организации от културния сектор - освен съвместните проекти, работи се и по изготвяне на стратегически документи като Национална стратегия за развитие на културата, където МВНР е представен в работните групи. Стратегията е представена пред Съвета по култура и национална идентичност при Президента на Републиката, а дискусия по приоритетите в тази насока МВНР организира с представител на културни неправителствени организации в рамките на Международния театрален фестивал „Варненско лято”.

Разширено е и участието във форуми и европейски инициативи, разглеждащи стратегически въпроси на обвързването на културата с външните отношения на ЕС.

През 2012 г. МВНР продължи да оказва съдействие за изпълнение на културните програми на българските ЗП, да разпространява рекламно-информационни материали за българската култура и да съдейства за планиране и координиране на културните прояви на ЗП по Комуникационната стратегия.

Увеличен е броят и подоброено качеството на обучителните програми; разширен е обхвата на участници в курсовете на ДИ. Увеличен е броят на участниците от държавната администрация, продължават да се обучават български и чуждестранни дипломати. Реализирани са нови и са продължени установени международни проекти с ЦЕИ, с холандския Институт за международни отношения „Клингендал“, с фондация „Ханс Зайдел“ и с Международната организация по франкофонията.

Увеличи се броят на публичните международни и национални събития, издателската дейност, информационната дейности и продукти на ДИ.

Продукти/услуги, предоставяни по програмата

- Подготовка и осъществяване на дългосрочната медийна и информационна политика на Министерството на външните работи.
- Подготовка и провеждане на информационни кампании по приоритетите на българската външна политика.
- Осъществяване на официалната акредитация на постоянно и временно пребиваващите в страната чуждестранни кореспонденти.
- Координация на дейността на пресаташетата и пресслужбите в ЗП.
- Поддържане на страницата на Министерството на външните работи в Интернет.
- Планиране и координиране на инициативите на задграничните представителства по осъществяването на Комуникационната стратегия на България за ЕС за утвърждаване на положителния образ на България.
- Разпространение на рекламно-информационни материали, популяризиращи България.
- Интегриране на проекти с културни измерения в приоритетни за българската външна политика програми, повишаване информираността на българския културен сектор за участие в тези програми.
- Поддържане на контакти и обмен на информация с държавни институции, изследователски центрове, институти и неправителствени организации, артисти и творчески организации – в страната и сред българските общности в чужбина - за реализирането на съвместни проекти.
- Осъществяване на изследователски програми и проекти за тенденциите в реализирането на културната дипломация и ролята на културата във външните отношения.
- Поддържане, опазване и разширяване на Художествения фонд на Министерството на външните работи.
- Разпространение на българското духовно и културно-историческо наследство и паметници в чужбина чрез организиране и провеждане на прояви за представяне на произведения от фонда на Министерството на външните работи в задграничните представителства.

- Сътрудничество и обмен с музеи, художествени галерии, музейни сбирки и други културни институции и с граждани в страната и в чужбина
- Комуникация и сътрудничество с представители на българската артистична общност в чужбина за целите на популяризирането на българската културна идентичност и межкултурен диалог.
- Поддържане на интернет страницата на ДКИ и осигуряване на необходим информационен ресурс за портала "Bulgariabroad".
- Популяризиране на професията „дипломат“ и външната политика на България чрез управление на програми за квалификация и езикова подготовка, както и на проекти за изследователска дейност.
- Организиране на международни конференции, форуми, публични лекции и експертни дискусии, есета и др. по актуални международни въпроси в съответствие с външнополитически приоритети на България.
- Провеждане на стажантска програма и програма „Отворени врати“ за популяризиране на дипломатическата служба и външната политика на България предназначени за български и чуждестранни студенти, основните партньори и широката общественост.
- Поддържане на интернет страница на ДИ на три езика български, английски и френски езици; форум във Фейсбук; Алумни клуб.
- Управление на библиотечния фонд на ДИ и МВНР.

Описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

I. Информационна дейност и връзки с обществеността.

През отчетния период **МВНР** продължи да работи върху усъвършенстване механизмите за **координация на медийните изяви и информационната дейност на министерството и задграничните представителства**. Поддържа се унифицирано присъствие на МВНР и ЗП в Интернет. Въведени са правила за съгласуване на информационните потоци, както и нови информационни услуги за гражданите в рубриката „Пътувам за ...“. Предприети са действия за координиране на публичните и културни прояви, организирани от задграничните представителства в чужбина.

Подобрен е процесът на интегриране културните проекти в информационните кампании по приоритетите на българската външна политика.

Интернет страницата на МВНР и профилите на министерството в социалните мрежи се обновяват ежедневно, редовно се отразяват важните международни събития с българско участие и световни събития с широк обществен отзвук. През 2012 г. е осъществено отразяване и разпространение на информация в медийното пространство за над 20 значими форуми, конференции, работни посещения и лекции с участието на ръководството на МВНР, проведени в България.

Организиран са над 20 съвместни пресконференции по повод двустранни посещения у нас на външни министри и представители на международни организации. До медиите са разпространени съобщения за участията на ръководството на МВНР в близо 60 двустранни и многостранни събития в чужбина, както и информация за участията на външния министър и/или заместник-министър в редовните заседания на съветите на ЕС „Външни работи“ и „Общи въпроси“,

във всички двустранни и международни форуми по линия на ЕС, НАТО, Съвета на Европа, ОССЕ и други международни формати.

Ежедневно дипломатическите представителства на България в чужбина изпращат **информация за актуалните дейности на българските мисии**. Служителите на дирекция „Информация и ситуационен център“ дават дежурства в почивните и празничните дни, като извършват мониторинг на информацията за значими международни събития, бедствия и проблемни ситуации, потенциално засягащи български граждани зад граница. Ежедневно се публикуват съобщения до пресата и изявления от министерството във връзка със събития, представляващи обществен интерес.

Ежедневно в МВНР се подготвят **бюлетини** „Преглед на печата“, „Международни новини“, „Новини от България“, които се разпространяват и до всички задгранични представителства. Ежедневните бюлетини „България в чуждите медии“ и „Акценти в чуждестранния печат“ се разпространяват до ръководството на министерството и други държавни институции, а на Европейската комисия всеки ден се изпращат кратки новини от България на английски език.

МВНР редовно **акредитира представители на чуждестранни медии**, които постоянно пребивават или посещават страната за отразяване на определени важни събития. През изминалата година са акредитирани 20 нови постоянни представители на чужди медии, подновени са 52 акредитации на чужди журналисти и са издадени 117 служебни бележки на чуждестранни телевизионни екипи, които подготвят предавания и филми за България.

През цялата година дирекция в дирекция „Информация и ситуационен център“ се повеждаше **практическо обучение** на младежи, назначени по програма „Старт в кариерата“, стажант-аташета и студенти-стажанти.

Един от основните инструменти за провеждането на информационни кампании по приоритетите на българската външна политика беше **Комуникационната стратегия (КС) на РБ за ЕС** и основно в частта ѝ по **Международния план**, насочена към утвърждаването на положителен образ на страната ни в чужбина посредством дейностите в сферата на публичната дипломация.

През 2012 г. по Международния план бяха заложили четири основни приоритета, произтичащи пряко от приоритетите на българската външна политика в съответствие с Програмата на правителството на европейското развитие на България за периода 2009 -2013 г.

Приоритет 1. Образа на Република България като държава член на ЕС.

Приоритет 2. Пълноправна интеграция на страните от Западните Балкани в ЕС.

Приоритет 3. ЕС като глобален актьор. Българската роля в изграждането на стабилна демокрация и плуралистични общества в страните от Близкия Изток и Северна Африка.

Приоритет 4. Повишаване видимостта на ЕС в страните от Източното партньорство и задълбочаване на сътрудничеството с тях.

Инициативите по Международния план бяха реализирани от дипломатическите представителства на Р. България в чужбина, посредством организацията на разнообразни публични събития – конференции, семинари, участия в международни форуми и чествания, изложби, концерти и други културно-

информационни прояви в сътрудничество с Министерството на културата на РБ, Държавния културен институт към МВНР, Българските културни институти в чужбина, български и чуждестранни партньори от неправителствения сектор и академичните среди.

Чрез организацията на поредица значими международни форуми в София, МВНР продължи да утвърждава значимостта на България като член на ЕС с активни позиции в подкрепа на европейска перспектива на Западните Балкани и развитието на процеса за мир и стабилност в Близкия изток и Северна Африка, демонстрирайки потенциала на страната да бъде фактор във външните отношения на Съюза. Бяха осъществени и отделни приоритетни инициативи в САЩ, Израел и страни от инициативата за Източно партньорство. В събитията се включиха активно и представителите на българските общности зад граница. Проявите в България бяха насочени към представители на международната общност в страната, дипломатическия корпус и българската общественост.

Мащабен проект в отчетния период бе проведената конференция в рамките на Софийския форум за Балканите: „Балканите в глобалния свят: насърчаване на европейската перспектива на региона“, организирана по инициатива на външния министър на България в периода 08-09 юни 2012 година. Участваха над 200 политици и лидери на гражданското общество, изследователи и анализатори от региона, както и от ЕС, САЩ, Близкия Изток и Северна Африка. Присъстваха външни министри и високопоставени политици от страни от Западните Балкани и членки на ЕС, като: – Карл Билт, министър на външните работи на Швеция; Весна Пусич, министър на външните работи на Хърватия; Теута Арифи, вицепремиер по евроинтеграцията на Македония; Петрит Селими, заместник-министър на външните работи на Косово; Александър Пейович, държавен секретар и главен преговарящ по присъединяването на Черна гора към Европейския съюз; Филип Томас Рийкър, Държавен департамент на САЩ, заместник-помощник на Държавния секретар по европейските и евразийските въпроси; Франко Фратини, бивш министър на външните работи на Италия; Робърт Купър, съветник в Европейската служба за външна дейност; Мирослав Лайчак, вицепремиер и министър на външните работи на Словакия; Милица Делевич, Директор на Службата за европейска интеграция на Сърбия и други.

През 2012 г. МВНР продължи да осъществява последователната си стратегия за демонстриране на потенциала на България да бъде значим фактор в отношенията на ЕС с трети страни, като продължава да развива инициативата си „Софийска платформа: Сближаване между Европа и Близкия изток“. През м. юни 2012 г. министърът на външните работи Николай Младенов заедно със своите колеги от Швеция - Карл Билт, и от Полша – Радослав Шикорски, осъществиха първо по рода си посещение в Ливан и Ирак. В рамките на срещите си с политически лидери и представители на неправителствения сектор, тримата външни министри обсъдиха положението в региона с акцент върху ситуацията в Сирия, както и възможностите за сътрудничество между двете страни и Европейския съюз.

През годината продължи и представянето на България като член на ЕС в страните от Източното партньорство. По инициатива на българската страна, през м. декември бе осъществено и съвместно посещение на министрите на външните работи на България, Полша и Швеция в Южен Кавказ (Азербайджан, Грузия и

Армения). Визитата бе положителен знак в контекста на желанието тези страни да задълбочат връзките си с Европа и демонстрира активността на България в осъществяване на външната политика на ЕС.

Голям успех имаха фестивалите на българската култура, организирани в редица страни с подкрепата на задграничните ни представителства, на българските културни институти и на организациите на българите зад граница.

В края на отчетния период по Международния план на Комуникационната стратегия за 2012 г. са осъществени 54 инициативи в 22 държави:

- фестивали и културно-информационни презентации – 25;
- конференции, семинари, дискусии, участия в международни форуми – 11;
- изложби – 12;
- концерти – 6;

През годината МВНР разпространи до задграничните представителства на РБ ограничени количества налични рекламно информационни материали и материали, предоставени от други институции.

Изводи и бъдещи направления:

Качеството на изготвяните информации и материали за срещи и форуми, за изяви на ръководството на министерството, както и оперативността, бе високо оценена, въпреки ограничения човешки ресурс на дирекция „Информация и ситуационен център“.

Значително бе подобрена комуникацията и връзките с медиите.

Постигнатите резултати са в синхрон със задачите за медийно отразяване на дейността на МВНР и на критериите на публичната дипломация. По отношение на Комуникационната стратегия се налага необходимостта нейната програма и бюджет да бъдат приети от МС не по-късно от м. февруари на календарната година, за да бъдат изпълнени пълноценно поставените цели и да няма струпване на дейности главно през втората половина на годината. В този смисъл, са необходими допълнителни мерки за актуализиране и опростяване на координационния механизъм в съответствие със значително намалелия ресурс за осъществяването на стратегическите цели през последните години.

II. Културна дипломация

Спецификата на тази дейност е нейната хоризонтална позиция спрямо другите политики на МВНР, което я идентифицира във всички тях като един от инструментите.

През 2012 г. МВНР реализира дейности за изпълнение на ключов приоритет в правителствената програма – утвърждаване на положителния образ на България чрез популяризирането на българската идентичност, култура и духовни ценности.

Развитието на проекта „**Пътуващи експозиции**“ дава основание да се препотвърди изводът от предишни години, че той е изключително иновативен и ефективен за практиката на задграничните представителства. Добрата координация между ДКИ и мисиите дава възможност проектите да се реализират в подходяща комуникация с местните партньори и да се мултиплицира ефектът от представянето. Експозициите стават повод за допълнителни прояви и съпътстващи събития в рамките на посещения на министъра на външните работи, международни научни форуми, насърчават развитие на сътрудничество и разширяване на контактите с образователни институции, университети,

библиотеки, културни фондации. Своевременната подготовка на изложби, посветени на важни годишнини от българската история, осигуриха тяхното пълноценно и качествено представяне пред чуждестранната аудитория.

- 28 презентации на проекти от програмата „Пътуващи експозиции” са реализирани съвместно с мисиите в Европа, Азия и Северна Америка.
- Представени са 12 проекта
- Най-широко е показвана експозицията, посветена на 150-та годишнина от рождението на проф. Иван Шишманов и ролята му в популяризирането на паневропейската идея (в Страсбург, Брюксел, Йена, Фрайбург, Берлин). Институтът по културна дипломация в Берлин, съвместно с посолството ни там организира специална сесия, посветена на духовното наследство на Иван Шишманов. Изложбата бе широко представена и в България – в Народното събрание – открита от Министъра на външните работи, в БАН и Народния театър, Свищов, Варна, Бургас, Русе.
- Експозицията „Силата на гражданското общество: съдбата на евреите в България” бе представена в САЩ (Бостън и Лос Анжелис) в рамките на по-широки форуми, дискутиращи ролята на гражданското общество в спасяването на българските евреи от Холокоста.
- Продължава представянето на експозиции, посветени на културно-историческото наследство - „Българските паметници в листата на ЮНЕСКО” и „Сборяново” - в Япония, фотоизложбата „Традиции” – в Киев в парламентарната библиотека. Експозицията Старобългарският ръкопис Codex Suprasliensis (Супрасълски сборник) от X век е представена в Любляна, Варшава и Ватикана;
- Интерес предизвикват и експозиции, които акцентират върху съвременния креативен процес и многообразието на българската артистична сцена. Такива са „Графиката – посланик” представяща български художници, носители на международни награди за графика и илюстрация – подготвена съвместно със Съюза на българските художници и Международното триенале на графиката, представена в Никозия в програмата на кипърското председателство на ЕС. Няколко проекта, инспирирани от съвременните артистични интерпретации на кирилицата, също имаха своите презентации – авторските разработки на професор Кирил Гогов (в Белград, Сърбия) и представената в Упсала, Швеция изложба „Алфапретация” от млади и утвърдени български типографи и графични дизайнери. Колекцията на Международното триенале на сценичния плакат бе представена в Ню Йорк.
- Съвместно с Културно-информационния център в Босилеград е подготвена изложба за историята и съвремението на Босилеград през най-голямото културно събитие в региона – Великденският фестивал. Изложбата „Детски великденски фестивал” е представена в Босилеград, няколко града в Македония и сред българската общност в Молдова. „Архивни филмови плакати” е другият нов проект в „Пътуващи експозиции”, също представян в региона, в Берн и в Бейрут.

През 2012 г. стартира и процес на подготовка на 3 нови експозиции, с което общият брой на колекциите, подходящи за представяне е около 20. Тематичният обхват на колекциите е достатъчно широк, за да отговори на конкретните нужди на задграничните мисии.

Съвместните проекти със задграничните представителства през годината включваха и прояви, свързани с представяне на български игрални и документални филми, сценични изкуства, литература и превода. Основната цел на ДКИ в организирането на тези прояви беше те да бъдат поставени в по-широк контекст – да се търси връзката с общата програма на съответната мисия, да се насърчава участието на български артисти, които развиват кариерата си в съответните страни или да се участва в общи европейски инициативи.

Общо 21 са тези инициативи, сред които:

- Лондонският фестивал на българската култура откри програмата си с проект, подкрепен от ДКИ – след 20 години съвременната българска поезия е представена в нов превод на английски. Изданието „На края на света”, подбор на Цветанка Еленкова на 19 български поети в превод на Джонатан Дън е представена в Лондон;
- Посолството в Лондон и Българският културен институт са представиха два проекта, подкрепени от ДКИ – мултимедийният „Българските оперни гласове” и филм, посветен на Четвороевангелието на Иван Александър, съвместно с Британската библиотека;
- Съдействие бе оказано на посолството ни във Вашингтон за участие в ежегодния Европейски фестивал на детските изкуства. Участие в него взе българската трупа – театър „Жар”, която представи „Котаракът в чизми”;
- Паралелно с провеждащото се съвместно заседание на правителствата на България и Израел в Йерусалим беше организиран джаз концерт на българската формация „Булхемистс”;
- Преводачески семинар на фондация „Елизабет Костова” се проведе в Ню Йорк,
- Направен беше поредният филм от поредицата „Посланици на културата на България” – представящ български артисти, реализиращи кариерата си на европейски сцени;
- Презентации на български игрални филми на различни форуми, като най-активно се реализират български участия във форуми в региона – по съвместния проект с Балкански документален център (международен семинар в рамките на платформа за млади продуценти и връчването на специална награда – Прищина, Косово);
- С посолството в Брюксел беше организирано участието на група от Националното училище за фолклорни изкуства в Широка Лъка в дефилето при откриването на популярния Новогодишен базар в града.

Управлението на Художествения фонд е съществена част от дейността на МВНР.

Продължи работата по преоценката на произведенията, актуализиране на информацията и подготовката на промоционални проекти. Колекцията дава възможност да се използва българската пластическа традиция за популяризиране на националната духовна идентичност и така да се интегрира културата в инструментариума на външната политика. За тази цел продължава и работата по дигитализацията на Художествения фонд.

Програмата на галерия „Мисията” също е съобразена с тази специфика на дейността на МВНР .

В галерията са представени художествени изложби, чиято цел е да насърчава интеркултурния диалог, както и отношенията с чуждите дипломатически

мисии в София. Фокусът на организирания изложби е поставен върху диалога между култури и подчертава елемента на културната дипломация. Част от експозициите са реализирани съвместно с дипломатически представителства в София.

„Култура на регионите” – второ издание.

Положителният опит от партньорството с чужди организации беше продължен и през тази година. След акцента върху азиатската кухня от миналата година – този път бяха поканени посолствата от арабските страни да представят своята кулинарна традиция. В „Празниците на арабската кухня” участваха със свои отделни презентации посолствата на Ирак, Йемен, Катар, Кувейт, Либия, Мароко, Палестина, Судан и Султанат на Оман. Официален домакин беше министърът на външните работи Николай Младенов, който откри събитието. Партньорството с български организации даде възможност за широко популяризиране на проявата и паркът на МВНР да посрещне над 1500 посетители. На откриването министърът на външните работи Николай Младенов подчерта пред участниците и гостите, представителите на дипломатическия корпус, че проектът има за цел да отвори пространствата на МВНР и да ги превърне в интегрална част от инструментариума на публичната дипломация.

Партньорските проекти

Те се реализират съвместно с български академични и културни организации и имат за цел да поддържат партньорски връзки, да се осигури възможност да се подготвят адекватни за нуждите на публичната дипломация проекти. Установеното вече сътрудничество с такива организации е разширено и така през 2013 година МВНР ще има възможност да предложи няколко проекта в програмата за отбелязването на две важни дати от международния календар – отбелязването на 70-та годишнина от спасяването на българските евреи от Холокоста и 1150-та годишнина от Великоморавската мисия на Светите братя Кирил и Методий.

Утвърдена практика е проектите да се популяризират и в България преди да бъдат представени пред чужда публика. Така се подчертава ролята на културата в инструментариума на публичната дипломация, привличат се нови партньори за създаването на пълноценни проекти. Експозицията Старобългарският ръкопис Codex Suprasliensis (Супрасълски сборник) от X век беше представена първо в София в рамките на Конгреса по византология. Популяризирането на експозицията „Иван Шишманов и обединена Европа” започна своя път с представяне в БАН, в Народното събрание, където беше открита от министър Николай Младенов, на юбилейна сесия на Българския ПЕН център в МВНР, в Народния театър „Иван Вазов”, както и в родния град на видния български интелектуалец и учен с европейска известност – Свищов, последвана от презентации във Варна и Бургас. Задълбочава се партньорството с български организации от културния сектор - освен съвместните проекти, работи се и по изготвяне на стратегически документи като Национална стратегия за развитие на културата, където МВНР участва в работната група по изготвянето на частта за международната културна политика.

Ролята на културата в международната комуникация на страната, връзката между културния сектор и дипломацията е дискутирана и на кръгла маса, организирана в рамките на Международния театрален фестивал „Варненско лято”.

- Програмните цели на МВНР се популяризират на други форуми през годината. Такива са: в Русе – дискусии по възможностите за развитие на партньорски проекти в рамките на Дунавската стратегия, на конференция на Българската фестивална асоциация, на дискусия по повод изложбата „Добре дошли в Съединените европейски щати“ и други.

Поддържане на контакти и обмен на информация с държавни институции, изследователски центрове, институти и неправителствени организации, артисти и творчески организации – в страната и сред българските общности в чужбина - за реализирането на съвместни проекти. Установеното сътрудничество с водещи български културни организации, в това число и с активни български културни лобита извън страната (преводът и изданието съвременна българска поезия, концертните прояви в Йерусалим и Лондон, телевизионната поредица „Културни посланици на България“, излъчвана в Австрия), дава възможност да се поддържа активен процесът на интеркултурен диалог и представяне на съвременната българска култура в чужбина.

Разширено е и участието във форуми и европейски инициативи, разглеждащи стратегически въпроси на обвързването на културата с външните отношения на ЕС.

Участието в тях означава повишаване на капацитета да се осъществява адекватна координация на външната политика в съзвучие с новите тенденции във формирането на европейската външна политика и интегрирането на културно измерение в нея.

- В рамките на това приоритетно направление от дейността е участието на МВНРв експертната група, която е организирана от Европейската комисия по „отворен метод на координация“ за изготвяне на доклад за възможностите за развитие на Стратегическо партньорство в областта на културата между ЕС и Китай. Тази програма има за цел да акцентира върху възможностите за развитие на външнополитическия диалог и чрез културни проекти и програми. В началото на 2013 предстои да се публикува доклад на работната група.
- Осъществяване на изследователски програми и проекти за тенденциите в реализирането на културната дипломация и ролята на културата във външните отношения. МВНР извършва и анализ на възможностите за интегриране на проекти с културни измерения в приоритетни за българската външна политика програми като Политиката за развитие. Работи се и за повишаване на информираността на българския културен сектор за участие в тези програми; подготвени са и конкретни пилотни проекти.

За целите на комуникацията с българските ЗП, МВНР поддържа активен сайта ДКИ <http://sic.government.bg>. Връзка с културния сектор в страната и работещите в чужбина културни дейци осигурява сайтът „Българската култура в чужбина“, на базата на който се разработва и нова концепция за развитие на дигитална публична дипломация.

Факт, който също следва да бъде отчетен, е наблюдаваният през последните години интензивен процес на припознаване на културата във външните отношения на ЕС. Това дава един солиден фундамент за разгръщането на дейностите в областта на публичната и културна дипломация по посока на оползотворяване на ресурса на културното сътрудничество и културна дипломация за целите на външната политика на България като член на ЕС.

Отчетната 2012 г. бе ключова за институционално укрепване на ДКИ. С включването му в Закона за Дипломатическата служба, както и приетия нов УП на ДКИ бяха създадени необходимите условия за пълноценното интегриране на Института в дипломатическата служба. Преодоляна бе съществуващата от началото на неговото създаване комплементарност на програмата му спрямо тази на МВНР и съответно дублиране на дейности и задачи с тези на политическите дирекции.

На базата на натрупания опит и постигнати резултати през 2012 г. са заложени няколко основни принципа на организация на дейността на ДКИ:

- Поддържане на непрекъсната комуникация с мисиите и навременна експертна помощ при постъпили от тях запитвания;
- Следене на развитието на потенциалните партньори от България с цел включването им в разработването на подходящи проекти;
- Синхронизация на проектите на ДКИ с културните календари на българските мисии и проектите, заложени в Международния план на КС за 2012 г.;
- Насърчаване на интереса на мисиите към проекти в по-слабо разработени области – книга и литература;
- В условията на стеснени финансови параметри усилията на Института се насочиха към използване на най-успешните, доказали се през годините проекти и тяхното представяне за целите на културните календари на българските мисии.

Изводи:

Резултатите от дейността на ДКИ през 2012 г. дават основание да бъдат направени следните изводи:

1. Интегрирането на ДКИ в Дипломатическата служба както и неговото експертно участие в изработването и реализирането на Международния план на КС бе преодоляно дублирането на дейности в областта на културната и публична дипломация.

2. Повишена бе степента на оползотворяване на ресурса на културната и публична дипломация за постигането на приоритетни външнополитически цели и приоритети

3. В условията на ограничени финансови и кадрови ресурси в ДКИ и мисиите ни зад граница, определящи за постигането на добри резултати са непрекъснатата комуникация с мисиите и експертизата. На практика ДКИ е ангажиран с културните програми на всички мисии на България, което налага Институтът да поддържа висока степен на знание и готовност да отговори на техните потребности.

4. Резултатите от работата през 2012 г. насочват вниманието на ДКИ към необходимостта за провеждане на обучителен курс по културна дипломация. Запознаването на дипломатическия състав на МВНР, в т.ч. посланици и дипломати, с принципите, целите и задачите на ДКИ, ще формализира процеса на изготвяне и изпълнение на плановете на мисиите в областта на културата, ще насърчи дипломатите ни да бъдат по-активни в контактите си с местни културни организации.

5. Необходимо е да продължи процесът на интеграция на програмата и дейностите на ДКИ в общата външнополитическа програма с цел да бъдат ефективно използвани възможностите, които културната дипломация и

международното културно сътрудничество имат за постигане на пълноценно изпълнение на външнополитическите цели и задачи

6. Следва да бъде обърнато по-голямо внимание на участието на България като член ЕС в европейските програми и стратегии, насочени към използването на културата във външните отношения на ЕС. Началото бе поставено с участието на ДКИ в изработването на Европейска стратегия 2020 ЕС-Китай за сътрудничество в областта на културата.

7. Неоползотворени са и възможностите културните проекти и програми да се използват като инструмент в рамките на официалната Помощ за развитие.

8. По отношение на административния капацитет на ДКИ и кариерното развитие на служителите в него да се предложат адекватни решения, съобразени с нормативната уредба на МВНР, които да позволят изпращането им на задгранична работа след придобиване на необходимата за това специализирана квалификация.

III. Управление на обучителни програми и проекти за изследователска дейност.

Програмните цели, за чиято реализация работи **Дипломатическият институт /ДИ/ към МВНР**, също са изпълнени в значителна степен за отчетния период.

В обучителните програми взеха участие **433 представители на МВНР, на държавната администрация и чуждестранни дипломати**. През 2012 г. обхватът и тематичното разнообразие на курсовете се обнови и разшири.

Беше проведен единадесетия Основен курс по дипломация за стажант-аташета. От общо 28 курсиста 22 завършиха успешно курса. Шест участника не преминаха успешно изпита си, поради което ще се явят отново на изпит.

Проведе се осмият курс по „Консулска дипломация“ като 32-мата курсисти преминаха през няколко различни форми на практически обучения. В програмата бе и практическо обучение в ГК-Истанбул. Осъществен бе и курс за дипломати от средната кариера.

В периода 26-28 март 2012 г. се проведе Посланическа конференция със специализирана подготовка за новоназначените посланици.

В Сандански се проведе седмото Зимно училище по дипломация, организирано в сътрудничество с Фондация „Ханс Зайдел“ и Европейска Академия - Берлин. Темата на семинара тази година беше **„Политики на ЕС и НАТО в Югоизточна Европа и Черноморския регион: външна политика, сигурност и енергетика“**. В него участваха 33 млади дипломати от 19 държави от Балканите, страните от Черноморския регион и държавите-членки на ЕС.

България за първи път бе домакин и организатор на модул от Курс за висши служители по Обща политика за сигурност и отбрана на ЕС „Конрад Аденауер“, който е част от академичната програма на Европейския колеж по сигурност и отбрана в Брюксел. Организатори от българска страна бяха Дипломатическият институт, Министерството на външните работи, Министерството на отбраната и Военната академия „Г.С.Раковски“. Участниците в курса бяха **53-ма представители на международни и европейски институции**, както и членове на Министерствата на външните работи и Министерствата на вътрешните работи на държавите членки.

В периода 1 октомври – 2 ноември 2012 г. беше проведен Деветият курс по Военна дипломация, организиран от Дипломатическият институт, съвместно с Военна академия „Г.С. Раковски“. В обучението участие взеха 13 представители на

средните и висши равнища на офицерския състав, служители от Министерството на отбраната, Военна академия и др. В рамките на курса тази година беше реализиран за първи път самостоятелен модул на английски език, наречен „Европейски модул по проблемите на сигурността на Балканите и региона на Черно море” в рамките на една седмица в периода 15-19 октомври 2012 г. В него участие взеха заедно с българските курсисти и 9 участника от Австрия, Белгия, Германия, Унгария, Полша, Словакия и Сърбия.

В периода 19-28 ноември 2012 г. се проведе Вторият курс по Икономическа дипломация. Участниците в курса бяха 45, сред които представители от държавната администрация, бизнеса и академичните среди. Целта на семинара беше повишаване квалификацията на дипломати и държавни служители и оптимизиране на координацията между институциите, занимаващи се с планиране и провеждане на външноикономическа политика на България, така че единните послания и цели да достигат и да се изпълняват от дипломатическите ни представителства в чужбина.

В периода 17-21 септември 2012 г. се проведе Първият международен семинар по енергийна дипломация, организиран от Дипломатическия институт. Участници бяха общо 27 представители на българската държавна администрация и 10 представители на министерствата на външните работи на Азербайджан, Косово, Република Македония, Молдова, Румъния, Русия, Турция, Украйна, Унгария и Черна гора. В семинара бяха разгледани различни подходи към сферата на енергийната дипломация, като например преследването на обща енергийна политика, възходът на нисковъглеродната дипломация, развитието на енергийните пазари, измененията в климата като част от външната политика и много др.

В периода 22-25 октомври 2012 г. се проведе Първият квалификационен курс по външнополитически приоритети и дипломатически умения за парламентарни секретари и началници на кабинети от държавната администрация, организиран от Дипломатически институт. Участие взеха 16 представители на държавната администрация и кабинета на министър-председателя.

В периода 14-16 ноември 2012 г. се проведе обучителен семинар на тема „Политика за развитие” за специализираната междуведомствена група по „Политика за развитие”. Обучението се проведе на английски език и е елемент от 3-годишен Меморандум за сътрудничество между Дипломатически институт и „Клингендал”, финансиран от МВНР на Кралство Холандия чрез проект, разработен от ДИ. Участници в обучението бяха 45 души, представителите на междуведомствената група по „Политика за развитие”, представители от държавната администрация, включително различни дирекции в МВНР, както и представители на неправителствени организации.

Общо през 2012 г. бяха обучени 261 български дипломати и държавни служители.

През 2012 г. ДИ организира курсове за повишаване на индивидуалната квалификация на служителите на МВНР по 6 езика - английски, френски, немски, испански, италиански и руски. ДИ реализира тази задача в сътрудничество с културните институти на съответните страни в София или с водещи академични катедри по чужди езици и по-точно с:

- Българо-американската комисия за образователен обмен “Фулбрайт”,

- Международната организация по франкофония и, съответно, Френския културен институт,
- Гьоте-институт,
- Италианския културен институт,
- Департамента за езиково обучение към СУ “Климент Охридски”, както и с катедрите по чужди езици и приложна лингвистика на НБУ и УНСС.

През учебната 2011-2012 г. езиковите курсове бяха посещавани от 276 служители на МВНР, а през първия семестър на учебната 2012-2013 учебна година в тях участват 104 души.

През 2012 г. общо в **обучителните програми на ДИ** взеха участие **702** / през 2010 г. – 469; през 2011 г. - 351/ **представители на МВНР, на държавната администрация и чуждестранни дипломати.**

Организация на международни и национални публични събития, сътрудничества, издателска дейност, информационни дейности и продукти на Дипломатическия институт.

ДИ развива многостранна публична дейност, поставяща си за цел да популяризира инициативите на Института, да утвърди приноса му за професионална квалификация на дипломатическите кадри, както и да подпомогне изграждането на позитивни нагласи към дипломатическата професия и външната политика на България.

В периода 01.01.2012 - 31.12.2012 г., **МВНР** осъществи редица публични дейности. За конкретния период бяха проведени общо 13 публични лекции на международни политици и експерти от Нидерландия, Турция, Азербайджан, Сърбия, Косово, Унгария, трима лектори от Франция, САЩ, Иран, Черна гора и Норвегия. Дипломатическият институт беше съорганизатор на 2 международни конференции и 1 симпозиум - Конференция на тема „Балканите и европейската интеграция”, конференция на тема „Франкофония и демокрация” и симпозиум на тема „Гранично управление и сигурност на документите за пътуване в Дунавския регион”.

Бяха установени 5 нови международни сътрудничества с Румъния, Унгария, Турция, Пакистан и Виетнам; 2 национални сътрудничества с Центъра за източни езици и култури към СУ „Св. Климент Охридски” и Държавния културен институт, а 2 международни сътрудничества бяха продължени. Бяха организирани три национални конкурса за есе.

Издателска дейност

През 2012 г. бяха издадени 7ми и 8ми брой на сп. „Дипломация”, едно учебно помагало по дипломация и сигурност „Аспекти на сигурността”, и една книга на доц. д-р Ингрид Шикова “Ротационното председателство в Европейския съюз”.

Медийни изяви

В периода февруари – април 2012 г. бяха записани и излъчени 6 (шест) броя от съвместното радиопредаване на Дипломатическия институт и Българското национално Дарик радио, „Професия дипломат”.

- Директорът на Института участва като специален гост в предаването „Нощен Хоризонт” по БНР.

- По повод проведения през м. ноември втори Курс по икономическа дипломация, Директорът на ДИ даде интервю за електронната медия EcomomyNews, публикувано на интернет страницата на медията.
- Дейността на ДИ се отразява и в приложението Фокус Прес на Информационна агенция „Фокус“.

Библиотека

От началото на 2012 г. в библиотеката на ДИ са закупени 228 нови книги.

През 2012 г. библиотеката е абонирана за общо 46 периодични издания, от които 20 са на български език, 13 на английски, 11 на френски, 1 на немски и 1 е на руски език.

През 2012 г. библиотеката на ДИ се абонира за EBSCO. EBSCO е мултидисциплинарна научна база данни с пълнотекстов достъп до повече от 8500 списания, 7500 от които с висока научна стойност (peer-reviewed). Базата предлага и достъп до ниво „резюме“ за още над 12 500 заглавия.

Направена бе актуализация на електронния каталог на библиотеката, който е достъпен през интернет сайта на Дипломатическия институт, като през него вече освен до книгите, читателите имат достъп и до аналитичните описания на статиите от периодични издания.

От началото на 2012 г. библиотеката се занимава с издаване на Информационно издание на Дипломатическия институт. До м. декември 2012 г. са издадени шест броя от Информационното издание на ДИ.

Регулярно в библиотеката се провеждат разнообразни библиотечно – информационни събития.

Интернет-страница и информационно обезпечаване

За осигуряване присъствието на ДИ във виртуалното информационно пространство, създадената през 2004 г. интернет-страница на Института продължи да бъде активен източник на информация за обществеността относно неговата дейност. В началото на 2012 г. беше обновена визията на страницата, което я прави по-функционална и съвременна. Версиите на английски и френски език бяха регулярно допълвани с новини и друга информация. Страницата на френски език се поддържа с помощта на проект с Международната организация на Франкофонията.

Програма „Стаж в Дипломатическия институт“

В рамките на стажа си студентите имат възможност да се запознаят с естеството на работата на ДИ и да се ориентират при избора на професионалната си реализация. Стажантите са студенти от български университети (СУ „Климент Охридски“, УНСС, НБУ, ЮЗУ и др.) и чуждестранни университети (главно Великобритания, Германия и Франция). През 2012 г. броят на стажантите е **75 студенти**. В рамките на годината бяха въведени и нови инициативи като например: получаване на обратна връзка от стажуващите студенти под формата на анкетна карта, интерактивни форми на обучение (дебати и други симулативни игри), обучение посредством менторство.

Стажанти на ДИ взеха основно участие в подготовката и реализирането на симулация на заседание на СС на ООН в рамките на Ден на отворените врати, организиран на 4.11.2012 г. от МВНР.

ДИ се включи и в проекта „Създаване на капацитет за бъдещето – провеждане на студентски стажове в държавната администрация“ по Оперативна

програма „Административен капацитет“, като прие на обучение един стажант в периода 29 октомври – 29 ноември 2012 г.

Програма „Отворени врати“

Тази програма цели популяризиране дейността на ДИ сред студентите в български университети и развиване на ползотворно сътрудничество с академичната общност. В рамките на 2012 г. бяха осъществени три прояви в тази посока - посещение на представители на ДИ в катедра „Балканистика“ на СУ „Климент Охридски“; посещение на студенти от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и СУ „Климент Охридски“ в ДИ; посещение в ДИ на 50 студенти от УНСС.

Алумни клуб

От 2012 г. всички бивши и настоящи курсисти на ДИ имат възможността да се присъединят към групата Alumni Club of the Diplomatic Institute на страницата на института в Facebook.

Отчет на показателите за изпълнение на програмата

ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
Ползи/ефекти:	Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	План 2012 г.	Отчет 2012 г
1. Осъществени проекти/инициативи по Комуникационната стратегия на Република България за ЕС.	Брой	40	54
2. Реализирани проекти/инициативи със задграничните мисии, с българските артистични общности в чужбина и други партньори	Брой	24	32
3. Управление и поддържане на Художествения фонд, експозиции в галерия „Мисията“	Брой	26	19
4. Информационни дейности и продукти, насочени към основните партньори.	Брой	22	22
5. Изготвени дългосрочни външнополитически концепции/стратегии по държави, по региони или по политики	Брой	4	2
6. Служители от МВНР, обучавани в програми на Дипломатическия институт	Брой	90	107
7. Обучени служители на държавната администрация	Брой	90	141
8. Обучени чуждестранни дипломати в Дипломатическия институт	Брой	40	123
9. Служители от Дипломатическата служба, преминали чуждоезиково обучение	Брой	110	156
10. Държавни служители с владеене най-малко на един чужд език /чл. 27 от ЗДиплС/	%	99	98
11. Работници и служители с ползване най-малко на един чужд език /чл. 27 ал. 3 от ЗДиплС/	%	85	80
12. Подготвени национални и международни конференции у нас по основни външнополитически теми.	Брой Участници	3 350	3 300

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

- Отчети за дейността на МВНР и на ЗП.
- Отчет за изпълнението на Работната програма на Международния план на Комуникационната стратегия на Р България за ЕС.
- Отчет за дейността на Държавния културен институт.
- Публикации на сайта на Държавния културен институт и информационен портал “Bulgariaabroad”.
- Отчет за дейността на Дипломатическия институт.
- Публикувани резултати от изследвания на Евробарометър.

Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

- Координационният механизъм за осъществяване на КС включва процедура за съгласуване с редица институции извън МВНР, участващи в осъществяването на Националния план на КС, което е един от факторите за забавяне на стартирането на дейностите, планирани по Международния план на КС. В този смисъл, са необходими допълнителни мерки за актуализиране и опростяване на координационния механизъм в съответствие със значително намалелия ресурс за осъществяването на стратегията през последните години.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорен за изпълнението на програмата е министърът на външните работи.

Програмен ръководител е определен от министъра на външните работи съгласно Заповед 95-00-158/ 01.06.2012 г.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция “Информация и ситуационен център”, Дипломатически институт към министъра на външните работи, Държавен културен институт и създаденият към него Художествен съвет, задграничните представителства на РБ, Съвет по европейска комуникация, председателстван от министъра на външните работи.

№	Програма 3 - “Публична дипломация”	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	741 426	1 245 208	1 243 935
	Персонал	406 708	441 807	441 807
	Издръжка	291 218	746 244	744 972
	Капиталови разходи	43 500	57 157	57 156
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	741 426	1 245 208	1 243 934
	Персонал	406 708	441 807	441 806
	Издръжка	291 218	746 244	744 972
	Капиталови разходи	43 500	57 157	57 156
2	Ведомствени разходи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
2.1	1.....			
2.2	2.....			
	<i>Администрирани разходни параграфи **</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
	1.....			
	2.....			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	1.....			

	2.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	741 426	1 245 208	1 243 935
	Общо разходи (I.+II.+III.):	741 426	1 245 208	1 243 935
	Численост на щатния персонал	31	31	25
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 4 „Външна политика и многостранна дипломация”

Степен на изпълнение на заложените в програмата цели

През 2012 г. бяха положени последователни и системни усилия за осъществяването на единна външнополитическа дейност за реализиране на националните интереси. Съгласуваните позиции, планираните и осъществени дейности, бяха ключови предпоставки за постигането на търсените резултати в утвърждаването на мястото на България в центъра на европейската политика. Работено бе интензивно за отстояване на българските позиции по въпроси от европейския дневен ред, като се осъществяваше успешно взаимодействие с държави-членки на ЕС по въпроси от общ интерес.

Ефективно бе участието на България във всички нива на процеса на взимане и изпълнение на решенията в областта на Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС. По този начин бе оказван и принос за превръщане на Югоизточна Европа в зона на сигурност и стабилност при водещия принцип на добросъседство. Подкрепени бяха стремежите на страните от Близкия изток и Северна Африка за демократично развитие и защита на основните права на човека.

България продължи да бъде надежден партньор в рамките на НАТО, като участваше в координирането на действията на Алианса за реакция при настъпили кризисни ситуации, както и в дискусиите за развитието на способностите на НАТО за противодействие на новите заплахи и предизвикателства към сигурността.

Единните позиции бяха защитавани и в рамките на многостранното сътрудничество в ООН, ОССЕ, Съвета на Европа. Чрез тези си усилия България даде своя принос и за повишаване на значимостта на Европейския съюз и развитие на способностите му като глобален актьор, представящ в един глас 27-те държави-членки.

Важно направление бе и поддържането на активен двустранен диалог на всички нива и задълбочаване на двустранните отношения в различните сфери. МВНР имаше ключова роля за извършената дипломатическа подготовка и/или оказано съдействие за реализирането на многобройни официални или работни посещения и срещи на равнище президент, министър-председател, председател на

Народното събрание, министър на външните работи, други министри, на парламентарни делегации на равнище председатели на комисии или на групи за приятелство, на политически консултации по линия на МВНР.

Продължи да бъде осъществяван принос за защита на българските общности в чужбина. Съдействие бе оказвано за реализиране на външноикономическата политика на принципа на взаимноизгодно сътрудничество. В контекста на икономическата дипломация специален акцент бе темата за развитие на международни транспортни и енергийни инфраструктурни проекти, както и представяне на възможностите за високотехнологични инвестиции в България.

Предоставяни продукти/услуги по програмата

- Осъществяване на българските интереси в съгласуването и реализирането на общите политики на Европейския съюз в различните институции и на различните нива на взимане на решения
- Осъществяване на българските интереси в рамките на Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС (ОВППС) и Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО)
- Защита на българските интереси в двустранните отношения
- Насърчаване на сътрудничеството, укрепване на сигурността и стабилността и развитие на инфраструктурите и икономическите отношения в Югоизточна Европа
- Развитие на отношенията със страните от Черноморския регион за укрепване на сигурността и стабилността и разширяване на икономическите възможности
- Реализиране на политика за сигурност
- Провеждане на икономическа и енергийна дипломация
- Развитие на многостранна дипломация

Осъществени дейности/постигнати резултати

1. Участие на България в институциите на Европейски съюз като цяло

Дейността на МВНР във връзка с участието на Република България в работата на институциите на Европейския съюз имаше за свой главен приоритет отстояването на националните интереси на всички нива от процеса на вземане на решения в ЕС. Това се реализираше както чрез подготовката и координацията на позициите и участието на България в работните органи на Съвета на ЕС, така и чрез подготовката на участието в заседанията на Европейския съвет на равнище държавни/правителствени ръководители. МВНР на национално ниво осъществяваше постоянно и тясно взаимодействие с другите министерства и ведомства за подготовката и последователното отстояване на националните позиции в работните структури и институциите на ЕС във всички сектори.

Основни видове дейности

- координация между МВНР, националните ведомства и ПП на Република България към ЕС и институциите и органите на ЕС;
- изработване и съгласуване на национални позиции по политиките на ЕС;

- изготвяне на становища по стратегически, нормативни и работни документи по европейските въпроси;
- участие в работни групи на национално ниво и СЕВ, както и в заседанията на работните формати на институции на ЕС;
- взаимодействие и съгласувано участие в групи с държави-членки на ЕС със сходни интереси в определени области с цел формулирането и по-силното отстояване на общите позиции;
- координация на участието на Република България в европейски икономически организации;
- подготовка и провеждане на консултации с партньори от ЕС по актуални въпроси от дневния ред на Съюза.

Осъществени дейности и резултати

Подготовка на българското участие в заседания на Европейския съвет

Бяха изработени позиции във връзка с подготовката на българското участие в заседанията на Европейския съвет, както следва:

- Неформално заседание на Европейския съвет, 30 януари 2012 г., Брюксел, на което се обсъжда проекта на Договор за стабилност, координацията и управлението в икономическия и паричен съюз.
- Европейски съвет, 1-2 март 2012 г., Брюксел, на който се обсъжда изпълнението на икономическата стратегия на ЕС. Подписан бе Договорът за стабилност, координация и управление в Икономическия и паричен съюз, към който България се присъедини. В заключенията от заседанието бе включен текст, в който за пореден път се подчертава, че са спазени всички правни изисквания за приемането на решението относно присъединяването на България и Румъния към Шенгенското пространство.
- Неформално заседание на Европейския съвет, 23 май 2012 г., Брюксел, на което държавните/правителствени ръководители обсъдиха основни въпроси, свързани с възможностите за насърчаване на растежа, вкл. Стратегията ЕС 2020, Европейския семестър, Многогодишната финансова рамка 2014-2020, бюджета на ЕС за 2013 г.
- Европейски съвет, 28-29 юни т.г., Брюксел, на който бяха договорени мерки в подкрепа на общата конкурентоспособност, формулирани в "Пакт за растеж и заетост", обсъдена бе Многогодишната финансова рамка (МФР), представен бе доклад на председателя на Европейския съвет Херман Ван Ромпой с предложения за доизграждане на Икономическия и паричен съюз. Открити бяха преговорите за присъединяване към ЕС с Черна гора.
- Европейски съвет, 18-19 октомври, Брюксел, при който държавните и правителствени ръководители обсъдиха напредъка в изпълнението на мерките, формулирани в „Пакта за растеж и заетост“ и за доизграждането на Икономическия и паричен съюз.

- Европейски съвет, 22-23 ноември, Брюксел, при който е разгледан проекта на многогодишна финансова рамка на ЕС за периода 2014-2020 г.
- На последното за годината редовно заседание на Европейския съвет на 13-14 декември 2012 г. в Брюксел, бяха обсъдени насоките за предприемане на следващите стъпки за доизграждане на Икономическия и паричен съюз (ИПС) и Годишният обзор на растежа за 2013 г. В изявление на Председателя на Европейския съвет бе потвърдено, че постигнатият от България (и Румъния) напредък дава основание да се разглежда като приключен процесът на изпълнение на съпътстващите мерки (flanking measures), които биха допринесли за успешното разширяване на Шенгенското пространство и се приканва Съветът през март 2013 г. да се върне отново на този въпрос.

Подготовка и участие в Групата „Приятелите на Кохезионната политика”

България е част от групата държави-членки на ЕС „Приятелите на Кохезионната политика”, включваща 15 държави-членки на ЕС (България, Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния, Словения, Словакия, Гърция, Кипър, Малта и Испания) и Хърватия с общ интерес - запазване ролята и мястото на Кохезионната политика в бюджета на ЕС. През годината бяха подготвени 3 срещи на ново министър-председател (съответно 1 юни 2012 г. в Букурещ, когато се прие политическа декларация в подкрепа на кохезионната политика; 5 октомври 2012г., Братислава и 13 ноември т.г., Брюксел, при които бе обсъдена ролята на Кохезионната политика в следващата МФР и нейния принос в политиката за икономическия растеж и създаването на работни места в ЕС), както и поредица срещи на ниво министър/генерален директор, при които след като през януари 2012 г. бе договорена обща позиция по МФР (agreed common lines to take), в периода март-октомври 2012 г. се провеждаха координационни срещи преди/след заседанията на Съвет „Общи въпроси”, поне веднъж месечно.

Подготовка на българското участие в проведени заседания на Съвет „Общи въпроси”

Подготовката на българското участие в Съвет „Общи въпроси” през 2012 г. включваше: изготвянето на проекти на изказвания по темите от дневния ред на съответното заседание, както и аналитични, информационни и справочни материали по тях. В процеса на подготовка беше анализирана цялата постъпваща информация от Постоянното представителство на Р България към ЕС, от ресорните дирекции на МВНР, от компетентните български министерства и ведомства, от посолствата на България в държавите-членки на ЕС, както и от посолствата на държавите-членки на ЕС в София. Бяха подготвени 11 редовни и 2 извънредни заседания на Съвет „Общи въпроси” през 2012 г. Основни теми в дневния ред на Съвет „Общи въпроси” през 2012 г. наред с дебатите по новата многогодишна финансова рамка и мерките за преодоляване на икономическата и финансова криза, бяха и разширяването на ЕС, законодателният пакет в областта на Кохезионната политика. През 2012 г. Европейският съюз беше председателстван от Дания и Кипър. България работи усилено и допринесе за постигането на заложените от двете

председателства приоритети. В помощ на кипърското председателство беше командирован 1 български дипломат в кипърско външно министерство съгласно договорено предварително двустранно споразумение за сътрудничество по европейските въпроси за обмен на дипломати. Опитът за България от тези сътрудничества е особено ценен, предвид необходимостта от подготовка на кадри за работата по председателството на ЕС от България през 2018 г.

Подготовка на българското участие в Работни органи на ЕС

МВНР координираше със съответните ведомства и редовното изпращане до Постоянното представителство на България към ЕС в Брюксел указания за защитаване на последователни позиции по темите от дневния ред на ежеседмичните заседания на КОРЕПЕР-II и КОРЕПЕР-I (Комитета на постоянните представители на държавите-членки към ЕС и на техните заместници).

Двустранни консултации по въпросите на ЕС

Двустранни консултации по въпросите на Европейския съюз (на всички равнища) бяха част от дейностите, които да допринесат по най-ефективния начин за реализиране на националните интереси по важни за страната въпроси. Те се осъществяваха в рамките на двустранни визити на ниво президент, министър-председател, министър на външните работи, както и самостоятелно на равнище министър, ресорен заместник-министър, генерален директор по европейските въпроси и директор на дирекция.

На равнище министър

- На 7 ноември 2012 г. в Брюксел се проведе двустранни консултации по многогодишна финансова рамка (МФР) 2014-2020 г. Разговорите бяха част от кръга консултации с държавите-членки, които представители на Европейския съвет, ЕК и Председателството на ЕС провеждат с всички държави-членки в рамките на процеса на договаряне на следващата МФР. Целта на тези срещи бе да бъде подпомогнато сближаването на позициите на държавите-членки и постигането на компромис по проекта на МФР г. Българската страна представи и защити своите приоритети в преговорния процес по МФР – Осигуряване на достатъчно финансиране за Кохезионната политика; Осигуряване на допълнително финансиране за извеждане от експлоатация на 4-те ядрени реактора на АЕЦ „Козлодуй“; Запазване поне на досегашните нива на финансиране на Общата селскостопанска политика.

- В периода 15 – 16 ноември 2012 г. министърът на външните работи проведе двустранни консултации по Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г. във Великобритания (с министъра на външните работи на Великобритания – Уилям Хейг; с европейския министър на ОК Дейвид Ливингтън, както и с Айвън Роджърс, съветник по европейските въпроси на британския министър-председател) и ФР Германия (с външния министър на ФР Германия, д-р Гидо Вестервеле, с германския държавен министър по европейските въпроси Михаел Линк, с д-р Кристоф Хойсен, държавен секретар, с д-р Николаус Майер-Ландрут, генерален директор по европейската политика във Федералното канцлерство). Консултациите бяха инициирани от българската страна, с цел представяне и защита на българските

приоритети с оглед на предстоящото специално заседание на Европейския съвет на 22-23 ноември 2012 г..

На равнище заместник-министър

- На 13 юли 2012 г. в Брюксел, Белгия бяха проведени двустранни консултации по Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г. (МФР) Обсъдени бяха разходна и приходната част на МФР, както и ключовите за нас приоритети. Българската страна представи своите виждания и изрази позицията ни по нивата на разходите по отделни раздели, собствените ресурси и корекционните механизми.

- На 30 август 2012 г., Никозия, Кипър се проведе неформална среща на министрите и държавните секретари по европейските въпроси на ЕС. Срещата бе посветена изцяло на Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г. Дискусията се структурира на основата на подготовения от Председателството документ (issues paper), отчитащ проведените двустранни консултации през месец юли. България като част от Групата „Приятелите на Кохезионната политика“ изрази позицията си за липса на възможности за допълнително редуциране на общия размер на МФР.

- На 29 октомври 2012 г. в МВНР се проведе двустранни политически консултации между МВНР на България и МВНР на Португалия основно по Многогодишната финансова рамка (МФР) на ЕС за новия програмен период 2014-2020г. Бяха обсъдени ключовите въпроси от преговорите по МФР - кохезионна политика; обща селскостопанска политика; програма за научни изследвания и иновации на ЕС; инструментът за свързване на Европа, както и развитието на Икономическия и паричен съюз.

На равнище Генерален директор по европейските въпроси:

- През януари и юли 2012 г. в Копенхаген и Никозия се проведе традиционните неформални срещи на генералните директори по европейските въпроси на държавите-членки на ЕС. Представена бяха програмите на датското и кипърското председателство на ЕС и залегналите в тях приоритети.

- 15 ноември 2012 г. в София се проведе консултации с Република Македония. Обсъден бе проект на план за сътрудничество в контекста на меморандума за сътрудничество в областта на европейската и евроатлантическата интеграция.

- На 19 декември 2012 г., в София се проведе двустранни работни консултации с Нидерландия на равнище генерални директори по европейските въпроси. Дискутирани бяха следните въпроси: Инициатива на Нидерландия за създаване на механизъм за насърчаване на по-доброто функциониране на върховенството на закона в държавите-членки на ЕС, присъединяване на България към Шенгенското пространство, Многогодишна финансова рамка 2014-2020 г. и Европейският семестър.

На равнище директор

- На 20 септември 2012 г. в Брюксел се проведе двустранни консултации с кабинетите на Председателя на Европейския съвет и Председателя на Европейската комисия по развитието на Икономическия и паричен съюз (ИПС). По време на разговорите бяха обсъдени полученият от кабинета на Председателя на Европейския съвет въпросник, съдържащ обобщение на основните точки по всеки един от четирите градивни елемента на ИПС. Консултациите бяха организирани с цел изясняване позициите на държавите-членки по реформата на ИПС и във връзка

с подготовка на нов доклад на председателя на Европейския съвет и представянето му на заседанието на Европейския съвет през м. декември 2012 г.

Механизъм за сътрудничество и оценка

През 2012 г. бяха публикувани междинен и петгодишен доклад на ЕК за напредъка на България в рамките на Механизма за сътрудничество и оценка. В доклада от м.юли, наред с конструктивните критики и препоръки, ЕК констатира значителен напредък в основната законодателна рамка и нейното прилагане и наличието на силна политическа воля на българското правителство за постигане на дълбока и трайна реформа. С оглед на постигнатото Комисията заяви намерението си да публикува следващия доклад по МСО за България през м.декември 2013 г. В резултат на обсъжданията в ад хок групата по МСО през м.март и м.септември Съветът на ЕС прие заключения по Механизма за сътрудничество и оценка за България и Румъния, в които бяха отчетени заявени от българската страна позиции и предложения.

Усилията на МВНР бяха насочени към активно отстояване на българските позиции в контактите с държавите-членки и ЕК и осигуряване на благоприятни оценки в рамките на ад хок работната група по МСО към Съвета на ЕС в Брюксел и в последващите заключения на Съвета.

Принос към политиката на разширяване на ЕС

България бе сред първите държави-членки, които ратифицираха Договора за присъединяване с Хърватия през м.февруари 2012 г. България продължи да оказва подкрепа за членството на Хърватия в ЕС на 1 юли 2013 г..

През м.юни бяха открити преговорите за присъединяване с Черна Гора и бе приета преговорната рамка ЕС-Черна Гора. България бе сред държавите-членки, които активно подкрепиха стартирането на преговорния процес и откриване на преговорите по първата преговорна глава през м.декември. МВНР предостави експертна помощ на черногорската администрация в преговорния процес. През м.декември по покана на външния министър на България беше осъществено посещение на главния преговарящ на Черна Гора.

През м.декември ЕС прие пътна карта за стартиране на диалог за визова либерализация с Турция. България подкрепи този процес, като подчерта значението на ефективното изпълнение на споразумението за реадмисия и засилване двустранното сътрудничество в областта на граничния контрол, включително чрез изграждането на тристранен контактен център. Предложенията на България в тази насока бяха отчетени при обсъжданията в работните органи на ЕС. Отношенията ЕС-Турция продължиха да се развиват в рамките на институционалния диалог по Споразумението за асоцииране. Българската страна продължи да поставя въпроси от директен интерес за страната, вкл. възстановяване на екзархийските имоти, подписване от страна на Турция на споразумението за реадмисия с ЕС и засилване на сътрудничеството по границата, премахване на забраната за износ от България в Турция на говеждо месо.

През м.ноември бяха проведени двустранни консултации с Р Македония /на ниво генерални директори/ по въпросите на ЕС в рамките на подписания между

двете страни Меморандум за сътрудничество в областта на европейската и евроатлантическа интеграция. Бяха обсъдени възможностите за разширяване на областите за експертна подкрепа от българска страна. Дипломатическия институт към МВНР организира през м.октомври в Скопие семинар за служители на администрацията на Р Македония по подготовката за членство в ЕС.

С активни темпове продължиха преговорите за присъединяване на Исландия към ЕС. Петнадесет преговорни глави бяха открити и три преговорни глави бяха закрити. България подкрепи напредването на преговорния процес в рамките на обсъжданията в РГ „Разширяване и страни, преговарящи за членство” към Съвета на ЕС в Брюксел.

През м.юни т.г. беше приет мандат за преговори на Съвета по предложението за Регламент за Инструмента за пред-присъединителна помощ (ИПП) за 2014-2020 г. Въз основа на изготвената съвместно от МВНР и МФ рамкова позиция, България подкрепи осигуряване на по-голяма кохерентност и ефективност на помощта, увеличаване на средствата за транс-гранично сътрудничество и запазване на ИПП като важен инструмент за подкрепа за изпълнението на критериите за членство от страните от региона.

През м.ноември КОРЕПЕР 2 обсъди проекта на заключения по политиката на разширяване на ЕС. В резултат на проведената дискусия бяха отчетени предложения на България относно запазване на значението на добросъседските отношения като основен елемент на процеса на разширяване и включване на препоръка за избягване на политическата намеса в медиите на страните от Западните Балкани.

По отношение на текста за Република Македония, приемането на дата за започване на преговори беше обвързано с осъществяване на напредък в областта на политическите реформи и добросъседските отношения. Отделено е внимание на отношенията между България и Република Македония, като е изразено очакването на Съвета Република Македония да пристъпи към реални действия и резултати.

Приетите от Съвет „Общи въпроси” през м.декември заключения по разширяване и процеса на стабилизиране и асоцииране потвърждават ключовото значение на политиката на разширяване и ангажимента на ЕС да придвижи напред процеса на разширяване. Напредъкът на страните-кандидатки зависи от индивидуалното изпълнение на установените условия. Потвърждава се ролята на добросъседските отношения като важен елемент на процеса на разширяване.

Оказване на принос за реализиране на целите на Пространството на свобода, сигурност и правосъдие

През 2012 г. МВНР продължи активната си дейност с оглед постигането на един от основните външнополитически приоритети на страната, а именно - присъединяване към Шенгенското пространство. Бяха положени сериозни усилия за осигуряване на подкрепа от страна на институциите на ЕС и държавите-членки в тази насока. МВНР даде своя принос през м. юни 2012 г. да бъде приет документ, съдържащ практически мерки, които да допринесат за успешното разширяване на Шенгенското пространство с присъединяването на България и Румъния. На Съвет „ПВР” през м.октомври с.г. бе констатирано, че е налице съществен и конкретен напредък на двете държави-членки, който дава основание да се разглежда като

приключен процесът на изпълнение на тези мерки. Основна цел на МВНР в област „Правосъдие и вътрешни работи“ през годината бе приемането на Решение на Съвета за двуетапно присъединяване на България към Шенгенското пространство до края на март 2013 г.

В контекста на сложната миграционна обстановка в ЕС, засилена от продължаващата криза в Сирия, през 2012 г. България продължи да подкрепя необходимостта от по-нататъшно укрепване на сътрудничеството в Шенгенското пространство чрез по-стриктен контрол по външните граници, който да се осъществява при засилена роля на ФРОНТЕКС, използване на нови технологии за повишаване на сигурността и практическо сътрудничество между държавите-членки.

През 2012 г. МВНР продължи активно да участва на национално и европейско ниво в дебатите по създаване на новия Механизъм за управление и оценка по Шенген. Позовавайки се на Заключенията на Съвета относно насоките за укрепване на политическото управление в рамките на Шенген от м. март, България запази резервата си относно разширяването на областите на оценка по Шенген, включително и по отношение на корупцията и организираната престъпност. Наред с това подкрепи предложенията, свързани с механизма за оценка по Шенген и приемането на “свързваща клауза” като крачка напред в намирането на баланс в разпределението на ролите между държавите-членки и европейските институции и ключов елемент за постигането на компромис с Европейския парламент относно укрепването на Шенгенското пространство.

През годината бе даден и принос за формирането на позициите на България по въпроси във връзка с развитието на политиките на ЕС в областта на миграцията и убежището. В тази връзка МВНР продължи да подпомага изготвянето на национални позиции по редица инициативи на европейските институции, свързани с изграждането на обща рамка за истинска и практическа солидарност към държавите-членки, изправени пред съществен натиск от смесени миграционни потоци, засиленото и по-ефективно използване на информационната система на ЕВРОПОЛ в борбата с трансграничната престъпност, развитието по законодателните предложения, съставляващи Общата европейска система за убежище (ОЕСУ), условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на сезонната заетост и в рамките на вътрешно корпоративния трансфер и др.

През 2012 г. бе оказано съдействие за подготовката на позиции по повод участието в дискусиите в рамките на ЕС, посветени на визовата реципрочност и по-конкретно в контекста на преговорите по изменението на визовия регламент на ЕС (Регламент 539/2001). През годината бе постигнат значителен напредък в преговорите по изменението на съдържащия се в регламента механизъм за визова реципрочност. В дискусиите България последователно поддържаше създаването на един по-ефективен механизъм, който в дух на солидарност да защитава интересите на тези държави-членки на ЕС, за които трети страни от „позитивния“ визов списък продължават да поддържат визов режим в нарушение на реципрочността.

Участие в дискусиите и вземането на решения по Икономически и финансови въпроси на ЕС

МВНР участва в съгласуването и координирането на мерките за преодоляване на негативните

последствия от световната финансова и икономическа криза на национално и европейско ниво и отстояваше позицията на България във всички обсъждащи въпроса формати на Съвета на ЕС. През отчетния период МВНР последователно защитаваше позициите на България по особено важни за икономиката ни въпроси, като предложенията за въвеждане, на ниво ЕС, на данък върху финансовите трансакции и на обща консолидирана корпоративна данъчна основа.

Многогодишна финансова рамка

През 2012 г. Министерството на външните работи, съвместно с Министерството на финансите работи активно за подготовката на българската позиция по Многогодишната финансова рамка 2014-2020 г. за различните формати и нива, на които темата бе дискутирана. По време на Датското председателство приключи разяснителната фаза в преговорния процес по многогодишната финансова рамка 2014-2020 г., като темата за бъдещия бюджет на ЕС бе част от дневния ред на почти всяко заседание на Съвет „Общи въпроси“ (СОВ) до края на юни (без февруари). Проведената дискусия на 26 юни послужи за подготовка на първото обсъждане по същество на МФР на ниво Европейският съвет (28—29 юни 2012 г.).

В периода на Кипърското председателство преговорният процес навлезе в т.нар. „заклучителна фаза“. На традиционното неформалното заседание на министрите по европейските въпроси бе обсъден документ на Председателството, в който за първи път бе засегнат въпросът за намаляване размера на МФР в сравнение с предложението на ЕК от юни 2011 г.

На 13 ноември 2012 г. бе разпространен първи проект на заключения на Европейския съвет на 22-23 ноември т.г. по Многогодишната финансова рамка, изготвен на базата на консултациите и на елементи, които кабинетът на Херман Ван Ромпой оценява като имащи потенциал да допринесат за постигането на компромис. На 22 ноември 2012 г. председателят на Европейския съвет разпространи ревизиран проект на заключения на Европейския съвет с включен ревизиран проект на преговорна позиция по МФР.

В преговорния процес по МФР българската страна защитаваше последователно и аргументирано следните основните приоритети:

- Осигуряване на достатъчно финансиране за Кохезионната политика;
- Осигуряване на допълнително финансиране за извеждане от експлоатация на 4-те ядрени реактора на АЕЦ „Козлодуй“;
- Запазване поне на досегашните нива на финансиране на Общата селскостопанска политика.

За постигането на основните ни цели МВНР проведе активна политика и потърси подкрепа за прокарането на нашите интереси както сред партньорите ни от групата „Приятелите на Кохезионната политика“, така и с някои от най-активните представители на групата на нетните платци към бюджета на ЕС. Проведени бяха няколко двустранни консултации с кабинета на председателя на Европейския съвет, кабинета на председателя на ЕК и ротационните датско и кипърско председателства на Съвета на ЕС. Освен с представителите на „Приятелите на кохезионната политика“ проведени бяха също така срещи и разговори с ръководни политици от Групата на нетните платци.

Икономическия и паричен съюз

МВНР даде своя принос в подготовката и представянето на българската позиция в дискусиите относно бъдещото развитие на Икономическия и паричен съюз. Подкрепяме по принцип идеята за задълбочаване на интеграцията в рамките на ЕС с цел преодоляване на натрупаните в еврозоната дисбаланси. Българската позиция е, че начинът, по който кризата ще бъде преодоляна, не трябва да води до фрагментиране на ЕС и до обособяване на различни категории държави-членки.

Акцентът следва да е върху изпълнението на вече постигнатите договорености и поети ангажименти по отношение на ИПС, преди да се премине към разглеждане на нови законодателни предложения. Отчитаме като ключово условие в процеса на задълбочаване на Икономическия и паричен съюз гарантирането на равнопоставеността между държавите от еврозоната и тези извън нея, както и осигуряването на ефективни механизми за неутрализиране на евентуални негативни последици за държавите-членки извън еврозоната.

Кохезионна политика на ЕС за 2014-2020 г.

МВНР участва активно в дискусиите и подготовката на българските позиции по Законодателния пакет в областта на Кохезионната политика, съдържащ правила за програмирането и управлението на средствата от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, както и общи правила за управление за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство.

Секторни политики на ЕС

През годината МВНР оказваше принос във всички етапи от разработването и утвърждаването на позициите на страната при формулиране на общите позиции на ЕС в областта на секторните политики на съюза: околна среда; транспорт; телекомуникации; енергетика, образование, земеделие, трудова заетост и т.н.

В област Енергетика следва да се отбележи продължилата през цялата 2012 г. работа по Проекта на Регламент относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и постигнатото в края на годината тристранно споразумение между институциите по текста на законодателния акт, което открива пътя за одобряването на списък с проекти от общ европейски интерес през 2013 г. В рамките на позицията си в подкрепа на установяването на един координиран подход за развитие и модернизиране на енергийната инфраструктура, България отстояваше предоставянето на възможност на проекти за ПАВЕЦ да кандидатстват за статут на проекти от общ интерес.

През годината беше постигнато принципно съгласие по текстовете на проектите на Регламенти относно помощта от Съюза за програмите за подпомагане на извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения в България, Словакия и Литва, след което въпросът беше отнесен в хоризонталната работна група, обсъждаща Многогодишната финансова рамка 2014–2020 г. България последователно отстояваше позицията, че първоначално предвидените за страната реални финансови средства в размер на 185 млн. евро са крайно недостатъчни,

предвид представеното обосновано искане за финансова подкрепа от ЕС в размер на 450 млн. евро за 2014-2020 г.

През 2012 г. приключи процесът на стрес-тестовете на ядрените централи в ЕС, с приемането на окончателните доклади на двете ad-hoc работни групи по направленията „сигурност“ и „безопасност“ и представянето им на Европейския съвет през м. юни. Съобщението на ЕК от октомври 2012 г., обобщаващо резултатите от стрес-тестовете, е от висока важност за българския ядрен енергиен сектор.

Във фокуса на енергийната политика през годината бяха и възобновяемите енергийни източници (ВЕИ), по отношение на които беше представено Съобщение на ЕК и приети заключения на Съвета за развитието на сектора. Българската страна подкрепи представените насоки, в които да бъдат насочени усилията на държавите – членки до и след 2020 г. за насърчаване производството, потреблението и интегрирането на ВЕИ.

Стратегия на ЕС за региона на река Дунав

МВНР се включи в дискусиите по напредъка в изпълнението на Дунавската стратегия. През месец юни 2012 г. се проведе среща на координаторите по приоритетни оси представиха първите доклади за напредъка в изпълнението на Дунавската стратегия. ЕК изготви на тази база документ за обсъждане, представен в рамките на първия годишен форум на Дунавската стратегия в гр. Регенсбург, Германия на 27-28.11.2012 г. Документът демонстрира резултатите от първото оперативно ниво на оценка на изпълнението на стратегията. ЕК започна подготовката на обобщен доклад за напредъка.

Взаимодействие с Европейския парламент

През 2012 г. продължи сътрудничеството между българските национални институции и Европейския парламент. В началото на годината встъпи в длъжност новоизбраният председател на ЕП, г-н Мартин Шулц, и МВНР съдейства за инициирането на официални контакти на председателя на Народното събрание, г-жа Цеца Цачева, с г-н Шулц.

В края на м. януари 2012 г. президентът Росен Плевнелиев осъществи първото си работно посещение в Брюксел, в рамките на което проведе и среща с г-н Шулц.

МВНР съдейства за информационното осигуряване на регулярните срещи на председателя на Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове към НС, г-жа Моника Панайотова, по линия на сътрудничеството в рамките на Конференцията на председатели на комисии по европейски въпроси към парламентите на страните-членки на ЕС.

В началото на годината МВНР изготви предложение до президента на България за награждаване с орден „Стара планина“ с ленти на бившия председател на ЕП, г-н Йежи Бузек, за изключителните му заслуги за укрепване на отношенията на България с ЕП, подпомагане на българската кауза в ЕС по редица важни въпроси и ролята му на защитник на човешките права в международен контекст.

Активните отношения с Европейския парламент намериха израз и в организирания в парламента многобройни семинари и презентации, касаещи България, в откритите в помещения на парламента български изложби, както и в други прояви с участието на ЕП.

Участие на МВНР в националното програмиране 2014-2020

МВНР се включи в дебата по стратегическото планиране, в процеса на изготвяне и реализиране на стратегическите документи на национално ниво за следващия програмен период 2014-2020, в т.ч. финализирането на Националната програма за развитие 2020

Участие в работата на Комитета за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка от МВНР се извършва чрез участие на генералния директор по европейските въпроси, член на Комитета или негови заместници. През м. март 2012 г. започна да функционира работна група за разработване на Договора за партньорство, в която участват и представители на МВНР.

2. Участие в Общата външна политика и политика за сигурност на ЕС

Основните усилия са съсредоточени за постигане на ефективно участие и провеждане на интересите на България на всички нива в процеса на вземане и осъществяване на решенията. При това от ключово значение е поддържането на баланс и кохерентност между българските външнополитически цели и приоритети и Общата външна политика и политика за сигурност (ОВППС) на ЕС. Важен елемент бе също и координирането с други ведомства на национален принос при формирането на Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) като интегрална част от ОВППС.

МВНР осигури аргументирано и пълноценно участие в процесите на формиране на политиката, решенията и последващите действия на Съвет "Външни работи" (външни работи, отбрана и политика на развитие), в съответствие с българските външнополитически приоритети и интереси, с акценти по териториални и тематични досиета:

Западни Балкани. Действията на МВНР бяха съсредоточени върху интегрирането на българските виждания и интереси в разработваните общи позиции на ЕС спрямо страните от Западните Балкани. Министрите на външните работи проведоха дискусии, посветени на ситуацията в Сърбия, Босна и Херцеговина, проследена бе и ситуацията в Черна гора. Всичко това позволи да се стигне до решенията, довели до предоставянето на статут на страна-кандидатка на Сърбия и започването на преговори с Черна гора.

Близък Изток, Ирак, Северна Африка. България зае видима и активна позиция и внесе инициативи основно по Сирия, Ливан, Египет, Либия, Ирак – теми, които заемаха доминираща част от дневния ред на заседанията на Съвет „Външни работи“.

Източна Европа. Стратегическото значение на региона намери отражение в активната политика на ЕС и България по диалога ЕС-Украйна, ЕС-Русия - енергийни въпроси, Партньорството за модернизация. Активна и подкрепяща позиция бе

поддържана и по направления ЕС-Грузия, ЕС-Р.Молдова. България продължи усилията си за запазване на темата за **Черноморското измерение** в дневния ред на политиките на ЕС. Усилията бяха насочени към координиране дейността по прилагане на Черноморската синорния, конкретизиране на нейните измерения и цели с оглед съчетаването ѝ с многостранния аспект на Източното партньорство и в контекста на предложената от ЕП Черноморска стратегия.

Европейска политика за съседство и Източно партньорство. Българската страна се включи с активен принос в прегледа на Европейската политика за съседство. Продължиха усилията по изпълнение на двустранното и многостранното направление на инициативата **Източно партньорство**. България участва също в сътрудничеството по линия на Европейския фонд за демокрация и обсъждането на финансовия инструмент, подкрепящ партньорството с нашите източни съседи. Едно от постиженията през последните месеци бе съгласуването на Устава на Европейския фонд за демокрация. Неговата роля е да се стимулират демократичните процеси в страните-партньори на Юг и на Изток от Европейския съюз. България назначи свой член на УС на Фонда. МВНР работи за подготовката на българското участие в Трета министерска среща на държавите от ЕС и партньорите, която утвърди „Пътна карта“ за развитие на сътрудничеството /23 юли/.

Принос към Политика на ЕС към Азиатско-тихоокеанския регион

През 2012 г. България участва активно в политиката на ЕС на тясно ангажиране с държавите от Азиатско-тихоокеанския регион чрез засиленото партньорство ЕС-АСЕАН, Регионалния форум на АСЕАН, форума АСЕМ и партньорския диалог между ЕС и важните страни в региона. Участваме пълноценно в механизмите на сътрудничеството между ЕС и АСЕАН (участие на министър Николай Младенов в 19-та Среща на външните министри на ЕС-АСЕАН в Бруней през април), както и в различни прояви по линия на АСЕМ (участие на президента Росен Плевнелиев в срещата на върха АСЕМ 9 в Лаос през ноември; участие в срещите на Борда на директорите на фондация Азия–Европа в Сингапур през май и в Индия през октомври). Взимаме участие в работата на различните институции на ЕС и във формирането на политиката и позициите на ЕС по въпроси от ОВППС, вкл. развитието на стратегическо партньорство с Япония, Китай, Индия и Р Корея; позиции по ядрените програми на Иран и КНДР; осъществяването на принос към стабилизирането и възстановяването на Афганистан; по вътрешнополитическите процеси в Мианмар, Шри Ланка, Бангладеш, Непал, Малдиви, Фиджи. Включихме се активно в подготовката на срещите на върха ЕС-Китай, ЕС-Индия и ЕС-Р Корея. Български дипломати участват редовно в заседанията на работните групи COASI и SOMEM на Съвета на ЕС в Брюксел. Изготвяме съгласувани позиции по актуални въпроси на отношенията на ЕС със страните от региона, както и материали за информационен принос на България в разработки на ЕС по въпроси и проблеми в Азия и политиката на ЕС.

Обща политика за сигурност и отбрана (ОПСО)

ОПСО се развиваше динамично, в рамките на разпоредбите на Договора от Лисабон и в отговор на изменението на средата за сигурност в глобален аспект. Българската позиция се открояваше с конструктивност, подплатена с адекватно

участие в мисии и операции на ЕС и в аспектите по развиване на способности – и обединяване и споделяне на способности.

През периода се проведеха шест редовни заседания на Съвет “Външни работи” и два Съвета „Гимних”. МВНР подготви материалите за българското участие в дискусиите, които имаха за основни резултати:

- 23 януари, Брюксел: обсъждане на ядрената програма на Иран, като Съветът изтъкна сериозното си и задълбочаващо се безпокойство. Съветът договори допълнителни ограничителни мерки, по-специално поэтапно ембарго на вноса на суров петрол от Иран в ЕС и мерки във финансовия и транспортния сектор. Проведен е обмен на мнения относно положението в Бирма/Мианмар и с оглед програмата за реформи в страната Съветът реши временно да преустанови визовите забрани на няколко членове на правителството. В отговор на ситуацията в Сирия Съветът засили ограничителните мерки на ЕС срещу режима. Сред обсъдените теми са събитията в Египет, вкл. Близкоизточния мирен процес. Съветът приветства усилията на Йордания за улесняване на преките преговори между израелците и палестинците като част от процеса за мир с посредничеството на Четворката. Съветът назначи специален представител на ЕС за близкоизточния мирен процес.

- 27 февруари, Брюксел: По темата Сирия, Съветът осъди кампания от репресии срещу цивилното население, изрази особената си загриженост във връзка със сведенията за нападения в Хомс и призовава президента Асад да сложи незабавно край на убийствата на цивилни граждани, да изтегли сирийската армия от обсадените градове и да се оттегли от властта, за да се даде възможност за мирен преход в интерес на страната. Засилени са допълнително ограничителните мерки на ЕС. По повод проведените избори в Египет, Съветът изрази подкрепата си за прехода на Египет към демократична, плуралистична и стабилна държава. Същевременно заяви отново дълбоката си загриженост по отношение на ограниченията, налагани на организациите на гражданското общество в Египет. Постигна се съгласие за удължаване на мандата на операцията на ЕС за борба с пиратските действия край бреговете на Сомалия EUNAVFOR Atalanta до декември 2014 г.

- 9-10 март /Копенхаген/ неформален Съвет на министрите на външните работи на ЕС /Гимних/. Акценти в дискусиата бяха Общата външна политика на ЕС в настоящите условия – инструменти, проблеми, географски и функционални акценти и ЕС и правата на човека – нови инициативи, засилване чрез разширяване и/или фокусиране на политиката в тази област.

- 22-23 март, Брюксел: За пореден път са засилени ограничителните мерки спрямо Сирия, като категорично се осъждат бруталните нападения и системното нарушаване на правата на човека от страна на сирийския режим. Засилени са и ограничителните мерки срещу лица, отговорни за репресиите срещу гражданското общество в Беларус. Обсъдена е и темата Сахел, като Съветът потвърди ангажимента си да допринесе за развитието на Сахел като регион на мир, стабилност и благоденствие и в същото време категорично осъди опитите за насилствено превземане на властта в Мали.

На срещата си за полугодieto в рамките на Съвета министрите на отбраната от ЕС обсъдиха актуалното състояние на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО)

и текущите операции. Съветът прие и заключенията относно обединяването и споделянето на военни способности, като наблегна на неотложната политическа необходимост да се запазят и развият военните способности за поддържане и укрепване на ОПСО. Освен това Съветът задейства за първи път Оперативния център на ЕС за мисиите по линия на ОПСО в региона на Африканския рог. Съветът засили също ограничителните мерки на ЕС, приети в отговор на сериозните нарушения на правата на човека в Иран, и удължи действието им с 12 месеца. Съветът одобри и законодателните актове, свързани с прилагането на най-новите ограничителни мерки на ЕС в отговор на ядрената програма на Иран.

- 23 април, Люксембург: По темата Сирия бе приветствана резолюцията на СС на ООН за създаване на мисия на ООН за наблюдение на прекратяването на въоръженото насилие. Предвид сериозността на положението отново се одобряват допълнителни санкции срещу режима. В дневния ред е включена и темата Мианмар/Бирма, като с оглед насърчаване процеса на реформи, Съветът постигна съгласие относно прекратяването на ограничителните мерки на ЕС срещу правителството, с изключение на оръжейното ембарго. Акцент бяха развитията в африканските държави, като Съветът изрази подкрепа за усилията на Икономическата общност на западноафриканските държави (ECOWAS) за възстановяване на конституционния ред в Мали и обяви намерението на ЕС да следи внимателно напредъка на прехода в страната. Потвърдено бе значението на ускореното изпълнение на стратегията на ЕС за сигурността и развитието на Сахел и на разполагането в Нигер на предложената гражданска мисия по линия на ОПСО, изразено бе безпокойство във връзка с разрастващия се конфликт между Судан и Южен Судан и отправен призив двете правителствата да прекратят взаимните нападения на чужда територия и военните действия. Категорично е осъден превратът в Гвинея Бисау.

- 14 май, Брюксел: Съветът потвърди отново дългосрочния ангажимент на ЕС и неговите държави членки да подкрепят Афганистан по време на прехода и десетилетието на трансформацията на принципа на ответен ангажимент за реципрочни и реални усилия от страна на афганистанските власти да изпълнят договорените задължения за реформи. Съветът направи преглед на събитията във връзка с Близкоизточния мирен процес, потвърждавайки ангажимента си за решение на конфликта, основано на съществуването на две държави, и призова настойчиво за запазване на приложимостта на такова решение. По темата Сирия, Съветът призовава спазване на плана от шест точки на специалния пратеник Кофи Анан, одобрен от СС на ООН. Предвид сериозността на положението Съветът за пореден път засили ограничителните мерки на ЕС срещу сирийския режим. Министрите проведоха обмен на мнения за събитията в Украйна и следващите стъпки във връзка със споразумението за асоцииране ЕС—Украйна.

Министрите по въпросите на сътрудничеството за развитие обсъдиха бъдещето на политиката на ЕС за развитие („Програма за промяна“). Съветът прие заключенията по този въпрос, с които се преразглежда подходът на ЕС към политиката за развитие, като в бъдеще ЕС ще се насочва към тези страни и сектори, където може да окаже най-голямо въздействие, и потвърди отново колективния ангажимент на ЕС и неговите държави членки до 2015 г. да увеличат разходите за помощ до 0,7 % от БНД.

- 25 юни, Люксембург: В рамките на обсъждането на темата Сирия, Съветът осъди свалянето на турския военен самолет на 22 юни. В отговор на продължаващата ескалация се засилват за поред път рестриктивните мерки. Съветът приветства мирното провеждане на президентските избори в Египет, но изразява и загриженост от някои развитие, които забавят процеса на преход. Във връзка с ангажимента на ЕС към защитата на правата на човека е приета Стратегическа рамка за права на човека и демокрация. Подготвя се назначаването и на Специален представител на ЕС.

- 23 юли 2012 г., Брюксел: Сред темите на Съвета, са събитията в региона на южното съседство на ЕС, и по-специално в Сирия и Либия. Съветът категорично осъди непрекъснато нарастващата употреба на сила от страна на сирийския режим и прикани настойчиво сирийския режим веднага да прекрати убийствата на цивилни граждани, да изтегли сирийската армия от обсадените градове и да даде възможност за мирен преход; засилено и прилагането на оръжейното ембарго на ЕС спрямо Сирия, както и санкциите срещу сирийския режим. По отношение на Либия, Съветът приветства плуралистичното и като цяло мирно протичане на изборите за Общ национален конгрес на 7 юли 2012 г. и изтъква готовността на ЕС да предостави по-нататъшна помощ за Либия, по-специално в сферата на сигурността и управлението на границите. Сред темите са още обстановката в Судан и Южен Судан, както и ситуацията в Мали.

Съветът приветства постигнатия напредък по Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) след заключенията на Съвета на 1 декември 2011 г., по-специално предстоящото стартиране на три нови мисии по линия на ОПСО, както и продължаващото планиране на подкрепата на ЕС за сигурността на границите в Либия. Освен това Съветът подчерта конкретното въздействие на място на мисиите и операциите по линия на ОПСО.

- 7-8 септември 2012 г. в Пафос, Кипър Съвет „Гимних“ – с основни теми „Водни ресурси“, „Образование“. Министрите обменят мнения и за развитието в Сирия и Иран.

- 15 октомври 2012 г., Люксембург – акценти в дискусиите на министрите са Сирия, Иран, Мали и Беларус.

В заключенията си по Сирия, Съветът потвърждава подкрепата на ЕС за сирийския народ и изтъква загриженост във връзка с разпространението на последиците от сирийската криза в съседните страни по отношение на сигурността и стабилността.

По отношение на Иран, Съветът заяви отново сериозната си и задълбочаваща се загриженост по повод ядрената програма и изтъква спешната необходимост Иран да изпълни всички свои международни задължения. Едновременно с това Съветът потвърди дългосрочния ангажимент на ЕС за работа в посока постигане на дипломатическо решение на иранския ядрен въпрос в съответствие с двупистовия подход. В отговор на явното нарушаване на международните задължения от страна на Иран, който продължава да отказва пълно сътрудничество на МААЕ за отстраняване на съществуващата загриженост по повод иранската ядрена програма, Съветът прие допълнителни ограничителни мерки.

Във връзка с развитието на ситуацията в Мали, министрите на държавите-членки на ЕС приканват върховния представител да разработи концепция за управление на кризи във връзка с реорганизацията и обучението на въоръжените сили на Мали, като се вземат предвид условията, необходими за успех.

По темата Беларус, Съветът изразява загриженост от липсата на зачитане на човешките права, демокрацията и принципите на правовата държава в тази страна. Тъй като не всички политически затворници са били освободени и нито един освободен затворник не е бил реабилитиран, и на фона на липсата на подобрене във връзка със зачитането на човешките права и принципите на правовата държава и на демокрацията, Съветът удължи срока на действие на съществуващите ограничителни мерки до 31 октомври 2013 г.

Съветът приема и заключенията относно ангажираността на Европа с гражданското общество в областта на външните отношения, в които се определя обновена политика на ЕС в подкрепа на гражданското общество, съсредоточена около дългосрочните партньорства с организации на гражданското общество от държавите партньори.

- 19 ноември 2012 г. Брюксел

Съветът приветства формирането на Националната коалиция на революционните и опозиционните сили на Сирия и посочи, че я счита за легитимен изразител на стремежите на сирийския народ. Това споразумение представлява важна стъпка по пътя към необходимото единство на сирийската опозиция.

Министрите разглеждат и последните развитие по отношение на Близкоизточния мирен процес. Съветът изразява сериозната си загриженост във връзка с положението в Газа и Израел, и призова за незабавно намаляване на напрежението и прекратяване на враждебните действия.

По време на своята среща за полугодieto в рамките на Съвета министрите на отбраната от ЕС обсъдиха актуалното състояние на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) и приеха заключенията относно развиването на военните способности. Съветът прие също бюджета на Европейската агенция по отбрана за 2013 г. Що се отнася до операциите в рамките на ОПСО, Съветът отбеляза напредъка в подготовката на военна мисия за подкрепа на реорганизацията и обучението на въоръжените сили на Мали.

- 10 декември 2012 г., Брюксел

По една от основните теми, последните събития в Близкия изток, Съветът изтъкна, че е настъпил моментът да се предприемат непоколебими действия за мир и подчерта спешната необходимост от подновени, структурирани и съществени усилия за мир през 2013 г. Съветът изрази дълбокото си възмущение и категорично се противопостави на плановете на Израел да разшири заселването на Западния бряг, и по-специално плановете за разширяването на зона „Е-1“. Прилагането на плана „Е-1“ би подкопало сериозно изгледите за разрешаване на конфликта по пътя на преговорите. В същото време Съветът приветства прекратяването на огъня в ивицата Газа и Израел. Като отчита напълно законните потребности на Израел по отношение на сигурността, Съветът поднови призива на ЕС към незабавно, трайно и безусловно отваряне на пропускателните пунктове за потока от хуманитарна помощ, търговски стоки и лица към и от ивицата Газа.

По време на делови обяд министрите обмениха мнения по Сирия. Съветът отново потвърди ангажимента на ЕС по отношение на Украйна в контекста на Източното партньорство, насочен към политическо асоцииране и икономическа интеграция. Съветът отново потвърди ангажимента си за подписване на споразумението за асоцииране, веднага след като украинските власти демонстрират решителни действия и осезаем напредък в три области, евентуално до провеждането на Срещата на високо равнище по въпросите на Източното партньорство във Вилнюс през ноември 2013 г.

Съветът изрази дълбоката си загриженост във връзка с тежката политическа криза и кризата в областта на сигурността в Мали, по-специално в северната част на страната, и сподели безпокойството си от забавянето на процеса на политически преход. Освен това Съветът одобри концепция за управление на кризи за военна мисия по линия на ОПСО с цел предоставяне на военно обучение и консултации за малийските въоръжени сили. Съветът приветства също предложението на върховния представител да назначи специален представител на ЕС за района на Сахела и го прикани незабавно да придвижи този процес.

Български дипломати участват редовно в заседанията на работните групи към Съвета на ЕС, в т.ч. „Западни Балкани“, „Източна Европа и Централна Азия“, „Азия и Океания“, „Близък изток/Залив“, „Машрек/Магреб“ и др. Изготвят се съгласувани позиции по актуални въпроси на отношенията на ЕС със страните от региона. Редовно бе следена дейността на работните групи на Съвета на ЕС „Права на човека“, „Сътрудничество със СЕ и ОССЕ“ и „Основни права“. Експерти от МВНР, съвместно с представители на другите компетентни ведомства, участваха в редовните заседания на специализираните работни групи към Съвета на ЕС по въпросите на неразпространението на оръжия за масово унищожаване; по глобалното разоръжаване и контрол на въоръженията; по износа на конвенционални оръжия; по Кодекса за поведение на ЕС при дейностите в Космоса, в създадената подгрупа в рамките на Съвета на ЕС по подготовката на всеобхватен Договор за търговия с оръжие (ДТО).

3. Защита на българските интереси в двустранните отношения

Европейски държави

Положени бяха усилия, в интензивен, центриран и резултатен двустранен диалог да се идентифицират сходни интереси при дискусиите, касаещи ключови решения за бъдещето на ЕС, свързани с финансовата стабилност, многогодишната финансова рамка, Шенгенската политика, Стратегията 2020 и др., Започнаха своята дейност посланиците на България в Германия, Австрия, Великобритания, Швейцария, Белгия и Люксембург, Холандия, Швеция.

Отношенията с ФР Германия

Сред най-важните прояви през периода, осъществени с активното участие на МВНР, бяха (1) разговорите на министър-председателя Бойко Борисов с федералния канцлер Ангела Меркел по време на посещението в Берлин на 17-18 януари, и (2) официално посещение на президента Р. Плевнелиев на 2-3 юли, в рамките на което се състояха срещи с федералния президент, с президента на Бундестага и с управляващия кмет на Берлин, както и визитата на президента на 18-

19 октомври 2012 г. във федерална провинция Бавария. На 21 септември 2012 г. бе реализирана визита на министър Николай Младенов в Берлин, в рамките на което са обсъдени въпроси от актуалния дневен ред на ЕС.

Други по-важни визити, организирани с активното съдействието на МВНР бяха (*) 17-18 юли – посещение във фед. провинция Бавария на вицепремиера и министър на вътрешните работи Цв.Цветанов; (*) 14-16 март – посещение във фед. провинция Райнланд-Пфалц на вицепрезидента М.Попова; (*) 14-15 март – посещение в България на парламентарна делегация, водена от председателя на Групата за приятелство с България в Бундестага; (*) 11-12 юли – посещение в България на държавния министър във ФМВНР Михаел Георг Линк, който разговоря с българския външен министър Н.Младенов, зам.министър Ив.Найденев и министъра по управлението на средствата от ЕС Т. Дончев. (*) 12-13 април визита в България на Н.Картман, президент на Ландтага и Йорг-Уве Хан, зам.министър-председател и министър на правосъдието, интеграцията и Европа на фед. провинция Хесен.

Проведени визити са част от положените усилия на МВНР за разширяване и задълбочаване на сътрудничеството на равнище федерални провинции, както и за развитие на контактите между българския парламент и висши представители на правителството със законодателната и изпълнителна власт на федералните провинции. На 16 ноември 2012 г. се проведе Шеста сесия на Смесената комисия България-Баден Вюртемберг, която завърши с подписване на двустранен протокол. На 10.08.2012 г. в гр. Елванген беше подписано споразумение за създаване на Югоизточно европейски български културен институт – Методиев център (клон на Културния институт в Берлин).

Инициирани бяха също ад хок групи с представители на ресорни министерства по проблеми от финансово-икономически характер с ФРГ, с преодоляване на влиянието им върху атмосферата на българо-германските отношения. В процес на съгласуване е проект на Споразумение за взаимно прехвърляне на правото на собственост върху недвижими имоти в София и Берлин, ползвани за нуждите на съответните дипломатически представителства.

Чрез работата на германските експерти в МС и екипите на ресорните министерства, България получи значителна експертна помощ в сферата на усвояването на средствата от европейските фондове.

Успешно бе взаимодействие с Бавария като съкоординатор по приоритетна област 11 на Стратегията на ЕС за Дунавския регион – „Сигурност и борба с организираната престъпност”.

Отношенията с Австрия

Дипломатическата служба допринесе активно за осъществяване на следните по-важни визити: (*) 3 февруари – посещение в България на министър-председателя на федерална провинция Долна Австрия д-р Ервин Прьол, по време на което се проведеха разговори с президента Плевнелиев и с премиера Борисов; (*) 16 февруари – посещение на вицепремиера и министър на вътрешните работи Цв. Цветанов за участие в III-та конференция на Парижкия пакт във Виена, в рамките на което се състоя среща с австрийския вътрешен министър Йохана Микл-Лайтнер; (*) 19-20 март – работно посещение в България на държавния секретар

във ФМЕМВ на Австрия д-р Волфганг Валднер; (*) 24 май – посещение във Виена на вицепремиера и министър на финансите Симеон Дянков; (*) 27 май - посещение на вицепрезидента Маргарита Попова в Долна Австрия и изложба в замъка Шалабург край гр. Мелк „Златната Византия и Ориентът” с участието на експонати от 7 български музеи; (*) 20 юни – посещение в България на делегация на Групата за приятелство Австрия-България в Националния съвет на Австрия, която се среща с Ц.Цачева; (*) 17-18 септември 2012 г. - посещение на президента Росен Плевнелиев в Р Австрия; (*) 8-9 октомври 2012 г.- посещение на министър-председателя Бойко Борисов във Виена за участие в среща по проекта „Набуко”, проведена двустранна среща с федералния канцлер Вернер Файман и европейския комисар по енергетиката Гюнтер Йотингер; (*) 26-27 октомври 2012г. – посещение на вицепремиера и министър на финансите Симеон Дянков във Виена за среща с потенциални инвеститори в България; (*) 29-30 ноември – посещение на вицепрезидента Маргарита Попова във Виена за участие в 1-та Асамблея на страните по Международната академия за противодействие на корупцията; избор на вицепрезидента Попова за член на УС на Международната антикорупционна академия във Виена за 6-годишен период, както и за поста Председател на УС за период от 1 година;

Пописана бе нова Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, приложима от 1 януари 2012 г.

Отношенията с Конфедерация Швейцария

Организирано бе официално посещение на швейцарска парламентарна делегация, водена от председателя на Кантоналния съвет на Федералното събрание Ханс Алтхер. В рамките на визитата бяха проведени разговори с президента Р.Плевнелиев и с председателя на НС Ц.Цачева на 3-4 май.

В сила от 2012 г. са законите за ратифициране измененията по междуправителственото Споразумение относно оказването на финансова помощ, както междуправителственото Споразумение за техническо сътрудничество, както и Спогодба за избягване на двойно данъчно облагане.

Отношенията с Вишеградската четворка

В резултат на изразените на политическо равнище интерес и желание на страната ни за задълбочаване на сътрудничеството чрез още по-активно и гъвкаво участие в диалога в различните области и теми, обсъждани от Вишеградската регионална ЦЕ-група във формата “В4+”, България бе поканена от Чешкото председателство и през шестмесечието участва в срещи на политическо и експертно равнище по отделни секторни политики, вкл. на срещата на министрите на транспорта (м. март) и срещата на министрите на земеделието (м. март).

Констатирано беше сходство и координирани позициите по основни въпроси от дневния ред на ЕС (напр. Кохезионна политика) и НАТО, ситуацията в Западните Балкани и тяхната европейска перспектива. Четирите страни ясно декларират подкрепата си за България по въпросите на членството в Шенген и МСП.

На 25 октомври 2012 г. във Варшава се състоя министерска среща на страните от "Вишеград плюс" (в т.ч. България) с кандидатките за ЕС от Западните Балкани.

Даден беше нов импулс за по-нататъшно задълбочаване на търговско-икономическото сътрудничество, привличане на нови преки инвестиции, подобряване на енергийната сигурност и реализацията на трансгранични енергийни проекти, развитие на сътрудничеството в туризма.

Изразена беше политическа воля за съвместно отбелязване през 2013 г. от България, Чехия и Словакия на 1150-та годишнина от Великоморавската мисия на славянските Апостоли Св.Св. Кирил и Методий.

В контекста на работата по реализация на Стратегията на ЕС за Дунавския регион, насочена към постигане на устойчиво развитие и повишаване на жизнения стандарт на страните от региона, бяха предприети стъпки за реализирането на успешни проекти със Словакия.

Сред по-важните събития и разменени визити, осъществени със съдействието на МВнР бяха: (*) Словакия: размяна на работни посещения и двустранни разговори като на 13 април министър Н. Младенов участва в международната конференция ГЛОБСЕК в Братислава, а на 9 юни министър М. Лайчак участва в международна конференция за Балканите в София. (*) Чехия: работно посещение на президента В.Клаус в София и представяне на две негови книги/ 27 март/; работно посещение на вицепрезидента М.Попова в Чехия по повод честването на 24-ти май от българската диаспора /24-26 май./; посещение в Чехия на Комисията по земеделие и гори на НС, водена от председателя Д.Танева /13-16 май/; посещение на делегация на Комисията по образование, наука, култура, права на човека и петиции при Сената на ЧР, водена от председателя Я.Йермарж /15-18 май/; посещение на делегация на Постоянната комисия за защита на личните данни към Сената на ЧР, водена от председателя Я. Юрженчакова/11-12 юни/; участие на вицепремиера и министър на вътрешните работи Цв.Цветанов в организираната от Чешкото председателство министерска среща на Залцбургския форум /24-25 май/; Полша: 26 април – участие на вицепремиера и министър на финансите С.Дянков в среща на равнище премиери “Китай – ЦИЕ” във Варшава; 19-21 април - участие на зам.-председател на НС Е.Михайлова в Конференция на председателите на парламентите на държавите-членки на ЕС.

Отношенията с Френска република

Дипломатическата служба оказва подкрепа за продължаване на доброто взаимодействие между парламентите на двете страни през отчетния период, вкл. и по линия на отделни парламентарни комисии и на групите за приятелство. Интензифицирани бяха контактите в търговско-икономическата област. Подписано бе Споразумение за сътрудничество между музея „Лувър” и Министерството на културата на Р България. От 15 до 17 февруари в Париж се проведе редовна сесия на Смесения френско-български комитет по въоръженията, в рамките на който се обсъдиха възможности за сътрудничество.

Отчетният период бе белязан от продължителния предизборен период във Франция, което обуслови относителния застой в двустранните българо-френски контакти в политическата област. Въпреки това бяха организирани (*) визита вицепрезидента на България, М. Попова, и среща с Председателя на Групата за приятелство с България към Сената /2- 4 май 2012 г./; (*) посещение в София, в рамките на опознавателна обиколка в редица страни от региона на делегация на

Сената, водена от Председателя на Комисията по европейски въпроси /17 - 19 май 2012 г./; (*) среща в Париж на министъра на културата Вежди Рашидов с директора на Музея „Лувър“ Анри Лоарет на 31 януари 2012 г.; (*) участие на 2 март на министър М.Найденов в 49-тия Международен селскостопански салон в Париж и проведена среща с министъра на земеделието храните, риболова, селските райони и благоустройството.

Отношенията с Италия

МВНР работи за реализирането на две визити на президента Р.Плевнелиев: държавно посещение на 30 март, по време на което се проведе среща с президента на Италия и с председателя на Камарата на депутатите Джанфранко Фини, както и работно посещение на 24-25 май, по време на което се състоя среща с министър-председателя Марио Монти. Визитата на 24 май бе комбинирана с посещение във Ватикана за честването на 24 май. Посещенията потвърдиха отличният характер на двустранните отношения. Потвърдена бе подкрепата на Италия за присъединяването ни към Шенген.

От 1.01.2012 бяха напълно отменени ограниченията за български граждани на италианския пазар на труда.

Съдействие бе оказано за посещението на 14-15 март в България на делегацията на двукамерния Комитет на Италианския парламент „за контрол по осъществяването на Шенгенското споразумение, надзор на дейността на Европол, контрол и надзор по въпросите на имиграцията“, известен като Комитета Шенген, водена от председателя й М. Бонивер.

Отношенията с Португалия

МВНР даде съществен принос за организирането на официалното посещение на министър-председателя Бойко Борисов на 2-4 юни, което бе импулс за активното развитие на двустранните отношения във всички сфери от политическия, социалния, икономическия и културен живот. България и Португалия са страни съизмерими като територия, външни граници на ЕС и имат сходни интереси и перспективи за развитие на сътрудничеството в редица стратегически направления: например в усилията на по-малките държави за активно участие във взимането на важни решения и създаване на ефективна многополюсна система на влияние при формиране на политиките в рамките на ЕС; за по-ефективното развитие на регионалното сътрудничество; за засилване на влиянието на южната част на Европа в рамките на ЕС.

Отношенията с Белгия, Холандия и Люксембург

МВНР оказва съдействие за организирането на 26 март на работно посещение на вицепрезидента М.Попова в Брюксел, по време на което се състоя среща с председателя на Сената и с председателя на Камарата на представителите. Работи се и за провеждането през май на посещението на белгийския министър на отбраната в България по покана на министър Аню Ангелов – израз на активно военно сътрудничество.

Белгийските инвестиции в нашата страна са работещи инвестиции, вложени в структуро-определящи за нашата икономика сфери.

Основните усилия на МВНР по линия на двустранните отношения с Люксембург са насочени към съдействие за развитие на икономическо сътрудничество, вкл. взаимодействие на търговските камари и организации на България и Люксембург, експертни консултации между представители на секторните министерства, с акцент върху банковата сфера, малки и средни предприятия, финансово управление на проекти.

МВНР оказва съдействие за реализирането на посещението на вицепремиера и министър на вътрешните работи Цв. Цветанов в Хага / 22 до 24 май/. Холандските домакини оцениха България като стабилен партньор в региона и изразиха оптимизъм за членството на България в Шенген, най-вече в резултат на предприетите сериозни стъпки в прилагането на закона и борбата с организираната престъпност.

Отношенията с Естония, Латвия, Литва и Финландия

В резултат на положените систематични усилия и работа, финландската страна промени своите първоначални резерви към членството на България в Шенген, заявени в началото на миналата година.

Продължена бе ползотворната обмяна на опит и експертиза с естонската страна в областта на електронното правителство и управление, като група естонски експерти представи на българското правителство своя анализ и предложения. Инициирани са редица програми и проекти в тази насока.

Важно е да се отбележи очерталата се необходимост за координация на подготовката на България и Естония за ротационните председателства на ЕС, които двете страни ще осъществят през 2018 г. Тя се оформя на фона на преустановена дейност на българското посолство в Талин в края на 2011 г. и на закриването през месец юли 2012 г. на посолството на Естония в София.

Отношенията с Швеция, Дания, Норвегия, Исландия

Сред по-важните показатели за развитието на двустранните отношения с Швеция са участието на министъра на външните работи на Швеция Карл Билт в Софийския форум за Балканите, както и съвместното посещение в Ливан и Ирак на министрите на външните работи на България, Швеция и Полша. Продължи да се развива диалогът между министерствата на външните работи на България и Швеция по въпросите на реформата на дипломатическите служби на двете страни.

Датското председателство на ЕС (януари – юни 2012 г.) създаде благоприятна рамка за задълбочаване на двустранното взаимодействие по редица актуални въпроси от европейския дневен ред, в това число реформите на икономическото управление на ЕС и Единния пазар, разширяването на ЕС. През месец октомври 2012 г. се проведе официално посещение в България на председателя на датския парламент с делегация.

В рамките на срещата на президента Р. Плевнелиев с премиера на Норвегия Йенс Столтенберг в Чикаго по време на срещата на най-високо равнище на НАТО бе обсъдена възможността за изграждане на междинна газопрееносна връзка за доставка на норвежки природен газ през Румъния. На 18 юни 2012 г. влезе в сила премахването на ограничението за свободен достъп до пазара на труда в Норвегия за български граждани. Продължи ефективното двустранно партньорство с

Норвегия по линия на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм – два финансови инструмента, които се утвърдиха като важен източник за финансиране на проекти с висока обществена значимост в България. През м. май в София стартира първи кръг от двустранни преговори за сключване на осъвременена Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между България и Норвегия.

От февруари с решение на Министерски съвет България има почетен консул в Исландия.

Отношенията с Великобритания

МВНР продължи да работи за запазване на възходящи темп в развитието на двустранните отношения. Утвърдено бе сътрудничеството между двете страни по ключови въпроси от международен характер. Продължена бе работата в рамките на Контактната група по Либия, която беше създадена през март 2011 г.

Бе поставен въпросът за актуализирането на Спогодбата за избягване на двойното данъчно облагане (от 1987 г.). Постигната бе договореност за оказване на техническа и финансова помощ от Великобритания за създаване на референтен център за болестите по дивеча, който да работи съвместно с британската лаборатория, която е Световен референтен център за болестите по животните. Бе инициран сериозен междуинституционален диалог у нас (МП, МРРБ, МВР, МВНР, МИЕТ и др. ведомства/ за оформяне на институционална рамка за диалог с инвеститори в недвижими имоти у нас, във връзка с имотни измами, недобросъвестни партньори от българска страна, неизпълняване на договорни задължения, бавно правосъдие и др.

МВНР работи за успешното реализиране на визитата на премиера Б. Борисов в Лондон /7 и 8 август т.г./, в рамките на което се срещна с британския премиер Д. Камерън. Дватама обсъдиха укрепването на политическия диалог между държавите, развитието на двустранните икономически отношения, общите интереси по въпроси от дневния ред на Европейския съюз, съвместните действия в борбата срещу тероризма и сътрудничеството между правоохранителните и специалните служби на Великобритания и България след атентата в Бургас.

Осъществено бе работно посещение на министър Николай Младенов в Лондон/16-17 януари/, по време на което бяха организирани срещи с У. Хейг, държавен секретар по външните работи и въпросите на общността на Обединеното кралство, Д. Лидингтън, министър по европейските въпроси, К. Дарок – съветник на премиера по въпросите на сигурността. МВНР оказва съдействие и за реализирането на посещение в София на министър Д. Лидингтън /6 – 8 февруари /, както и за визита на министъра на земеделието и храните М. Найденов, в рамките на което се срещна с Джим Пейс, държавен министър на земеделието и храните в Министерството на околната среда, храните и въпросите на селските райони /12 юни/.

МВНР следеше развитието на проблемите по отношение на изискванията за издаване на разрешения за работа на български граждани в Обединеното кралство. Въпросът бе поставен пред британските институции многократно и на най-различни нива, в т.ч. по време на посещенията на премиера и външния министър. Министър Младенов изпрати официално писмо до Дейвид Лидингтън, министър по

европейските въпроси, в което изрази своята загриженост и настоя да бъдат предприети конкретни стъпки за премахване на съществуващите пречки и подобряване на достъпа на български граждани, в частност български студенти, до британския пазар на труда.

Отношенията с Ирландия

Бе постигнатата договореност за предоставяне на българска експертиза и съдействие по време на започващото през 2012 г. ирландско председателство на ОССЕ, като бе предоставена такава по Западните Балкани и Кавказ.

Продължи активният диалог с ирландската страна, в резултат на който от 17 юли 2012 г. отпаднаха ограниченията за български граждани на ирландския трудов пазар. Засилено бе сътрудничество в областта на науката, образованието и културата. Неделното училище за български език и култура – „Азбука“ в Дъблин, разшири своята дейност и в него се обучават над 50 деца, със съдействието на програмата на МОМН „Роден език и култура зад граница“.

Международна организация на Франкофонията

Като председател на Извънредния комитет по статута и присъединяването към МОФ, България участва активно в институционалния дебат и политическия диалог, изпълнява ангажиментите си по Програмата за френския език в дипломатията, по линия на която бе усвоен вторият транш от 43000 евро, радва се на висок авторитет в Организацията като важна страна за поддържането на франкофонската динамика в региона на ЦИЕ. За последното, от голямо значение е и активното съдействие, оказвано на Франкофонския институт за администрация и управление в София.

Висока оценка от МОФ и страните от региона бе дадена и на Франкофонския център за Централна и Източна Европа – КРЕФЕКО. По време на посещението на официална делегация на МОФ през м. май бе изказана благодарност към България за приноса ѝ в дейността на МОФ, оказван чрез Центъра.

От голямо значение е подписаното от министър Младенов на 01.10.2012 г. Споразумение за седалище на Антена на Бюрото на Университетската агенция на Франкофонията за Централна и Източна Европа в България, която да координира работата в страните от Западните Балкани. Протече и първият етап от съгласуването на подновената Спогодба за функционирането на ИФАГ, чието финализиране предстои.

Централно-европейска инициатива (ЦЕИ)

Със съдействието на МВНР бяха внесени и одобрени за съфинансиране от ЦЕИ проекти даващи възможност за популяризиране на българския опит в различни области, чрез провеждането на мероприятия от различни български организации /София филмфест, Български икономически форум, Международен алианс за развитие, Националната асоциация на общините, Фондация за опазване на околната среда/.

Страни от Близък изток и Африка

Развитието на отношенията със страните от Близкия изток и Африка се обуславяше от стремежа за възобновяване на икономическите и търговски

отношения с ключови страни от Близкия изток, които да отговорят на нивото на добрите двустранни политически връзки, отчитайки че контактите с държавите от арабския свят имат богата история на сътрудничество в редица сфери от взаимен интерес. През отчетния период българската външна политика към региона беше доминирана основно от кризата в Сирия, както и от започналия процес на преход към демократични реформи в редица страни от Северна Африка.

България взе активно участие в международните усилия за търсене на изход от кризата и прекратяване на насилието и кръвопролитията в Сирия. Същевременно, основен ресурс от усилията бе насочен към установяване на взаимоотношения с новите водещи политически фигури в региона. Разширен бе обхватът на инициативата "Sofia Platform", лансирана през 2011 г. като платформа за обмяна на опит между страните от Източна Европа и арабските държави в преход. Чрез създаването на механизъм за „износ“ на практики, доказали се като добри по времето на българския преход, реално се поставят основите за нов тип сътрудничество между България и ключови страни от региона. Пилотният проект в тази област беше създаването на Тунизийското училище за политика по модела на Българското училище за политика, като в момента продължава да се работи активно за създаването на аналогични проекти в Египет и Либия.

Въз основа на стратегията за активизиране на отношенията с Близкия изток и Африка, в резултат на положението от МВНР последователни усилия бяха осъществени следните посещения и срещи:

Участие на министър Николай Младенов в Срещата на високо равнище по въпросите на прехода към демокрация в Бейрут, организирана от ESCWA (15-16 януари 2012 г.). Министър Младенов изнесе доклад пред форума, участва съвместно с бившия президент на Чили М.Бачелет в организирана в Американския университет в Бейрут Кръгла маса, посветена на арабския преход, и проведе срещи с министър-председателя Наджиб Микати и външния министър Аднан Мансур. На срещите с ливанските официални лица бяха обсъдени възможностите за активизиране на двустранното сътрудничество, както и регионални въпроси, в частност – недопускане на отрицателен ефект от сирийската криза върху сигурността и гражданския мир в Ливан. Министър Младенов отправи от името на министър-председателя покана към ливанския премиер за посещение в България.

Участие на министър Николай Младенов в срещите на Групата "Приятелите на сирийския народ" на 24 февруари 2012 г. в Тунис, на 1 април 2012 г. в Истанбул и на 6 юли 2012 г. в Париж. Групата бе сформирана по инициатива на ЛАД, в контекста на международните усилия за намиране на изход от кризата в Сирия, чрез незабавно прекратяване насилието и започване на мирен политически преход към демократична система, гарантираща равни права на всички граждани.

Среща на сирийската опозиция в Правец на 27-28 май 2012 г. в Правец. Участващите около 40 представители на сирийски опозиционни групи - Сирийския национален съвет, Кюрдския национален съвет и Националния блок на сирийските племена обсъдиха подобряване на координацията помежду им, което да доведе до край на кръвопролитията и смяна на режима в Сирия. Представителите на сирийската опозиция приеха обща декларация, с която призоваха СС на ООН да поеме своята отговорност чрез решителни и недвусмислени резолюции по гл.VII от Устава на ООН.

Посещение на министър Николай Младенов в Ливан и Ирак, съвместно с министрите на външните работи на Швеция и Полша, 21-24 юни 2012 г. Целта бе да се визуализират усилията на ЕС за предотвратяване на разпространението на конфликта в Сирия към съседните ѝ държави.

Министрите проведоха срещи с президента на Ливан Мишел Слейман, с председателя на парламента Набих Берри, с членовете на Комисията по външна политика в Ливанския парламент, с представители на агенциите на ООН в Ливан и с лидера на опозиционното движение „Бъдеще“ Фуад Синьора. Подчертан бе твърдият ангажимент на ЕС в подкрепа на единството, стабилността, независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Ливан. По време на срещите министрите потвърдиха подкрепата на ЕС за усилията на ливанското ръководство да насърчава мира, сигурността и стабилността в сложната регионална среда. Беше приветствана инициативата на президента Слейман за свикване на национален диалог.

Министрите Билдт и Младенов участваха в кръгла маса, организирана от Carnegie Centre for the Middle East, в която взеха участие и водещи журналисти от ливанските медии.

На 22 - 24 юни министрите посетиха Ирак, където се срещнаха с президента на Ирак Джалал Талабани, премиера Нури ал Малики, външния министър Хошияр Зибари и президента на Федералния регион Кюрдистан и председател на Кюрдската демократична партия- Масуд Барзани. Обсъдени бяха положението в региона с акцент върху ситуацията в Сирия, както и възможностите за сътрудничество между Ирак и Европейския съюз.

Отношенията с Израел

МВНР оказа принос за реализирането на 15-16 януари 2012 г. на официално посещение в Израел на министъра на отбраната Аню Ангелов. Подписани бяха Споразумение за съвместни военни тренировки и учения и Меморандум за разбирателство и сътрудничество между Министерство на икономиката, енергетиката и туризма на България и Министерство на отбраната на Израел. По време на срещите бе договорено изпращането на българска делегация от експерти на Министерство на отбраната, която да подготви осъществяването на съвместно учение още през 2012 г.

На 1-3 март 2012 г. на официално посещение в България бе зам. министър-председателят и министър на външните работи на Държавата Израел, Авигдор Либерман. В рамките на посещението бяха проведени срещи с президента Р. Плевнелиев и с външния министър Н.Младенов. По време на срещите бяха обсъдени възможностите за активизиране на икономическото сътрудничество, вкл. в областта на енергетиката.

Съдействие бе оказано и за реализирането на 26-30 април 2012 г. посещение в Израел на министъра на културата В.Рашидов, в рамките на което се подписа Споразумение за кинематографична копродукция, както и за визитата на 6-8 май 2012 г. на министъра на транспорта, съобщенията и информационните технологии И.Московски. Бе обменен опит в областта на електронното правителство. Бяха финализирани текстовете на Договора за сътрудничество в областта на ИКТ, съобщенията и електронното правителство. В рамките на посещението бяха

продължени и експертните разговори по подписването на Спогодба за морско търговско корабоплаване между двете държави. Обменен бе опит и при организацията на сигурността на пристанищата и др. Министерствата на транспорта на България и Израел се договориха да бъде създадена съвместна работна група, която да работи в тясно сътрудничество по безопасността на летища, пристанища и гари.

В отчетния период с Решение на МС бе разширен консулският окръг и променено седалището на почетния консул на България в Израел, Мони Бар. Към момента Бар е почетен консул за централен и южен Израел, със седалище на почетното консулство Йерусалим.

Отношенията с Палестинска власт

В отчетения период бяха осъществени двустранни политически консултации между министерствата на външните работи (Рамала, 9 февруари 2012 г.), в рамките на които ръководителят на българската делегация зам.министър Д.Цанчев се срещна и с министрите на външните работи Рияд ал-Малики и на труда Ахмад Мадждаляни. Обсъдени бяха перспективите за активизиране и задълбочаване на сътрудничеството в различни области от взаимен интерес. От палестинската страна бе проявен интерес към реализиране на договорено обучение на палестински полицейски служители в България, сътрудничество в културната област, туризма, земеделието, избягване на двойното данъчно облагане и фармацевтичната промишленост. Подписана бе междуправителствена програма за сътрудничество в областта на образованието, науката и културата за периода 2012-2014 г. Българският външен министър Николай Младенов подписа две споразумения за трансфер на знание и обмяна на опит с Палестинската власт по време на посещението си в Рамала като част от официалното посещение на президента Плевнелиев.

Бе изразена висока оценка за последователната и балансирана позиция на България по Близкоизточния конфликт, както и за активната ѝ политика в подкрепа на процесите на реформи в арабския свят, в светлината на т.нар. „Арабска пролет“. Особено значение бе отдадено на форума „Софийска платформа“, който ПВ е готова да промотира в ЛАД, ОИС, АС и ДНС.

Отношенията с Йордания

Осъществени бяха двустранни политически консултации на ниво зам.министър /11-12 февруари 2012 г., Аман/. Обсъдени бяха възможности за активизиране на двустранния обмен, по-специално в сферата на земеделието, туризма, енергетиката, фармацевтичната промишленост и др., както и привлекателният инвестиционен климат в България. Договорено бе конкретните аспекти на сътрудничество да бъдат дискутирани в детайли на предстоящата сесия на Смесената комисия за икономическо сътрудничество. Двете страни обмениха виждания по кризата в Сирия и Близкоизточния конфликт.

В рамките на посещението българската делегация се срещна също с ръководството на Клуба на йорданците, завършили висше образование в България, както и с представители на йорданския политически, икономически и академичен

елит, проявяващи интерес към развитието на активно сътрудничество с нашата страна, които впоследствие основаха Дружество за приятелство с България.

Отношенията с Египет

През отчетния период в Египет се проведеха първите свободни избори за народно събрание и президент и посолството на Р България в Кайро работи активно за създаване на контакти с новите политически лидери в страната. В София беше подписана нова Програма за периода 2012-2014 г. към двустранната Спогодбата за културно и научно сътрудничество.

Отношенията с Либия

В периода 12-14 февруари 2012 г. представители на МВНР посетиха Либия и проведеха работни срещи в средите на гражданския сектор в страната, които са използвани за планиране на съвместни инициативи и проекти по проблемите на демократичния преход, институционалните трансформации и реформи в пост-тоталитарния период. С цел развитие и задълбочаване на двустранното политическо и икономическо сътрудничество с новите власти в Либия бе предприета процедура за изпращане на нов български посланик и планирано възстановяване дейността на българското посолство в Триполи.

Отношенията с Ирак

На 29 март 2012 г. в София се проведе посещение на президента на иракския регион Кюрдистан, Масуд Барзани, който беше приет от президента, министър-председателя, външния министър и министъра на икономиката, енергетиката и туризма на Р България. По време на срещите бяха набелязани конкретни сфери на съвместен интерес, като енергетиката, селското стопанство, строителството и др.

Постигната беше договореност за изработване на подробна програма за сътрудничество между български и кюрдски експерти от съответните области.

В периода 31 май – 1 юни 2012 г. в София се проведе българо-иракиска експертна среща за подготовка на Първа сесия на СКИТТС /10-11 октомври 2012г./.

В рамките на срещата с представителя на иракското МВНР е обсъден проект на Меморандум за разбирателство за двустранни политически консултации между двете МВНР.

На 20 юни 2012 г. в Багдад външният министър Н.Младенов се срещна с министър-председателя на Ирак и външния министър Хошияр Зибари. Обсъдени бяха редица двустранни и международни теми и връчени покани за посещение в България от министрите на транспорта и на земеделието и храните и председателя на парламентарната комисия по външна политика и отбрана до техните иракски колеги. Подновена беше и отправената на предишен етап покана към иракския външен министър за посещение в България.

Отношенията с Тунис

МВНР оказва съществен принос за подготовката и реализирането на официално посещение в Тунис на премиера Бойко Борисов /26-28 февруари 2012 г./, начело на делегация включваща министъра на външните работи, министъра на икономиката, енергетиката и туризма, министъра на образованието, науката и

младежта. Бяха осъществени срещи с президента, с министър-председателя, с председателя на Учредителното събрание, по време на които бе споделен българският опит от прехода и бяха обсъдени възможностите за активизиране на сътрудничеството. Премиерът Борисов официално откри Тунизийското училище за политика по модела на Българското училище за политика. Инициативата е част от българската активност в помощ на усилията на прехода към демокрация в Тунис.

Отношенията с Алжир

В процес на съгласуване се текстовете на нова двустранна Спогодба за културно сътрудничество и тригодишна Програма, които да създадат правна рамка за провеждане на „Дни на алжирската култура“ в България през м. октомври с.г. Планира се събитието да отбележи 50-годишнината от независимостта на Алжир и 50-годишнината от установяването на двустранните ни отношения. МВНР работи за подготовката на няколко посещения на ниво министър през втората половина на 2012 г. в Алжир.

Отношенията с Мароко

В процес на съгласуване са датите за провеждане на Десетата сесия на Междуправителствената българо-мароканска комисия, на която ще бъдат обсъдени състоянието и перспективите за по-нататъшно развитие на двустранното сътрудничество. В тази връзка са в ход преговори между компетентните ведомства на двете страни за съгласуване на нови двустранни документи, сред които от особено значение за българската страна е подписването на Спогодба за социална сигурност, която да уреди пенсионните права на българите, работили или работещи в Мароко.

Отношенията с Държавата Катар

МВНР подготви официално посещение в Катар на министър-председателят Бойко Борисов/ 13 до 15 март 2012 г./, начело на делегация, включваща зам. министър-председателя и министър на вътрешните работи и министрите на външните работи, на регионалната развитие и благоустройството, на отбраната, на земеделието и храните, на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на икономиката енергетиката и туризма. В хода на двустранните междуправителствени разговори бяха разгледани възможностите за инвестиционно сътрудничество с акцент върху областта на земеделието, инфраструктурата, недвижимите имоти и туризма. Катарската страна се ангажира да сключи с нашата страна споразумение за инвестиции, което да предвижда изпълнението на първоначален пакет от проекти на стойност 100 млн. евро. В резултат на разговорите между министрите на вътрешните работи бе притъпено към съгласуване на двустранно Споразумение за сътрудничество в борбата срещу престъпността.

Организирано бе и ответно посещение в България на 17 и 18 май на министър-председателя и министър на външните работи на Катар шейх Хамад Бин Джасем Бин Джабр Ал Тани. По време на посещението бяха подписани осем двустранни документа, вкл. касаещи инвестициите, областта на земеделието, животновъдството и рибарството, културно сътрудничество, областта на минното

дело, лечебния туризъм. Катарският премиер се ангажира страната му да депозира за срок от една година в българската централна банка сумата от 200 млн. евро като потвърждение за сериозността на своите намерения за сътрудничество с България.

Отделно катарската страна се ангажира да инвестира в три обекта в сферата на недвижимите имоти и туризма в София и Варна, да развива животновъдни стопанства, производство на пилешко месо и мед, да инвестира в минни разработки, да създаде модерен рехабилитационен център и да проучи възможностите за сътрудничество в изграждането на стратегически инфраструктурни проекти. Катар се включи в реализацията на проект за скоростен път Свиленград – Русе.

Посещението продължи на 18 май 2012 г. с провеждането на тристранна среща във Варна, в която участваха премиерите на България и Катар, както и министър-председателя на Турция Раджеп Тайип Ердоган. Срещата бе посветена на обсъждането на перспективите за съвместна реализация на проекта на скоростен път Русе – Свиленград. Бе дискутирана и тежката криза в Сирия и стъпките, които трите страни могат да предприемат за формирането на единна позиция на международната общност за спасяване на сирийския народ от упражняваното от властите в страната насилие.

Практическата работа по осъществяване на проекта за скоростен път Русе – Свиленград продължи на 24 май 2012 г., в Министерството на регионалното развитие и благоустройството в София, където се проведе тристранна среща между български, турски и катарски експерти.

На 4 юни 2012 г. министърът на здравеопазването г-ж Д.Атанасова проведе официално посещение в Доха за обсъждане на пътищата за развитие на двустранното сътрудничество в областта на здравеопазването. Пристъпено бе към съгласуване на Меморандум за разбирателство в областта на здравеопазването.

Отношенията с Обединени арабски емирства

Министърът на външните работи Николай Младенов се срещна в Абу Даби на 18 и 19 юни 2012 г. със своя колега шейх Абдулла Ал-Нахаян, като бяха обсъдени както двустранните отношения, така и възможностите за преодоляване на проблеми, с които от години се сблъсква голямата българска общност в ОАЕ. В рамките на Годишната инвестиционна среща /1- 3 Май 2012 г./ в Дубай изпълнителният директор на Българската агенция за инвестиции Б.Стефанов разговаря с държавния министър на ОАЕ Рийм Ибрахим Ал Хашими.

Отношенията с Кралство Саудитска Арабия

МВНР оказва съдействие за организирането на официалното посещение в Рияд /24 и 25 април 2012 г./ на министър М.Найденов и негови работни срещи с министъра на земеделието на Саудитска Арабия, с крупния инвеститор и председател на държавния Фонд за земеделско развитие и генерален директор на подчинената на Фонда Саудитска компания за инвестиции в земеделието и животновъдството – Salic. В ход са процедурите по сключване на междуправителствено Рамково споразумение за сътрудничество в областта на земеделието, животновъдството и риболова.

Отношенията с Кувейт

На 12 и 13 март 2012 г. за участие в сесия на Международния енергиен форум в Кувейт бе министърът на икономиката, енергетиката и туризма, съпроводен от двучленна делегация.

Отношенията с РЮА

През отчетения период се работи за осъществяването на посещение на зам.-министъра на отбраната на Република Южна Африка (РЮА) по време на Седмичката на южноафриканската култура, която се проведе в София в периода 7-11 май 2012 г. В рамките на визитата зам.министрите на двете страни обсъдиха необходимостта от подписване на ново двустранно Споразумение за сътрудничество в областта на отбраната и военните технологии с оглед членството на България в НАТО и ЕС, като българската страна поема ангажимент да изпрати свой проект.

Страни от източното измерение на ЕПС

Продължи доброто взаимодействие между парламентите и правителствата на България и Русия.

Актуализирана и разширена бе договорно-правната база на отношенията: с Русия с подписване на Споразумение за ремонт и модернизация на въртолети в България и Споразумение за реадмисия; с Украйна с подписване на Договор за сътрудничество между НТВ на Украйна и БНТ, с Молдова – Споразумение за сътрудничество при бедствия, и споразумение за сътрудничество между БНТ и НПАИ Компания „Телерадио-Молдова“; с Азербайджан – споразумения за сътрудничество в борбата срещу престъпността, в областта на извънредните ситуации, инвестиции, конституционен съд; с Армения – в областта на културата и образованието и социалната сигурност; с Грузия – в областта на европейската и евроатлантическа интеграция, културата, борбата с престъпността, защита на класифицирана информация, транспорта, реадмисия.

Засилен бе значително туристическият поток към България от Русия и Украйна, което има пряко позитивно отношение за преодоляване на последиците на кризата у нас.

Даден беше нов импулс за развитие на двустранното сътрудничество с Азербайджан, Армения и Грузия.

На 17.09.2012 г. бе осъществено съвместно посещение на министър Николай Младенов с колегите му от Литва, Латвия, Румъния и Чешката република в Грузия.

На 12-13 декември бе организирано съвместно посещение на външните министри на ЕС – България, Полша и Швеция в Азербайджан, Армения и Грузия.

Сред по-важните прояви през периода са осъществените срещи и разменени посещения със съдействието на МВНР, в т.ч. **Руска федерация:** 23-24 май – официално посещение на Председателя на Съвета на Федерацията на Федералното събрание Валентина Матвиенко; работни посещения в Москва на министрите Вежди Рашидов и Делян Добрев; **Молдова:** 19 април – официално посещение в България на министър-председателя Владимир Филат; **Азербайджан:** 26-27 април – официално посещение на министър-председателя Бойко Борисов в Баку; **Армения:** 2-3 април - официално посещение на българския премиер в Армения; 11-16 юни - официално посещение на министър Вежди Рашидов; **Грузия:** 1-2 април - официално

посещение на премиера Бойко Борисов; 20-21 май - среща на президента Р. Плевнелиев с президента на Грузия Саакашвили в рамките на Срещата на върха на НАТО в Чикаго; 9-10 юли – официално посещение на министъра на външните работи Н. Младенов в Грузия.

Страни от Северна и Южна Америка

Отношения със САЩ

През 2012 г. приоритет в отношенията между България и САЩ бе придаване на нова динамика на политическия диалог и задълбочаване на сътрудничеството във всички области.

Тласък на българо-американските връзки в търговско-икономическата област бе даден чрез срещите на президента Плевнелиев с редица американски компании в САЩ: представени бяха инвестиционните възможности на България; бе даден тласък на партньорството в областта на информационните технологии, енергийната ефективност и биотехнологиите.

През 2012 г. бе разширена и договорно-правната база на двустранните отношения. В рамките на визитата в България на Джанет Наполитано бе подписано междуправителствено Споразумение за засилване на сътрудничеството в предотвратяването и борбата с тежката престъпност. През отчетния период продължиха усилията за договаряне на Споразумение за социална сигурност, но на този етап американската страна няма готовност за неговото подписване.

Програмата на САЩ за безвизови пътувания (VWP) и възможността за присъединяване на страната ни към нея остана във фокуса на работата през 2012 г. При посещенията на български официални представители в САЩ и по време на разговорите между двете страни, както и в рамките на диалога ЕС-САЩ, нееднократно бе подчертавана важността на темата за страната ни.

През годината бяха осъществени две посещения в САЩ на президента Росен Плевнелиев, посещение на министър-председателя Бойко Борисов, посещение на зам.министър-председателя и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов. Министрите на външните работи Николай Младенов и на отбраната Аню Ангелов бяха в САЩ в състава на водената от премиера Борисов делегация през декември и придружаваха президента Плевнелиев по време на срещата на върха на НАТО в Чикаго през май. На посещение в САЩ бяха и зам.министърът на вътрешните работи Димитър Георгиев, зам.министърът на културата Георги Стоев, депутати от българския парламент, вкл. зам.председателят на НС Георги Пирински.

Годината бе особено богата и на посещения на високо равнище на официални представители на САЩ в България. През 2012 г. посещения в България осъществиха държавният секретар Хилари Клинтън, секретарят по вътрешната сигурност Джанет Наполитано, директорът на ЦРУ Дейвид Петреъс, съветникът на президента на САЩ по въпросите на националната сигурност и борбата с тероризма Джон Бренън, помощник-държавният секретар по въпросите на правоохраната и наркотиците Уилям Браунфийлд, американска делегация, водена от Мари Йованович, зам.помощник държавният секретар на САЩ по европейските и евразийските въпроси Джим Таунсенд, зам.помощник секретарят на отбраната по европейските въпроси и НАТО, директорът на Американската служба за борба с

наркотиците Мишел Лионхарт, посланик Ричард Морнингстар, специален представител на държавния секретар по енергийните въпроси за региона на Евразия, директорът на НЦБ Интерпол – Вашингтон Тимъти Уилямс.

Тесните връзки между България и САЩ получиха развитие и чрез провеждането на двустранни срещи в рамките на многостранни форуми, вкл. разговорите между президента Плевнелиев и президентския съветник Джон Бренън по време на откриването на 67-та сесия на ОС на ООН, разговорите между министър Младенов и държавния секретар Клинтън в рамките на срещата на групата "Приятелите на Сирия", както и на декемврийската среща на министрите на външните работи на НАТО в Брюксел, разговорите на министър Цветанов с директора на ДЕА Мишел Лионхарт в рамките на международната конференция IDEC в Индонезия, както и разговорите на министър Ангелов с помощник-секретаря на отбраната Дерек Чолет по време на ноемврийската среща на министрите на отбраната на НАТО.

Осъществена бе активна дейност по акредитацията на новоназначения посланик на САЩ Марси Рийс.

Предвид интензивната и наситена с важни вътрешно и външнополитически събития година за САЩ, бяха изготвени редица анализи по теми от основните вътрешни и международни събития, пречупвани през призмата на предизборната президентска кампания.

В резултат на активизирането на трансатлантическия диалог и осъществяването на съвместни действия и координация между ЕС и САЩ, периодично се подготвяха материали и становища по приоритетни теми от дневния ред на диалога.

Отношения с Канада

През 2012 г. бяха положени значителни усилия за разширяването и задълбочаването на двустранните отношения между България и Канада. Бяха активизирани отношенията в политическата и търговско-икономическата област, както и в сферата на образованието, науката и културата.

Бяха предприети действия по организирането на няколко срещи на високо равнище (на президента, министър-председателя и външния министър) с цел развитие на политическия диалог с Канада, които не бяха осъществени. Работи се по осъществяване на посещение на външния министър Джон Беърд в България в рамките на обиколката му на Балканите през първата половина на 2013 г.

През октомври бе реализирано официално посещение на министъра на труда и социалната политика Тотю Младенов в Канада; среща с министъра на развитието на човешките ресурси и професионалната квалификация; подписана бе Спогодба за социална сигурност и Административна спогодба за прилагането ѝ; започнаха преговори с цел разширяване на обхвата на Спогодбата в Квебек. Обсъжда се възможността за започване на преговори за сключване и на споразумение за младежки обмен.

През юли на посещение в София бе Джеймс Каригианис, член на Камарата на общините на парламента на Канада; среща с председателя на НС Цецка Цачева и ръководството на Групата за приятелство с Канада.

Запази се тенденцията за увеличаване на търговския обмен с Канада.

Работи се за посещение в Торонто и Отава (февруари-март) на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Деян Добрев.

България продължи да настоява, че освобождаването на българските граждани от изискванията за визи за Канада не е въпрос от двустранен характер, а предмет на отношенията ЕС – Канада. Нашата страна не бе включена в първоначалния списък с т.нар. сигурни страни на произход на Департамента по гражданство, имиграция и културно разнообразие. Този въпрос остава приоритетен за България през 2013 г.

По отношение на трансатлантическия диалог между ЕС и Канада - към момента успоредно се водят преговори по три споразумения: Всеобхватно споразумение за икономическо и търговско сътрудничество (СЕТА), Споразумение за стратегическо партньорство (SPA) и Споразумение за регистриране на имената на пътуващите (PNR).

Отношения със страните от Латинска Америка и Карибите

През 2012 г. продължиха усилията за активизиране на отношенията с държавите от Латинска Америка и Карибите и за разширяване на сътрудничеството в сфери от взаимен интерес.

С приключването на процедурата по закриване на посолствата във Венесуела и Чили (ПМС № 190/04.07.2011) бе завършено преразпределението на българското дипломатическо присъствие в Латинска Америка. С назначаването на 4 нови посланици и акредитирането им в 23 от страните от региона бяха създадени необходимите предпоставки за динамизиране на двустранните контакти в политическата и търговско-икономическата област, както и в сферата на образованието, науката и културата.

През 2012 г. бе назначен почетен консул на България в Хаити и почетни консули на Перу и Уругвай в България.

Продължи да се работи активно за реализиране на дългосрочните ни интереси за развитие на привилегированото партньорство с Бразилия чрез продължаване на диалога на високо равнище. Нов импулс даде посещението на делегация, ръководена от президента Росен Плевнелиев, в Конференция на ООН за устойчиво развитие „Рио+20“ през юни и проведените двустранни срещи с бразилски представители, включително поредна среща с президента на Бразилия Дилма Русеф. Министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов се срещна отделно с официални бразилски представители. Бяха постигнати конкретни договорености във важни сектори на икономиката, социалните въпроси, образованието, науката и културата.

Г-жа Цеца Цачева, председател на НС, участва в Световната среща на върха на законодателите в Рио де Жанейро през юни.

По време на сесията на ОС на ООН в Ню Йорк през септември се проведе среща между министрите на външните работи на България и Чили.

Състояха се политически консултации между Министерствата на външните работи на равнище генерален директор с Мексико.

Осъществени бяха посещения на Соломон Паси в Мексико, Гватемала и Белиз през март, на началника на кабинета на министър-председателя Румяна

Бъчварова в Бразилия за участие в Среца на министрите от инициативата Open Government Partnership през април.

Продължи работата по разширяване на договорно-правната база със страните от региона: одобрен от МС е проект на споразумение с Еквадор в областта на културното наследство; продължават преговорите с Мексико по проекти на спогодби по линия на МВР; работи се за осъвременяване на договорно-правната база с Бразилия; в процес на предоговаряне е Спогодбата за двустранно сътрудничество в областта на обслужване на дипломатическите мисии на България в Хавана и на Куба в София.

Осигурено бе пълноценно участие в механизмите на сътрудничеството между ЕС и ЛАК, вкл. формирането на политиката и позициите на ЕС; включихме се в подготовката на Срещата на върха ЕС–Мексико през юни, Срещата на върха ЕС–Бразилия и Срещата на върха ЕС–ОДЛАК през януари 2013 г.

Разширена бе договорно-правна база по линия на ЕС–ЛАК с подписването на 2 споразумения през юни: Trade Agreement between the EU and Colombia and Peru и Association Agreement between the EU and Central America (Гватемала, Ел Салвадор, Коста Рика, Никарагуа, Панама, Хондурас).

Български дипломати участват редовно в заседанията на работната група по Латинска Америка COLAT на Съвета на ЕС в Брюксел.

Оказано бе съдействие за организиране на културни прояви в страни от ЛАК.

Страни от Централна Азия

През 2012 г. продължиха усилията на България за активизиране на отношенията с държавите от Централна Азия предвид стратегическото им значение. Засилват се контактите в различните сфери на сътрудничество. Проявяваме специален интерес към важния транспортен проект TRACECA.

България участва активно също в сътрудничеството между ЕС и държавите от Централна Азия.

Български дипломати участват редовно в заседанията на работната група на Съвета на ЕС COEST в Брюксел.

Отбелязана бе 20-годишнината от установяването на дипломатическите отношения на България с Казахстан, Киргизстан, Туркменистан и Узбекистан.

Осъществени бяха срещи на ниво: президент (с Туркменистан), министър (с Узбекистан) и политически консултации между МВНР на България и Узбекистан.

Разширена бе договорно-правната база на отношенията: подписано бе 1 споразумение (с Казахстан); в процес на договаряне са 9 споразумения (с Казахстан, Туркменистан и Таджикистан).

Продължи обменът на студенти, докторанти и преподаватели.

Страни от Азиатско-тихоокеанския регион

През 2012 г. продължи възходящото развитие на отношенията с държавите от АТР в контекста на нарастващото значение на региона и на ролята на големи и влиятелни държави като Япония, Китай и Индия в световната политика и икономика; приноса на региона за преодоляване на глобалната финансово-икономическа криза; задълбочаващите се интеграционни

процеси в Азия; важното място на АТР по въпросите на мира и сигурността и справянето с глобалните предизвикателства; наличието на редица конфликти, двустранни проблеми и нерешени въпроси в региона; приоритетното значение на борбата срещу тероризма и др.

Връзките с държавите от АТР се развиват на основата на изградените много добри отношения и в съзвучие с политиката на ЕС за все по-тясно ангажиране с държавите от АТР по въпросите на сигурността, икономическото сътрудничество, социално-културната сфера, промените в климата и енергийната сигурност, миграцията, борбата срещу международния тероризъм, подпомагането на интеграционните процеси в региона и др. Полагат се усилия за пълноценно участие в механизмите и формите на диалог и сътрудничество на ЕС с АТР при запазване на приоритетите на националната ни политика и двустранните механизми на сътрудничество с азиатските държави. Продължи развитието на различни видове партньорства с отделните азиатски страни, както и засиленото партньорство ЕС–АСЕАН, сътрудничеството по линия на Регионалния форум на АСЕАН (проведена министерска среща на 12 юли в Пном Пен с участието на Катрин Аштън); присъединяването на ЕС към Договора за приятелство и сътрудничество в Югоизточна Азия (12 юли) и участието в механизма и структурите на Източноазиатската среща на върха; по-нататъшното утвърждаване на форума АСЕМ; придвижването на преговорите за сключване на споразумения за свободна търговия и за партньорство и сътрудничество с редица страни от региона. България се включи и в процеса на изработване на позиции на ЕС по свързани с региона въпроси.

Продължиха усилията за поддържане на двустранни контакти на високо и най-високо равнище с държавите от АТР, създаване на благоприятни условия за увеличаване на българския износ, привличане на инвестиции и технологии, разширяване на двустранното сътрудничество в областта на културата и образованието, актуализиране на договорно-правната база, търсене на допирни точки по международни въпроси и осигуряване на подкрепата на страните от региона за реализиране на основни външнополитически интереси и приоритети на България.

Работи се активно за реализиране на дългосрочните ни интереси за развитие на стратегическо партньорство с Япония, Китай и Индия, тясно партньорство с Р Корея, Виетнам и Австралия, приятелски отношения и сътрудничество с други влиятелни страни от региона като Индонезия, Малайзия, Тайланд, утвърждаване на новата динамика в отношенията с Монголия, поддържане на диалог с Иран, Пакистан, КНДР, Камбоджа и др.

България следва политика на дългосрочна ангажираност в Афганистан (осъществено посещение на президента Росен Плевнелиев през февруари–март). Продължи българското участие в Международните сили за подпомагане на сигурността (ИСАФ), което бе разширено. Положени бяха и усилия за активизиране на двустранния политически диалог.

МВНР работи по подготовката и реализирането на следните визити:

- Осъществени посещения по **парламентарна линия**: 2 посещения на председателя на НС (Япония и Виетнам); посещение на зам.председател на НС в Индия и Китай; посещение на зам.председател на Националното събрание на Виетнам; посещение

на зам.председателя на ПК на Общокитайското събрание на народните представители.

- Осъществени посещения и срещи на ниво **министър на външните работи**: общо 5 с Австралия, Мианмар, Бруней, Виетнам и Тайланд.

- Осъществени посещения и срещи на **други министри**: 1 с Виетнам, 1 с Китай, 2 с Япония, 1 с Индия, 2 с Китай и 1 с Афганистан.

- Осъществени посещения и срещи на ниво **зам.министър**: 1 с Япония, 1 с Австралия, 4 с Китай, 3 с Индия, 1 с Афганистан, 3 с Виетнам и 1 с Монголия.

- Осъществени посещения и срещи на ниво **директор**: 1 с Австралия, 2 с Индия, 1 с Индонезия, 1 с Малайзия, 1 със Сингапур, 1 с Шри Ланка, 1 с Р Корея и 1 с Иран.

- **Други посещения и срещи**: 5 с Китай, 2 с Р Корея, 1 с Индонезия и 1 с Индия.

Положени бяха усилия за запазване на каналите за комуникация с **Иран и КНДР**.

България, заедно с останалите държави-членки на ЕС, стана съавтор на **резолюции по правата на човека** в Мианмар, КНДР, Иран и Шри Ланка, както и на регламенти и решения на ЕС относно ядрената програма на Иран.

Разширена бе **договорно-правната база** на отношенията: подписани бяха 18 споразумения с Япония, Индия, Китай, Виетнам, Монголия, Филипините, Афганистан, Пакистан и Иран; договорени бяха 2 споразумения с Шри Ланка и Камбоджа.

Продължи **обменът** на студенти, докторанти и преподаватели с Индия, Китай, Р Корея, Виетнам, Монголия и КНДР.

Продължи обменът на визити на учени за изпълнение на съвместни научноизследователски проекти с Индия и Китай.

Български **филми** бяха представени на филмови фестивали в Индия, Япония, Индонезия, Сингапур, Камбоджа и Филипините, вкл. по линия на ЕС.

Представени бяха български **изложби** в Индия и Япония.

Българска **музика** бе излъчвана по радиостанции в Индия. Концерти на български изпълнители бяха изнесени в Япония.

Бяха организирани **културни прояви** с Индия, Япония, Китай, Р Корея, Виетнам, Тайланд, Иран.

Български **фирми** участваха в международни търговски изложения в Индия, Япония, Китай, Р Корея и Виетнам.

Назначени бяха нови **почетни консули** на България в чужбина – 3 в Индия, Бангладеш, Сингапур, както и на други държави в България – 1 Шри Ланка.

4. Насърчаване на сътрудничеството, укрепване на сигурността и стабилността и развитие на инфраструктурите и икономическите отношения в Югоизточна Европа

Двустранно сътрудничество

Отношения със страни от Западните Балкани

България се укрепва като водещ фактор за европейската и евроатлантическа интеграция на Западните Балкани. Като приоритетно направление в двустранните отношения се очерта сътрудничеството в областта на европейската и евро-атлантическата интеграция, в т.ч. предаването на българския опит в преговорния процес на Черна гора с ЕС.

На 8-9 юни в София бе организирана Международна конференция "Балканите в глобалния свят: насърчаване на европейската перспектива на региона".

По инициатива на България, девет министри на външните работи на страни-членки на НАТО (България, Албания, Хърватия, Унгария, Норвегия, Румъния, Словакия, Словения и Турция) подписаха нон-пейпър по време на срещата на Алианса на 19 април 2012 г. в подкрепа на процесите в БиХ и на интеграцията на страната в НАТО. България подкрепи започването на преговори на ЕС с Черна гора и предоставянето на статут на страна-кандидатка за ЕС на Сърбия. Бе една от първите страни, ратифицирала Договора за присъединяване на Хърватия към ЕС. Принос се оказва и за европейската интеграция на Косово, отчитайки важноста за сигурността в региона на стабилно, мирно, демократично и мултиетническо Косово.

Външните министри на България, Чехия, Унгария и Словакия заявиха в писмо до Катрин Аштън и Шефан Фюле от м. февруари, че постиженията на Сърбия в осъществяването на реформи и изпълнението на международните ѝ задължения са ясно доказателство, че страната заслужава да продължи напред в процеса на европейска интеграция и да получи статут на кандидат за членство в ЕС.

На 12 ноември 2012 г. в София, по инициатива на министър Николай Младенов, се проведе среща на министрите на външните работи на България, Румъния и Гърция. Министрите размениха мнения по актуални въпроси и разгледаха бъдещите възможности за многостранното сътрудничество в региона. Страните приеха съвместна декларация до Катрин Аштън, върховен представител на ЕС по външните работи и политиката за сигурността, и вице-председател на ЕК, и Шефан Фюле, комисар по разширяването и политиката на съседство на ЕС, в която отразяват резултатите от проведените дискусии.

С редица страни бе осъвременена договорно-правната база.

През посочения период Република България продължи внимателно да следи въпроса с реализирането и гарантирането на целия комплекс от права на нашите сънародници. Продължиха активните контакти с Културно-информационните центрове на българското национално малцинство в Босилеград и в Димитровград, както и с други организации на БНМ в Пирот, Ниш и Банат. Новоназначените български посланици в Атина, Тирана, Скопие, Белград, Загреб и Сараево започнаха своята дейност.

МВНР продължи да полага системни усилия за поддържане на активен двустранен диалог с държавите от ЮИЕ на всички нива, за задълбочаване на двустранните отношения в различните сфери. Като цяло вътрешнополитическата обстановка в повечето страни бе основен фактор, който определяше нивото на интензитет на политическите контакти, например политическата криза в Босна и Херцеговина, предизборния период в Сърбия.

Сред събитията, организирани с активен принос на МВНР, са осъществените срещи и обменени посещения: (*) в Албания – на председателя на НС Ц.Цачева /9-11 май/; (*) в България на министър-председателя на Република Косово Х.Тачи /18 – 19 юни 2012 г./ по покана на министър-председателя на Република България Бойко Борисов, по време на което бяха проведени и срещи с президента Р. Плевнелиев, със зам.-председателя на НС Екатерина Михайлова, с Комисията по външна политика и отбрана и с Групата за приятелство България – Косово; Визита в

София /19-20 април/ на косовския вицепремиер Буяр Букоши, който се среща с министър Н.Младенов; (*) в България на председателя на хърватския Сабор Борис Шпрем, по време на което той присъства на ратификацията на Договора за присъединяване на Хърватия към ЕС /17 февруари/. (*) в Сърбия на зам.-министърът на отбраната А. Цветкова /6 – 7 март/, в рамките на което е подписан план за двустранно сътрудничество между министерствата на отбраната за 2012 година.

Важна да се отбележи е и срещата през май в България на Кристина Ашкович (ръководител на Трансграничното сътрудничество с България в Канцеларията за европейска интеграция на Сърбия) в МРРБ за обсъждане на проблемите в усвояването на средства по програмите за транс-гранично сътрудничество, съфинансирани по Инструмента за предприсъединителна помощ.

По отношение на културното сътрудничество, съдействие от страна на МВНР бе оказано за реализирането на инициативата на СУ „Св. Климент Охридски“ за поставяне на паметна плоча на централния площад "Бранко Радичевич" в Сремски Карловци по повод 250 години от написването на "История славянобългарска" и 290 години от рождението на Паисий Хилендарски, за сключването на Споразумение за сътрудничество между БАН и сродната косовска институция Академия за наука и изкуство, за българо-сръбския Меморандум за разбирателство за сътрудничество в рамките на проект „Културно-туристически маршрут „По пътя на Римските императори”(24.02).

С решение на МС бе определен почетен консул на България в Албания със седалище в гр. Вльора, а в Черна гора – със седалище гр. Будва и с консулски окръг, обхващащ територията на общините Херцегнови, Тиват, Котор, Будва, Бар и Улцин. Развитието на политическия диалог с Република Македония бе обусловено от липсата на ясен сигнал от Скопие за устойчиво намерение да се развият двустранни отношения, основани на принципите на добросъседството и сътрудничеството. Сред осъществени посещения са единствено работната визита на зам.-председателя на правителството на Р Македония (отговаряща по въпросите на евроинтеграцията) Теута Арифи в София /11 април/ и работно посещение на вицепремиера Муса Джафери в София /19-20 април/, които разговаряха с министър Н.Младенов.

През декември 2012 г. бе предложен проект на Договор за добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония. МВНР работи активно за реализирането на 4-5 юли на официална визита на президента Р. Плевнелиев в Гърция. Проведени бяха редица срещи с държавното ръководство, така с представители на българската общност, представители на бизнес средите и местни власти. Бе осъществено и работно посещение министър Николай Младенов в Атина по покана на министъра на външните работи на Република Гърция Ставрос Димас /18 януари/.

Подготвено и реализирано бе Второто междуправителствено заседание в Атина на 17 декември 2012 г. В българската делегация бяха включени 10 министри /външни работи; регионално развитие и благоустройство; труд и социална политика; отбрана; образование, младеж и наука; здравеопазване; култура, земеделие и храни; транспорт, информационни технологии и съобщения; физическо възпитание и спорт/. Приети бяха 7 документа в следните области:

земеделие, спорт, туризъм, културен и образователен обмен, информационни технологии, сътрудничество между МВНР на двете страни, както и текст на Съвместна декларация на премиерите.

Финализирана бе процедурата по позициониране на български дипломат в МВНР на Кипър в рамките на Председателството на Съвета на ЕС за обмяна на опит. Даден беше нов импулс за по-нататъшно задълбочаване на търговско-икономическото сътрудничество, привличане на нови преки инвестиции, подобряване на енергийната сигурност и реализацията на енергийни проекти, развитие на сътрудничеството в туризма. Кипър подкрепя присъединяването на България към Шенген.

В отношенията с Кипър може да се отбележи още участието на постоянния секретар на МВНР в неофициалната среща на Постоянните секретари на МВНР на ДЧ на ЕС в Кипър (18-19 май). Усилията на Кипър са съсредоточени върху ангажиментите на страната във връзка с поемането на Председателството на ЕС през второто полугодие на 2012 г. Редица бяха проявите за представяне на България. Създадено бе и сдружение "Българско културно общество", което има за цел да популяризира и развива по-активно културната ни школа на острова и да подпомага израстването на младите ни таланти. За защита на интересите на българските граждани ще допринесе и сключеното рамково споразумение между Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ) заедно с КТ "Подкрепа" и Конфедерацията на кипърските работници (SEK).

В отношенията с Румъния бяха предприети конкретни действия по изпълнението на постигнатите на Съвместното заседание на двете правителства договорености (12 октомври 2011 г.); засилване на сътрудничество бе отбелязано в сферата на образованието; Успешна работа с румънските колеги като съкоординатори по приоритетна област 3 на Стратегията на ЕС за Дунавския регион – „Насърчаване на културата, туризма и контактите между хората“ – на среща в Букурещ бяха одобрени 7-те цели на приоритетната област; Чрез размяна ноти бе сключено двустранно споразумение за откриването на два нови ГКПП, чието изпълнение в рамките на Програма „Трансгранично сътрудничество България – Румъния 2007 – 2013“ би дало нов импулс в развитието на крайграничните райони. Двете страни продължават да споделят общи цели и да координират действията си, с оглед общи позиции, които имат България и Румъния по основните въпроси свързани с ЕС – Шенген, МФР на ЕС, както и МСО.

В рамките на участието на министър-председателя Бойко Борисов в Срещата „Приятели на кохезионната политика на ЕС“, състояла се в Букурещ на 1 юли, бе организирана среща с румънския министър-председател Виктор Понта. По отношение на нормативната уредба с Румъния на 13 юли 2012 г. бе сключено чрез размяна на ноти – Споразумение относно откриването на нови ГКПП по държавната граница, на 11 октомври 2012 г. подписан Меморандум за разбирателство за създаване на смесен българо-румънски Междуведомствен комитет за устойчиво развитие на вътрешноводния транспорт в общия българо-румънски участък на река Дунав, на 30 октомври 2012 г. бяха подписани два протокола, съответно от Второто заседание по двустранните българо-румънски консултации за икономическо сътрудничество и за сътрудничество в областта на енергетиката;

През периода бе постигнат съществен напредък по финализиране на основния инфраструктурен проект между България и Румъния – изграждането на втори мост на река Дунав при Видин-Калафат, като за 2013 г. останаха довършителни работи по подходите към моста, довършване на отводнителната система и на комуникационните системи, изграждането на жп трасето по моста, асфалтиране на автотрасето, поставяне на пътните знаци и др.

Като приоритетно направление в двустранните отношения с Черна гора се очертава сътрудничеството в областта на европейската и евро-атлантическата интеграция, в т.ч. предаването на българския опит в преговорния процес на Черна гора с ЕС. Осъществени бяха следните събития: (*) Май 2012 г. – едноседмичен обучителен семинар на ДИ в Подгорица по въпроси, свързани с евроинтеграцията на Черна гора; (*) 8-9 юни 2012 - участие на Главния преговарящ на Черна гора с ЕС г-н Александър Пейович в Международна конференция София Форум "Балканите в глобалния свят: насърчаване на европейската перспектива на региона". В рамките на мероприятиято е проведена двустранна среща с министър Николай Младенов; (*) 25 октомври 2012- среща на Министър Николай Младенов с Министър Небойша Калуджерович в рамките на Вишеград +, Варшава; (*) 5-8 декември 2012г.- посещение на Главния преговарящ на Черна гора с ЕС г-н Александър Пейович, по време на което са проведени срещи с Министър Николай Младенов, Министър Томислав Дончев, представители от Комисията по външна политика към НС. В рамките на посещението е изнесена и лекция пред Дипломатическия институт на тема „Черна гора – поемане по пътя на преговорния процес“; (*) Ноември 2012 г. – посещение на експерт от МВНР в Подгорица във връзка с трансфер на български опит в преговорния процес на Черна гора с ЕС.

Сред осъществените събития в отношенията със Сърбия, следва да се посочи официално посещение в Белград на 18 декември 2012 г. на министъра на външните работи Николай Младенов. В Белград министър Младенов се срещна и със сръбския премиер и министър на вътрешните работи на Република Сърбия Ивица Дачич, както и с представители на българското национално малцинство в страната. В рамките на визитата на министър Младенов в Белград, двете страни подписаха Протокол за размяна на ратификационните документи по Споразумението за социално осигуряване между България и Сърбия, което ще влезе в сила на 1 февруари 2013 г.

На 14 декември 2012 г. в Брюксел двамата премиери на България и Сърбия г-н Бойко Борисов и г-н Ивица Дачич подписаха Меморандум за изграждане на междусистемна газова връзка между България и Сърбия.

МВНР спомогна за организирането на участието на Сергей Игнатов, министър на образованието, младежта и науката в работна среща на тема „Реализиране на европейското научноизследователско пространство: обединяване на усилията на национално и европейско ниво“ (19-20 януари Блед, Словения).

Израз на възходящото развитие на българо-турските отношения е постигнатата договореност за провеждане на съвместно Междуправителствено заседание с идеята такива заседания да се превърнат в регулярен механизъм – Съвет за сътрудничество на високо ниво. На 20 март в гр. Анкара министър-председателите на двете страни подписаха съвместна политическа декларация за учредяване на новия механизъм на сътрудничество на високо ниво. Като приоритетни сфери на

двустранното сътрудничество декларацията определя: търговско-икономически връзки, енергетика, транспорт, сътрудничество между министерствата на вътрешните работи на двете страни, култура, образование.

В рамките на първото съвместно заседание /20 март/ бяха подписани общо 17 двустранни документа, касаещи политическото сътрудничество и сътрудничеството в сферата на икономиката, енергетиката, туризма, информационните технологии и комуникации, транспорта, културата.

В изпълнение на постигнатите договорености се проведеха последващи експертни срещи по въпроси на сътрудничество в областта на водните ресурси, транспорта, енергетиката.

На 6 ноември 2012 г. бе подписана и Спогодба между правителството на Република България и Република Турция за откриване, работа и дейност на културните центрове.

По-важни събития бяха: (*) Тристранна среща на премиерите на България, Турция и Катар, на която бяха обсъдени темите за междусистемната газова връзка, проект на язовир Тунджа и проект за скоростен път по направление Русе – Свиленград, както и организираното на 27-29 юни посещение на министъра по въпросите на ЕС и главен преговарящ на Турция с ЕС Егемен Багъш в България.

Бяха предприети мерки за оптимизиране на работата на консулските служби на България в Турция в услуга на гражданите: използване на услугите на call center с цел премахване на опашките от чакащи; процедура за акредитиране на туристически фирми, които да внасят заявления на организирани групи туристи. На 12.01.2012 г. бе подписан договор с компанията VFS Global – външен изпълнител по визово обслужване, съгласно който приемането на заявления за български визи започна да се извършва в изнесени визови центрове в турските градове Истанбул, Одрин, Бурса, Анкара, Измир, Газиантеп и Адана.

Регионално сътрудничество

Основни събития бяха участията в срещата на върха на ЧИС на 26 юни 2012 г. в Истанбул на министър-председателя Бойко Борисов, и в срещата на върха на ПСЮИЕ (15.06.2012 г., Белград) – на президента Р.

Плевнелиев.

МВНР осигури участията в заседанията на Комитета на старшите служители на ЧИС и Временната работна група за изработване на Икономически дневен ред на ЧИС за следващото десетилетие. Взе активно и съдържателно участие в мероприятията, проведени в рамките на сръбското председателство на ЧИС. Основната задача бе изработването на стратегическия документ „Икономически дневен ред на ЧИС за следващото десетилетие“, който бе приет на Срещата на върха на ЧИС по случай 20-та годишнина от създаването на Организацията. Възстановени бяха контактите между ЧИС и ЕС в рамките на РГ „КОЕСТ“ след едногодишно прекъсване. На годишната среща на министрите на външните работи на страните – членки на ЧИС България бе представена от генералния директор по европейски въпроси.

Очертани бяха приоритетни дейности и направления на сътрудничеството в региона на Черно море в дългосрочен план чрез приемането на Икономически дневен ред на ЧИС, които са приоритетни и за България. Възобновен бе диалогът

между ЧИС и ЕС, координирани действия между България, Гърция и Румъния за по-голямата ангажираност на ЕС в региона на Черно море и в частност по-тясното взаимодействие между ЕС и ЧИС. Продължиха контактите и сътрудничеството в рамките на Работните групи на ЧИС по различните направления – транспорт, околна среда, енергетика, туризъм, култура, борба с организираната престъпност и др.

Утвърден бе авторитетът на България като активен регионален партньор и поддръжник на интегрирането на всички страни участнички в Процеса в европейските структури в зависимост от напредъка от изпълнението на заложените критерии и условия. В Съвета за регионално сътрудничество активно бе провеждана последователната политика на стабилно развитие и сигурност в ЮИЕ, за ускорено европейско и евроатлантическо интегриране на страните от ЗБ. МВНР съдейства и за реализиране на българското представителство в срещите по линия на ПСЮИЕ и в редовните заседания на СРС. В срещата на министрите на външните работи на ПСЮИЕ (14.06.2012 г., Белград) България бе представена от генералния директор по европейски въпроси.

5. Развитие на отношенията със страните от Черноморския регион за укрепване на сигурността и стабилността и разширяване на икономическите възможности

През отчетния период усилията на министерството бяха насочени към по-нататъшно утвърждаване на ролята на Р България като регионален фактор в укрепването на сигурността и стабилността в Югоизточна Европа и в Черноморско-Кавказкия регион.

Страната ни продължи да участва конструктивно в дебата между страните-участнички в Многонационалните мирни сили за Югоизточна Европа (ММСЮИЕ) относно параметрите на бъдещите мисии на Бригада Югоизточна Европа (БРЮИЕ). Чрез възможностите на дипломатическата си служба България продължи да отстоява инициативата за промяна в принципа на ротация на щаба на Бригада ЮИЕ (SEEBRIG) и постоянното му разполагане на българска територия.

През първото полугодие на 2012 г. МВНР участва в двустранни политически консултации с Турция на високо ниво по широк кръг от въпроси, вкл. по механизмите и инструментите за укрепване на регионална сигурност в Черно море.

В продължение на политиката ни към стратегически важните за нашата страна региони на ЮИЕ и Черно море, през месец януари т.г. в София се проведеха двустранни политически консултации с Украйна по проблемите на ОССЕ на равнище директор.

През първото полугодие експерти от МВНР участваха в двустранни срещи по искане на посолството на Турция в София относно евентуалното организиране през 2012 г. в Истанбул на Среща на високо експертно равнище (HLEG) в рамките на Оперативната група за военноморско сътрудничество в Черно море (BLACKSEAFOR), както и в среща по искане на посолството на Канада в Букурещ по въпросите на регионалната сигурност в ЮИЕ и в Черно море.

По повод честването на 25 април т.г. на 10-та годишнина от подписването на Документа по МУДС в Черно море, страната ни страна предостави фотографии,

отразяващи различни аспекти от дейността по изпълнението на МУДС в Черно море в България във връзка с организирането на тематична изложба в Двореца Хофбург във Виена.

6. Провеждане на политика за сигурност

През 2012 г. дейностите по това направление резултираха в пълноценно използване на възможностите, произтичащи от участието на България в НАТО и ОССЕ и в регионалните инициативи и форуми в областта на сигурността; Повишаване на ефективността на участието във формулирането и осъществяването на политиката на НАТО в Югоизточна Европа, разширения Черноморски регион и региона на БИА и Северна Африка; Успешно изпълнение на функциите на Посолство на НАТО за контакт в Молдова за периода 2011–2012 г.; Участие в международния диалог по актуални въпроси на международното сътрудничество и в реализирането на политиките на международните организации в сферата на сигурността; Изпълнение на ангажиментите на страната по международни договори и инициативи за разоръжаване, неразпространение на ОМУ и контрол на въоръженията; Задълбочаване на многостранното сътрудничество и повишаване авторитета на международните организации и форуми в областта на неразпространението, разоръжаването и контрола на въоръженията; Укрепване на международната сигурност чрез засилване на мерките за предотвратяване разпространението на ОМУ, противодействие на незаконната търговия с МОЛВ, насърчаване на процесите на разоръжаване и повишаване на глобалната и регионална сигурност.

Заложените индикатори са изпълнение в оптимална степен:

- Подготвени участия в заседания, сесии и форуми на най-високо и високо ниво (5)
- Участия в заседания, сесии и форуми на експертно ниво в ООН, НАТО, ОССЕ, СЕ и други международни правителствени организации (20)
- Участия на дипломати от ЦУ на МВНР в работни групи на ОВППС (3)
- Двустранни политически консултации с МВНР на страни-членки на НАТО (3)
- Двустранни политически консултации с МВНР на страните от Америка; Източна Европа, Кавказ и Централна Азия; БИА и АТР(6)
- Участие в мероприятия по линия на Процеса срещи на министрите на отбраната от ЮИЕ и по сигурността в Черно море (1)
- Проведени две заседания на Междуведомствения съвет по участието на България в НАТО и ОПСО на ЕС (МСУНО) – оперативно и редовно.
- Участие в заседания, форуми и сесии на работни органи на НАТО и ЕС на експертно равнище по разширяването и партньорствата.(1)
- Двустранни политически консултации с МВНР на страните от ЮИЕ и Черноморския регион (1)
- Участие в мероприятия по линия на Процеса срещи на министрите на отбраната от ЮИЕ и по сигурността в Черно море (1)
- Участия на експертно ниво в многостранни и двустранни споразумения и инициативи за неразпространение на ОМУ и експортен контрол на оръжия, изделия и технологии с двойна употреба (9)

- Участия в заседания, сесии и форуми на експертно ниво в ООН, НАТО, ОССЕ, СЕ и други международни правителствени организации (20)
- Участия на дипломати от ЦУ на МВНР в работни групи на ОВППС (33)
- Подготвени участия в заседания на МКЕКНОМУ (14)

Осигуряване на участието на България в дейността на НАТО

Български дипломатически представители участваха във всички срещи и мероприятия по линия на организацията. Осъществявано бе оперативното ръководство на дейността на ДП НАТО, включващо подготовката на указания от страна на МВНР, позиции и становища. Извършена бе необходимата политическа, административна и логистична подготовка по участие в срещи на високо и най-високо равнище на НАТО:

- посещението на президента Р. Плевнелиев в главната квартира на НАТО в Брюксел (26 януари) и срещата му с генералния секретар на НАТО Андерс фог Расмусен;
- участието на министъра на външните работи в Съвместна среща на министрите на външните работи и на отбраната на НАТО в Брюксел (18-19 април), както и в съпътстващите я заседания в разширен формат – Съвет НАТО-Русия, формат ИСАФ, и двустранни срещи с министрите на външните работи на Гърция, Турция и Грузия;
- участието на българската делегация, водена от президента Р. Плевнелиев, включваща министър Н. Младенов и министър А. Ангелов, на Срещата на най-високо равнище на НАТО в Чикаго (20-21 май). Бяха подготвени и съпътстващите срещи на президента Плевнелиев с президентите на Турция и Грузия, с министър-председателите на Канада и Нидерландия. Подготвено бе и участието на министър Младенов в срещата на група министри по Беларус, двустранна среща с външния министър на Нова Зеландия.
- Извършена бе и подготовка за среща на министър Н. Младенов с директор на службата по сигурността на НАТО Стивън Смит в София (14 юни).
- 4 и 5 декември участие на Николай Младенов в Срещата на външните министри на страните от НАТО в Брюксел.

В рамките на дейностите в областта на публичната дипломация за популяризиране на България по време на Срещата на върха на Алианса в Чикаго, бе подготвена лекция на президента Р. Плевнелиев пред форума на Младите Атлантици.

През отчетния период участие бе осигурено за мероприятия на експертно равнище по линия на НАТО/ЕАСП и Средиземноморския диалог на НАТО по въпроси на партньорската политика на Алианса, симпозиум по партньорствата на НАТО, подготовка в рамките на две срещи на тазгодишното учение по управление на кризи (СМХ), процеса на изграждане на способности на НАТО, както и в други форуми в България, свързани с основни въпроси от дневния ред на Алианса.

Бе задълбочена координацията, контактите, обмяната на мнения и информация с други държавни ведомства, в частност с Министерството на отбраната, по участието на страната в работата на Алианса и по-конкретно по

приноса на България към международни операции и мисии. В периода 20 април – 19 май, беше проведен обмен на експерти между Министерството на отбраната и МВНР. Двамата служители участваха в процеса на непосредствена подготовка за Срещата на върха на НАТО в Чикаго, като осъществяваха непрекъсната координация с Администрацията на президента, МВНР и МО, както и с българските представителства в Брюксел, Чикаго, Ню Йорк и Вашингтон.

Поддържан бе редовен диалог по въпроси на сигурността с дипломатически представители на съюзни и партньорски държави, акредитирани в София.

Участие в Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа

Дипломатическата служба осигури участието в дейностите на ОССЕ с оглед по-нататъшното утвърждаване на ролята на България в областта на сигурността и

стабилността в Европа, в предотвратяването на конфликти, урегулирането на кризи, както и в следконфликтното възстановяване.

България бе представена в основните работни органи и форуми по линия на политико-военното, икономическото и екологичното, и човешкото измерение на ОССЕ чрез своите дипломати в ПП-Виена. Представител на МВНР участва в Годишната среща за оценка на изпълнението на задълженията в областта на политико-военното измерение на ОССЕ (март 2012 г.) и в Годишната конференция-преглед по въпросите на сигурността (юни 2012 г.), които бяха насочени към засилване на възможностите на ОССЕ да отговаря на новите заплахи към сигурността при взаимодействие с НАТО и други компетентни организации, подобряване на инструментариума в областта на ранното действие, управлението на кризи и урегулирането на конфликти, ускоряване на процеса на модернизация на Виенския документ по МУДС и разширяване на отношенията с партньорите за сътрудничество от Средиземноморието и Азия.

Страната ни участва двустранните консултации със САЩ относно перспективите за развитие на американската инициативата за модернизиране на режима на контрол над конвенционалните въоръжения в Европа. Подготовката на българските преговорни позиции бе извършена на базата на анализ от страна на МО на необходимото количество въоръжения за Българската армия с цел ясно дефиниране на минималните и максималните наличности за България по контролираните от ДОВСЕ категории.

В рамките на политико-военното измерение на сигурността, България отстояваше общото виждане на страните-членки на ЕС и НАТО, че загубата на който и да е от взаимосвързаните и взаимодопълващи се юридически и политически обвързващи споразумения в тази област (ДОВСЕ, Договорът за установяване на режим „Открито небе“, Виенският документ-по МУДС и др.) може да има сериозни последици за сигурността в Европа.

В рамките на координационните механизми на ЕС и НАТО бяха отстоявани българските позиции по различните инициативи за подобряване на дейността на ОССЕ в трите измерения на сигурността и бе осигурен български принос във формирането на общи позиции на ЕС и НАТО по тях.

Осигуряване на ефективното участие на България в международните договори и организации в областта на неразпространението, разоръжаването и контрола на въоръженията и в многостранните режими за експортен контрол

През 2012 г. МВНР продължи да координира подготовката на позиции и участието на страната ни в международните форуми и инициативи в областта на разоръжаването, неразпространението на ОМУ и контрол на въоръженията и да съдейства за своевременното изпълнение на ангажиментите, произтичащи от международни договори и членство в организации в тази област.

Осигурено бе участие в работата на дипломатическата конференция за приемане на ДТО и подготовката на Четвъртата конференция-преглед на Програмата за действие на ООН за борба с незаконното разпространение на МОЛВ във всичките му аспекти, както и в работата на Подготвителния комитет на Конференцията преглед по МОЛВ, както и първата среща на ОССЕ за изпълнение на Плана за действие за МОЛВ.

През април и май 2012 г. бе осигурено участие в пленарното заседание на Общата работна група на Васенаарската договореност, Съвета на управляващите на МААЕ, Групата експерти по изменение на Протокол II и Протокол V към ККО, среща на Подготвителния комитет за Конференцията-преглед по ДНЯО и заседание на Комисията по конфиденциалността на ОЗХО, годишна пленарна среща на Хагския кодекс за поведение срещу разпространението на балистични ракети

Изпълнение на възложените задачи на МВНР във функционирането на националната система за експортен контрол на оръжие и стоки и технологии с двойна употреба

Отговорна политика в областта на експортния контрол, при спазване на поетите ангажименти по линия на многостранните експортно-контролни договорености и отчитайки наложените международни санкции и/или ограничения.

Редовно бе участието в подготовката и в работата на двата междуведомствени органа за експортен контрол – Междуведомствения съвет по въпросите на ВПК и МГС на страната към Министерския съвет и Междуведомствената комисия за експортен контрол и неразпространение на ОМУ към министъра на икономиката и енергетиката. Отчетливо участие бе осигурено в работата на работните групи по промяна на законодателството в тази сфера.

7. Провеждане на икономическа дипломация

Описание на конкретните дейности и резултати са включени в частта, разглеждаща двустранните отношения. Като цяло основните усилия бяха насочени към оказване на дипломатическо съдействие в подготовката и провеждането на сесиите на междуправителствените комисии за икономическо, промишлено, търговско и техническо сътрудничество. Така например на 25-26 юни в Братислава се проведе Второто заседание на Консултативната комисия за икономическо сътрудничество между двете страни. Предложено бе от словашката Агенция за подкрепа и развитие на инвестициите и търговията през ноември 2012 г. България да бъде държава-партньор на 6-та борса за търговия, инвестиции и коопериране, която да бъде открита от премиерите на България и Словакия.

Осъществена бе дейност в изпълнение на ангажиментите на МВНР като част от националния механизъм за експортен контрол. Съдействие бе оказано за провеждане на

Текуща бе дейността за организиране на бизнес форуми, съвместни проекти и дискусии с цел представяне на благоприятната бизнес среда на страната, както и с цел разширяване позициите на българския бизнес на традиционни и нови пазари; и за привличане на сериозни бизнес партньори и инвеститори. В този аспект следва да се отчетат редица лекции и презентации и дни на България, организирани от българските дипломатически представителства и описани в частта, касаеща развитието на двустранните отношения. Икономическата дипломация е тяхна важна съставна част. Следва да се споменат и различните, насочени към бизнеса форуми, съпътстващи програмата на работните посещения на българските официални лица в редица държави.

Не на последно място, МВНР подпомагаше сътрудничество при реализацията на проекти, имащи за цел осигуряване на достъп и транспортиране на енергоносители, привличане на инвестиционни и финансови ресурси и трансфер на технологии в страната. Така например бяха активизирани усилията по диверсификацията на енергоносителите и преодоляване на енергийната зависимост от Русия. В периода се подписа Меморандум за разбирателство между Държавната нефтена компания на Република Азербайджан и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, Съвместна декларация за енергийно сътрудничество с Турция и др.

8. Развитие на многостранна дипломация

Координация на участието на Република България в ООН и специализираните организации от системата на ООН

Като страна, споделяща необходимостта от изграждането на ефективно многостранно сътрудничество (мултилатерализъм), България продължи да подкрепя

усилията на международната общност, насочени към повишаване на ефективността на Организацията и укрепване на нейната централна роля в сътрудничеството и солидарността между държавите с цел преодоляване на съвременните предизвикателства пред мира и сигурността, икономическото и социално развитие.

Основна външнополитическа проява през 2012 г. бе подготовката и осъществяването на участието на през септември 2012 г. на българска делегация, ръководена от Президента на Републиката Росен Плевнелиев и включваща министъра на външните работи, в Общия дебат на 67-та сесия на ОС на ООН в Ню Йорк. По време на 67-та сесия бяха проведени редица двустранни срещи с представители на ООН, държави от Азия, Близкия изток, Африка и Южна Америка, което предостави добра възможност да бъдат обсъдени съществени за България въпроси, да се стимулира развитието на успешни двустранни отношения, както и да бъдат представени приоритетните български кандидатури – преизбирането на г-жа Ирина Бокова за Генерален директор на ЮНЕСКО на изборите през 2013 г. и новоиздигнатата кандидатура на България за членство в Съвета по правата на човека (СПЧ) за периода 2019-2021 г.

Един от основните приоритети на държавите-членки на ЕС бе срещата на високо равнище на тема „Върховенство на правото на национално и международно ниво“, където участие взе Президентът Росен Плевнелиев. В изказването си той заяви, че върховенството на правото представлява най-добрата стратегия за

мирното разрешаване на конфликти. Президентът остро осъди терористичния акт, който бе извършен на българска територия в края на месец юли 2012 г.

Акцентът в дебатите в Четвърти комитет на ОС на ООН върху проблемите, свързани с Близкия изток, бе поставен в контекста на очакванията за подаване на молбата за членство на Палестина в ООН. Съвместно с останалите ДЧ от ЕС България стана съавтор по две от резолюциите по палестинския въпрос „Подпомагане на палестинските бежанци“ и „Собственост на палестинските бежанци и постъпления от тях“, както и на резолюцията на Трети комитет „Право на палестинския народ на самоопределение“. България се включи в коопонсорството и на проекторезолюцията на ЕС – Подпомагане на Палестинския народ.

На проведеното на 29 ноември 2012 г. в ОС на ООН гласуване резолюцията за предоставяне на Палестина на статут на държава-наблюдател, нечлен на ООН бе приета със 138 гласа „за“, 9 – „против“ и 41 – „въздържал се“. Разпределението на гласове в рамките на ЕС бе както следва – 1 „против“ – Чехия, 12 „въздържал се“ (включително България) и 14 – „за“. България взе решение да гласува "въздържал се" след внимателен анализ, извършен от МВНР, и след консултации по въпроса с президента и премиера на Република България.

През годината бе извършена планираната ротация на българските военни наблюдатели (2 офицери от БА) в Мисията на ООН в Либерия.

В края на м декември 2012 г. България беше избрана за член на Организационния комитет на Комисията за изграждане на мира на ООН за периода 2013 – 2014 г. в качеството на член на Източноевропейската регионална група, от квотата на ИКОСОС.

Бе осигурено участие в работата на Работната група на ЕС по противодействието на тероризма (КОТЕР) и в третия преглед на изпълнението на Глобалната стратегия на ООН за борбата с международния тероризъм, в рамките на който Общото събрание единодушно прие резолюция A/RES/66/282 от 12 юли 2012 г., в която потвърждава твърдата си решимост за засилване на международното сътрудничество в усилията по предотвратяване и противодействие на всички форми на нападения и се акцентира върху необходимостта от повишаване на солидарността в световен мащаб в подкрепа на жертвите от терористични актове.

Осигурено бе и участието в редовните месечни заседания на Работната група на ЕС по въпросите на ООН (CONUN) в Брюксел, където се обсъждаха теми, свързани с участието на ЕС и държавите-членки в работата на ООН.

Дейността по реформата на СС на ООН продължи да бъде сред основните направления. През 2012 г. продължиха междуправителствените преговори по реформата на СС на ООН, без реална промяна в протичането на преговорния процес поради отсъствие на готовност за компромиси по същество (съсредоточени в различията по правото на вето и разширяването на Съвета с нови постоянни членове). България, както и други държави-членки на ЕС, обяви подкрепа за внесената през април 2012 г. от Групата на петте малки държави (Коста Рика, Йордания, Лихтенщайн, Сингапур и Швейцария) проекторезолюция по въпроса. В резултат на натиска на постоянните членки на СС проекторезолюцията бе оттеглена.

През годината България продължи участието си в инициативата на ООН Алианс на цивилизациите (АнЦ), акцентирайки върху необходимостта от

изпълнение на регионалните стратегии на инициативата, както и върху включването на проекти, разработвани от български неправителствени организации, във Втория план по прилагане на Регионалната стратегия на АнЦ за Югоизточна Европа. Позициите и приоритетите на страната ни по развитието на инициативата бяха представени в редица събития, организирани от Алианса – Форумата на партньорите на АнЦ, проведен през месец май 2012 г. в Истанбул, срещите на националните координатори и срещите на Групата на приятелите на АнЦ.

В контекста на промените в държавите от т. нар. „Арабска пролет“ и усилията на България за насърчаване на демократичните процеси в Северна Африка и Близкия Изток, продължи и участието в работата на инициативата Общност на демокрациите (ОД). Подготвено бе участие от ПП-Ню Йорк в проведената на 25 септември 2012 г. първа среща на Управляващия съвет – новия ръководен орган на инициативата, създаден в хода на процеса от реформи на ОД.

Осъществена бе координация на българското участие в общия дебат на 34-та сесия на Комитета по информация с основни изведени теми - равнопоставеността на шестте официални езика на ООН, поддръжката на Информационните Центрове, финансирането на дейностите на ОПИ, увеличаването на ефективността на отдела, сътрудничеството на ОПИ с други отдели и организации и влиянието на новите социални медии.

МВНР даде своя принос за подготовката и участието на българската делегация, водена от Президента Плевнелиев в Конференцията на ООН по устойчиво развитие „Рио+20“ (Рио де Жанейро, 20-22 юни 2012 г.). Конференцията се определя като най-голямата среща на върха на ООН, организирана до момента, с участието на 188 страни, в т.ч. над 100 държавни и правителствени ръководители и 487 министри. С участието си в Конференцията България потвърди политическия си ангажимент да работи и в бъдеще за целите на устойчивото развитие, като едновременно с това бе направена оценка на напредъка и допуснатите пропуски при изпълнението на вече поетите ангажименти, както и бяха набелязани конкретни мерки за справяне с нововъзникналите предизвикателства. По време на конференцията ръководителят на българската делегация проведе срещи с ръководителите на делегациите на Катар, Кувейт, Португалия, Туркменистан, Унгария, както и с президента на Бразилия Дилма Русев и кмета на Рио де Жанейро Едуардо Паеш. Г-н Плевнелиев проведе също така кратка протоколна среща с ГС на ООН Бан Ки Мун, както и с Генералния директор на ЮНЕСКО г-жа Ирина Бокова, на която бяха обсъдени възможностите за активизиране на участието на България в сътрудничеството в рамките на ЮНЕСКО по линия на нематериалното културно наследство.

В рамките на работните групи на Съвета на ЕС по въпросите на ООН (CONUN) и по глобалните аспекти на околната среда (WPIEI), работата в първата половина на 2012 г. се концентрира върху дискусиите по общия принос на ЕС към компилирания текст на предложенията на страните-членки на ООН и на големите групи от неправителствения сектор (бизнеса, академичните среди, местните власти, НПО и др.) по въпроси, които да бъдат включени в Заключителния документ от Конференцията на ООН за устойчивото развитие. Във втората част на годината, фокусът бе изместен предимно върху формулирането на Заключенията от Конференцията Рио+20 на

Съвета по Околна среда /приети на 25 октомври 2012 г./ и изготвянето на общ отговор на страните-членки на въпросника на UN DESA относно последващи действия от Рио+20 и формулиране на Целите на устойчиво развитие /ЦУР/. Във връзка с горното, Министерството на външните работи участва активно и извърши значителна по обем координираща работа с компетентните национални ведомства по редица важни въпроси от национално значение за нашата страна.

През годината МВНР активно съдейства на компетентните институции в сесиите на ръководните органи на редица международни екологични конвенции (Конвенцията по биологичното разнообразие, Рамсарската конвенция за влажните зони, Конвенцията за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера, Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, Конвенцията за трансгранични въздействия на промишлените аварии, Конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния и др.).

Въпросите, свързани с изменението на климата, бяха обсъждани при редица многостранни форуми на различно ниво. Представители на МВНР участваха непосредствено в междусесийните международни преговори по изменение на климата в Бон (14-25 май 2012 г.) и Банкок (29 август – 7 септември 2012 г.), в подготвителната за 18-та Конференция по климата министерска среща в Сеул (21-23 октомври 2012 г.) и в 18-та Конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (26 ноември - 7 декември 2012 г., Доха). МВНР активно сътрудничи с Министерството на околната среда и водите при подготовката на позициите за участието на българската делегация, ръководена от министъра на околната среда и водите Нона Караджова, в 18-та Конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата. Предвид засилената роля на политическия подход и значението на отношенията с основни държави и коалиции за по-нататъшния напредък на преговорния процес, ролята на МВНР при провеждането на преговорите преди и по време на конференциите се засилва. Интересите на България в преговорите в Доха като продължаване на механизма „Съвместно изпълнение“ към Протокола от Киото, продължаване на статута на българската страна на „икономика в преход“ по линия на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, намирането на балансирано решение на въпроса за третирането на излишъка от предписанните емисионни единици и др. бяха успешно защитени. По време на 18-та Конференция по климата България бе преизбрана за алтернативен член на Надзорния комитет по механизма „Съвместно изпълнение“. През отчетния период МВНР съдействаше активно на Министерството на околната среда и води и в изготвянето на общите европейски позиции по основните елементи на преговорния процес по изменението на климата.

Представители на МВНР участваха във Втората подготвителна среща на 20-ия Икономически и екологичен форум на ОССЕ в Дъблин на 23-24 април 2012 г. на тема: „Насърчаване доброто управление и борба с корупцията в подкрепа на социално-икономическото развитие“.

Представител на МВНР участва и в сесията на Втори комитет на ООН (икономически и финансови въпроси), като по редица разглеждани резолюции се присъедини към единната позиция на ЕС по отделните текстове. МВНР също така

инициира присъединяването на България (в рамките на координиран европейски подход) към съавторството на 4 от резолюциите, приети по време на годишната сесия на комитета. Тази година бяха представени общо 38 проекта на резолюции, като преговорите продължиха извън предвиденото време и работната сесия приключи в средата на м.декември 2012 г. По време на дискусиите изпъкнаха отново дългогодишните спорове между развити и развиващи се страни относно финансиране на развитието, трансферът на технологии, въвеждането на зелената икономика, мобилизацията на ресурсите и въпроси относно равенството между половете.

През 2012 г. България пое членството в ИКОСОС за периода 2012-13 г. въз основа на постигнато с Унгария споразумение за поделяне на мандата. В тази връзка, МВНР участва активно в годишната сесия на Икономическия и социален съвет на ООН (ИКОСОС) през м.юли 2012 г., включително и в министерския сегмент на високо ниво, посветен на темата „Насърчаване развитието на производствен капацитет и достоен труд, с цел, изкореняване на бедността в контекста на всеобхватно, устойчиво и справедливо икономическо развитие на всички нива за постигане на Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР)“.

По линия на Пети комитет на ОС на ООН продължи работата съвместно с останалите държави-членки на ЕС по оптимизиране на методологията за изчисляване на скалата на вноските в редовния бюджет на ООН и в бюджетите на операциите по поддържане на мира, като в хода на дискусиите в рамките на ЕС (в Ню Йорк и в Брюксел) бяха положени максимални усилия от страна на България да бъде договорен текст, който да отчита финансовите интереси на страната. България беше представена и в 52-та сесия на Комитета по програмата и координацията, основният спомагателен орган на Общото събрание (ОС) на ООН и на Икономическия и социалния съвет (ИКОСОС) на ООН по планирането и координирането.

През 2012 г. продължиха усилията за подобряване на представителството и координацията на дейността на България в специализираните агенции, програми и фондове на ООН и други международни организации с цел насърчаване развитието на страната в различни области. МВНР оказва необходимото съдействие за реализиране на участието на българските ведомства във форуми на тези организации, като едновременно с това продължи да следи активно и да участва в организационното развитие и реформирането на специализираните агенции. През цялата година продължи активната работа за набиране на подкрепа и избиране на наши кандидатури в органите и агенциите от системата на ООН. През 2012 г. България бе ендорсирана от регионалната група за членство в Статистическата комисия на ООН за периода 2013-2016 г.; Изпълнителния съвет на УНИЦЕФ за периода 2013-15 г.; Изпълнителния съвет на Програмата на ООН за развитие (UNDP)/Фонда на ООН за население (UNFPA)/Службата за подкрепа при изпълнението на проекти (UNOPS) за периода 2013-2015 г. и бе преизбрана в Комисията на ООН по международно търговско право /UNCITRAL/ за периода 2013-2018 г. На последната сесия на ИКОСОС за годината България бе ендорсирана в регионалната групата за членство в Организационния комитет на Комисията на ООН по изграждане на мира от квотата на ИКОСОС за периода 2013-2014 г.

МВНР осигури българското участие в 25-ия Конгрес на Всемирния пощенски съюз /30.10.-10.11.2012 г./ в Доха, Катар. След мащабна кампания преди Конгреса и активно лобиране на място бе постигнат един сериозен за нашата страна успех, като България бе избрана за член на Административния съвет и Съвета по пощенска експлоатация на Всемирния пощенски съюз (ВПС), за периода 2012-2016 г. След 8-годишен период, в който бе извън управлението на най-престижната международна организация в пощенския сектор, България бе избрана в двата ръководни органа – Административен съвет и Съвет по пощенска експлоатация на ВПС.

През ноември 2012 г., във Виена, г-жа Маргарита Попова, Вицепрезидент на Република България, бе избрана единодушно за член на УС на Международната академия за противодействие на корупцията за 6-годишен период. МВНР има изключителен принос за избирането на д-р инж. Ваня Григорова за член на Комитета по прилагането на Конвенцията за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера за 6-годишен период.

През 2012 г., България продължи активно да набира подкрепа за кандидатурата си за непостоянно членство в Съвета за сигурност на ООН за периода 2018-2019 г. Бяха издигнати следните нови кандидатури и бе поставено началото на мащабни кампании за набиране на подкрепа:

- Кандидатура на България за Съвета по правата на човека за периода 2019-2021 г.;
- за преизбиране на г-жа Ирина Бокова за Генерален директор на ЮНЕСКО за втори мандат в периода 2013-2017 г.;
- за член на Изпълнителния съвет на Световната организация по туризъм (СОТ) за периода 2013 -2017 г.;
- за членство в Междуправителствения комитет за опазване на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО за периода 2014-2018 г.

Сътрудничество за развитие

В съответствие с ПМС № 234, МВНР започна работа по изпълнението му, като изготви проект на Средносрочната програма за периода 2013-2015 г., която очертава основните цели и принципи на сътрудничеството за развитие, осъществявано от Р. България, както и механизмите за оказване на помощ за развитие и на хуманитарна помощ. Бяха разработени и проекти на стратегически програми за 6 приоритетни страни от региона от Северна Африка, Черноморския регион и Азия (Афганистан, Грузия, Египет, Либия, Молдова и Тунис).

Пакетът от документи бе обсъден на първото заседание на междуведомствена работна група, която подпомага министъра на външните работи при формирането и осъществяването на политиката за развитие. В сътрудничество с Офиса на ПРООН в София и с оказана от тяхна страна техническа помощ, започна работа и по създаване на национален механизъм и изготвяне на процедури за отпускане на двустранна помощ за развитие. Проучват се възможностите и за създаване на нормативна база за отпускане на стипендии за обучение в България по линия на сътрудничеството за развитие.

На 9 юли 2012 г. в рамките на посещението в Грузия министър Младенов и грузинския му колега подписаха Съвместна декларация за партньорство в областта на сътрудничеството за развитие.

През 2012 г. България се присъедини към инициативата на Комисията “Европейски компендиум относно прехода”, чиято цел е предоставянето на информация за опита на новоприсъединилите към ЕС държави-членки в извършването на социално-икономически и политически реформи с цел използването на този опит при подпомагането на развиващите се страни.

Бяха установени контакти с представителите на Българската платформа за международно развитие /която обединява НПО, работещи в тази област/ с оглед установяване на тясно сътрудничество в реализирането на политиката за развитие.

Неправителственият сектор участва в Европейските дни на развитието, които се проведоха през м. октомври 2012 г., и изготви информационен материал в сътрудничество с МВНР.

Във връзка с продължителния конфликт в Сирия и неговите тежки хуманитарни последици, довели до постоянно нарастване на броя на сирийските бежанци в съседни на Сирия държави, през м. юли 2012 г. нашата страна откликна на апела на ЮНЕСКО и със средства от своя специален Доверителен фонд към Организацията финансира проект на стойност 50 хил. щ. д. за запазване на образователното равнище на деца на сирийските бежанци в Йордания. МВНР, съвместно с МВР, подготви приемането на ПМС 297 от 22.11.2012 г. за отпускане на хуманитарна помощ за сирийските бежанци в съседни на Сирия държави в полза на ревизирания Регионален план за Сирия на Службата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците (ВКБ ООН) в размер на 200 хиляди лева. По инициатива на МВНР беше прието и Постановление на Министерския съвет за отпускане на хуманитарна помощ в размер на 100 000 лв. в полза на бедстващото население в Сирия, региона на Сахел, палестинските бежанци в Ливан и региона на Африканския рог, но средствата не бяха осигурени от министерството на финансите, поради което Постановлението на беше изпълнено.

По инициатива на ДИ през м. ноември 2012 г. бе организиран семинар по въпросите на сътрудничеството за развитие, в който взеха участие представителите на ведомствата в междуведомствената работна група, представители на заинтересованите дирекции в МВНР и участници от неправителствения сектор.

Осигурено бе участие в заседанията на работните органи /работни групи, комитети, формати на Съвета/ на европейските институции, както и в други инициативи и форуми по линия на ЕС, ООН или ОИСР в областта на сътрудничеството за развитие.

Организация за икономическо сътрудничество и развитие

Ускорена бе работата и по линия на сътрудничеството с ОИСР. През м. септември 2012 г. бе прието РМС, което променя досегашния механизъм на сътрудничество с оглед засилена подготовка за членство в ОИСР. В съответствие с това Решение, през м. ноември 2012 г. бе връчена официална молба за членство в Организацията. Усилията продължават в посока разширяване на участието в многобройните работни органи на ОИСР и интензивна многостранна дипломатия, свързана с

лобиране за членството сред страните-членки на Организацията. Темата за разширяването на ОИСР придоби значение за ЕС и се дискутира на заседанията на Постоянните представители към ЕС. Установени бяха трайни отношения на сътрудничество с Комитета по помощ за развитие на ОИСР, след предоставяне на статистиките за предоставена Официална помощ за развитие за 2010 г. и 2011 г. Предоставена бе възможност на България да участва в партньорската проверка на Норвегия и други заседания и форуми на високо равнище, които ще способстват за изграждане на национален капацитет за предоставяне на помощ за развитие.

ЮНЕСКО

През м. февруари 2012 г. по покана на министър Николай Младенов г-жа Ирина Бокова, Генерален директор на ЮНЕСКО, направи първо официално посещение в България. В рамките на това посещение бе открит и Регионалният център на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство за Югоизточна Европа. България взе участие в десетата регионална среща на държавните и правителствени глави на страните от Югоизточна Европа, проведена на 3 юни 2012 г. в Мостар /БиХ/.

Представители на МВНР, на МК и на МОСВ взеха участие в 36-та сесия на Комитета за световно наследство, на която бе одобрен Доклад за състоянието на Националния парк Пирин /юни 2012 г./.

Български представители взеха участие в сесиите на Комитета за нематериално културно наследство /м. юни 2012/ и в срещата на държавите-страни по Конвенцията на ЮНЕСКО за мерките, насочени към забрана и предотвратяване на незаконен внос, износ и прехвърляне на правото на собственост на културни ценности. България участва като наблюдател в 18-та сесия на Междуправителствения комитет ЮНЕСКО за съдействие за връщането на културни ценности на страните, от които произхождат, или тяхното реституиране в случаите на незаконно придобиване и в сесията на Специалния комитет за преглед на практическите мерки по Конвенцията UNIDROIT от 1995 г. относно откраднатите или незаконно изнесени културни ценности.

Извършена бе селекция и класиране на национални проекти, представени за финансиране по Програмата за участие на ЮНЕСКО за периода 2012 – 2013 г.

По инициатива на НК бе учреден национален комитет по Програмата на ЮНЕСКО „Паметта на света“. В резултат на предварителната подготовка, извършена от МВНР, при срещата на Президента на Р България с Папа Бенедикт XVI бе договорена подготовката на съвместна номинация от страна на Ватикана и България за включване на Асеманиевото евангелие в Международната листа на ЮНЕСКО „Паметта на света“.

НК участва редовно в заседанията на Съвета по нематериално културно наследство към министъра на културата.

С ПМС № 624 от 20 юли 2012 г. издигна кандидатурата на г-жа Ирина Бокова за втори мандат на поста Генерален директор на ЮНЕСКО за периода 2013-2017 г. С това решение правителството възложи на МВНР да координира кампанията за осигуряване на подкрепа за българската кандидатура сред държавите-членки на ЮНЕСКО.

Приоритетно внимание бе отделено на сътрудничеството с ЮНЕСКО в следните две области: - Нематериално културно наследство и - Съдействие на инициативите на ЮНЕСКО в подкрепа на „Арабската пролет“

Официално бе открит Регионалният център на ЮНЕСКО за опазване на нематериално културно наследство в Югоизточна Европа, който осъществява координационни функции за страните от региона по прилагането на Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО и подпомага осъществяването на програмните инициативи на ЮНЕСКО в тази сфера.

През 2012 г. успешно приключи работата по два проекта, финансирани от учредения през 2008 г. Доверителен фонд на България към ЮНЕСКО, на обща стойност 50 000 щ.д. – проект за обучение на 25 журналисти от египетски централни и регионални медии по правните аспекти при отразяването на избори и проект за оказване на съдействие на правителството на Тунис в процеса на реформиране на правната рамка и регулацията на функциониране на медиите. Беше подкрепен и проект, който предвиждаше спешни действия за запазване на образователното равнище на деца на сирийските бежанци в Йордания и финансово обезпечаване на обучението на 75 учители и 20 държавни служители за подпомагане на деца в постконфликтна ситуация.

Чрез българския Доверителен фонд бяха финансово подкрепени други два проекта:

- инициираният от Секретариата на Конвенцията по нематериалното културно наследство проект за младежки форум, организиран непосредствено преди сесията на Комитета по нематериално културно наследство в Париж;
- реализацията на втората фаза на проекта „Ролята на жените в историята на Африка: пособие за електронно обучение“, подчертаващ ролята на жените в развитието на всички региони на африканския континент.

Права на човека

През 2012 г. бе подобро сътрудничеството на Република България с международните органи, контролни и мониторингови механизми в областта на правата на човека, което беше в относителен застой през последните години. Израз на това засилено сътрудничество бе защитата на консолидирания IV-VII периодичен доклад на България пред Комитета за премахване на дискриминацията срещу жените в Женева на 12 юли 2012 г., подготовката и защита на 4-ти и 5-ти консолидиран доклад на Република България пред Комитета по икономическите, социални и културни права 20 ноември 2012 г., както и подготовката и представянето в Секретариата на Съвета на Европа на доклад на Република България по третия мониторингов цикъл на Рамковата конвенция за защитата на националните малцинства.

Акценти в дейността бяха усилия за прекратяване на процедурата на „пост-мониторинговия диалог“, подготовката и осъществяването на извънредното посещение в София през м. септември 2012 г. на г-н Лека Волонте, докладчик на ПАСЕ по постмониторинговия диалог с България, както и подготовката и провеждането през м. ноември 2012 г. в София на Конференция на високо ниво на тема „Спиране настаняването на деца до три години в институциите“.

Редовно бе следена дейността на работните групи на Съвета на ЕС “Права на човека” (COHOM), “Сътрудничество със СЕ и ОССЕ” (COSCE) и „Основни права” (FREMP).

По време на заседанията на COHOM особено внимание бе отделено на изработването на приоритетите на ЕС в областта на правата на човека и основните свободи за 19-та, 20-та и 21-та сесии на Съвета по правата на човека /СПЧ/ на ООН, както и за 67-ма сесия на Общото събрание на ООН. Обменени бяха виждания по Стратегията на ЕС в областта на правата на човека и по бъдещите стратегии на ЕС по правата на човека в отделни страни. Продължи обменът на информация между държавите-членки относно положението с правата на човека в трети страни, както и съгласуването на позиции по спешни въпроси във връзка със ситуацията в Сирия, Судан, Беларус и др. В рамките на COSCE бяха разгледани приоритетите на Ирландското председателство на ОССЕ през 2012 г., в т.ч. в областта на „човешкото” измерение. Съгласувани бяха позиции на ЕС по актуални въпроси от дневния ред на ОССЕ, включително засягащи проблеми с правата на човека в отделни държави (Беларус, Киргизстан и др.). Обсъдени бяха реформата на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) и подготовката на 122-та годишна сесия на Комитета на министрите на Съвета на Европа (Страсбург, 23 май 2012 г.).

Като звено за контакт на България с *Агенцията за основните права на ЕС (АОП)*, административната структура в МВнР, съгласувано с компетентните ведомства, отговори по различни проекти относно положението с правата на човека в България (борбата с дискриминацията на ромите, спазване на правата на човека при прилагане на имиграционната политика и пр.), включително по Годишния доклад на ФРА за състоянието в областта на правата на човека в държавите-членки на ЕС.

Подготвено бе участието на българската делегация в сесията на ***Трети комитет на Общото събрание*** на ООН в периода 8 октомври – 28 ноември 2012 г. По време на сесията комитетът прие 50 резолюции, в т.ч. по въпросите на социалното развитие, насърчаването и защитата на правата на човека, напредъка в овластяването на жените, правата на децата, премахването на расизма, расовата дискриминация, ксенофобията и свързаните с тях прояви на нетолерантност, дейността на Съвета по правата на човека, дейността на Върховния комисар на ООН за бежанците и др.

През септември 2012 г. бе официално издигната кандидатурата на България за член на Съвета по правата на човека на ООН за периода 2019-2021 г.

Извършена бе подготовка (позиции и материали) и бе осигурено участието на наши делегации в 19-та (27 февруари – 23 март 2012 г.), 20-та (18 юни – 6 юли 2012 г.) и 21-та (10-28 септември 2012 г.) редовни сесии на ***Съвета по правата на човека на ООН*** (СПЧ) в Женева. На тези сесии СПЧ прие резолюции по положението на правата на човека в различни страни в т.ч. Сирия, обсъди тематични въпроси за спазването на правата на човека и основните свободи и прие съответни решения, определи нови мандатоносители и др.

Съветът прие общо 55 резолюции/решения, като мнозинството от тях бяха одобрени с консенсус, включително общите инициативи на държавите от ЕС. България стана съавтор на 31 от резолюциите.

19-та специална сесия на СПЧ, проведена на 1 юни 2012 г. бе посветена на влошаващото се положение в областта на правата на човека в Сирия и по-конкретно на убийството на 49 деца под десетгодишна възраст в с. Ел Хула, като Съветът прие съответна резолюция.

Внимателно бе следена работата на *13-та (21 май-4 юни 2012 г.)* и *14-та (22 октомври – 2 ноември 2012 г.) сесии на Работната група по Универсалния периодичен преглед на СПЧ*. По време на 14-та сесия на РГ по УПП България направи изказвания по УПП на Чехия, Швейцария, Украйна, Япония, Корея, Аржентина и Гана.

В рамките на сътрудничеството на България с **мониторинговите механизми на ООН в областта на правата на човека**, бе подготвена бе защитата на консолидирания IV-VII периодичен доклад на България пред Комитета за премахване на дискриминацията срещу жените, проведена на 12 юли 2012 г. в Ню Йорк. В заключенията на Комитета се признават постиженията на България в приемането на законодателна и нормативна рамка и създаването на нови институционални механизми за нейното изпълнение, като са отправени редица препоръки към държавата във връзка с прилагането на Конвенцията;

МВНР съвместно с представители на компетентните институции, осъществи подготовката на защитата на консолидирания IV-ти и V-ти периодичен доклад на България по изпълнението на Международния пакт за икономическите, социалните и културните права, проведена на 20 ноември 2012 г. в Женева, в рамките на 49-та сесия на Комитета по икономическите, социалните и културните права на ИКОСОС. Изготвени бяха позиции, становища и справочни материали за разглеждането на доклада. В Заключителните бележки на Комитета се отчитат като позитивни аспекти редица промени в националното законодателство в областта на правата на човека и усилията на държавата за насърчаване на икономическите, социалните и културните права.

Бяха изготвени, в сътрудничество с други държавни институции, редица отговори за изпълнението на резолюции на СПЧ, както и попълнени въпросници на Службата на Върховния комисар по правата на човека на ООН – относно Световната програма за обучение по права на човека на ООН, правото на свобода на мирни събрания и сдружения, предотвратимата смъртност и заболяемост сред родилките, търговията с деца, детската проституция и детската порнография, правото на децата на здраве, насилието срещу жените, крайната бедност и др. Във връзка с периодичното подновяване на състава на различните контролни органи по Конвенции на ООН в областта на правата на човека и на други органи от системата на ООН с избран състав, МВНР обезпечи отстояване на българските интереси при **проведените през годината избори**, отчитайки възможностите и съдействайки за постигане на договорености за подкрепа на български кандидатури във всички области, приоритетно за българската кандидатура за СПЧ за периода 2019-2021 г.

МВНР съдейства за участието на българската делегация в работата на редовната 55-та сесия на **Комисията по наркотични вещества при ИКОСОС на ООН** (Виена, 12-16 март 2012 г.). На сесията бе потвърден ангажиментът на страните по прилагането на интегриран, многостранен, взаимно укрепващ и балансиран подход между политиките за намаляване на търсенето и на

предлагането на наркотични вещества. Обсъдено бе засилването на съвместните превантивни действия за недопускане използването на химически вещества за производството на синтетични наркотици. Координирана бе работата с другите компетентни ведомства (МЗ, МВР, Агенция „Митници“ към МФ, МП) за участие на български представители и експерти във форуми и работни групи и проекти, организирани от Службата на ООН за наркотици и престъпност (СНП).

Българска делегация взе участие в работата на 314-та и 315-та сесии на Административния съвет на **Международната организация на труда** - Женева, 28 май и 15 юни 2012 г. (България е заместник-член на Административния съвет на Международното бюро на труда).

Съвместно с Министерството на земеделието и храните бе организирано участие на български експерти в дейността на работни групи, комисии и други органи на **Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО)**. Осигурено бе участието на българска делегация като наблюдател в 14-та сесия на Съвета на ФАО (11 -15 юни 2012 г.).

През годината бе задълбочено партньорството и сътрудничеството с **УНИЦЕФ**. Беше организирано посещението на г-жа Мари-Пиер Поарие, регионален директор на УНИЦЕФ за Централна и Източна Европа и страните от ОНД, в нашата страна на 9-10 май т.г., която бе приета от президента Росен Плевнелиев. По време на срещата с министър Николай Младенов е обсъдено провеждането на Конференция на УНИЦЕФ на високо ниво на тема „Предотвратяване на настаняването на деца под тригодишна възраст в домове“ през ноември, програмата за партньорство на УНИЦЕФ с българското правителство в периода 2013 -2017 г. Г-жа Поарие и министър Николай Младенов откриха новия офис на представителството на УНИЦЕФ в София.

Отделено бе внимание на подготовката и провеждането на **Конференция на високо ниво на тема „Спиране настаняването на деца до три години в институции**, под патронажа на Р. Плевнелиев на 21 и 22 ноември 2012 г. в хотел „Хилтън“ в София. Участие в конференцията взеха представители на високо ниво от 23 държави. Конференцията бе показателна за значителния международен интерес към напредъка на България в периода 2010-2012 г. в областта на деинституционализацията и закриването на домове за деца до 3 годишна възраст. Форумът откри възможности за по-тясно взаимодействие между държавите от Източна Европа и ОНД в тази област.

МВНР имаше съществен принос в подготовката и участието на българската делегация в редовната 65-та сесия на Световната здравна асамблея на **Световната здравна организация** (Женева, 21-26 май 2012 г.), както и за **62-рата сесия на Европейския регионален комитет на Световната здравна организация (Малта, 10-13 септември 2012 г.)**. Република България бе домакин на **Втората сесия на 20-ия Постоянен комитет на Регионалния комитет на СЗО за Европа, която се проведе в София на 26 – 27 ноември 2012 г.** В сесията взеха участие представители от всички 12 страни-членки на ПКРК. Отчитайки ключовата роля на Комитета в процеса на подготовка на сесиите на Регионалния комитет на СЗО за Европа, в рамките на приключилата сесия в София стартира подготовката на 63-та сесия на Европейския регионален комитет (ЕРК) на СЗО за Европа, която ще се проведе през м. септември 2013 г. в Португалия.

МВНР продължи координирането на взаимодействието на нашата страна с **Върховния комисар на ООН по бежанците (ВКБООН)**. През януари 2012 г. Народното събрание ратифицира Конвенцията на ООН от 1954 г. за статута на лицата без гражданство и Конвенцията на ООН от 1961 г. за намаляване на случаите на лицата без гражданство (с резерва). Двете конвенции са сред основополагащите правни инструменти за дейността на ВКБООН.

По линия на **Съвета на Европа (СЕ)** МВНР допринесе за подготовката и участието на българска делегация в *Конференцията на високо равнище относно бъдещето на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ)*, (Брайтън, Великобритания, 18-20 април 2012 г.). Конференцията бе продължение на процеса за обезпечаване на дългосрочната ефективност на контролния механизъм на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), чието начало бе поставено от конференциите в Интерлакен (Швейцария, 2010 г.) и Измир (Турция, 2011 г.). Приетата от участниците Декларация потвърждава ангажимента на държавите по отношение на Конвенцията и в частност, гарантирането на правото на индивидуална жалба. Подчертано бе, че отговорността за прилагане на Конвенцията се споделя от държавите и ЕСПЧ при спазване на принципа на субсидиарност. Специална част от декларацията бе посветена на изпълнението на решенията на Съда Комитетът на министрите ще упражнява по-ефективен контрол в тази насока.

Подготвено бе участието на българската делегация в *122-та годишна сесия на Комитета на министрите на Съвета на Европа* (Страсбург, 23 май 2012 г.). Подготвени бяха материали за *изслушването на 2-жа Джема Грозданова, ръководител на българската делегация в Парламентарната асамблея на СЕ (ПАСЕ), в Комисията по правни въпроси и права на човека на ПАСЕ по въпроса за изпълнението от България на решенията на ЕСПЧ* (26 юни 2012 г., Страсбург). Изслушването бе организирано във връзка с решението на ПАСЕ за засилване на контрола върху изпълнението от държавите на постановените срещу тях решения на ЕСПЧ, на основа на Резолюция 1787(2011) и Препоръка 1955(2011) на ПАСЕ, приети по доклада на кипърския депутат г-н Христос Пургоридес (бивш председател на Комитета). Г-жа Грозданова представи информация за предприетите от българските власти мерки в изпълнение на Резолюция 1787(2011) на ПАСЕ, в частност промените в Закона за МВР относно използването на сила на принципа на „абсолютната необходимост“.

Изготвени бяха материали и позиции и бе осигурено участие в *заседанията в Страсбург на УКПЧ, както и в заседанията на неговите под-комитети – по подобряване на процедурите за защита на правата на човека (DH-PR) и по реформата на Европейския съд по правата на човека (DH-GDR)*.

Бяха изготвени актуални позиции и материали, свързани с ефективната защита на интересите на страната по *дела срещу България в ЕСПЧ, намиращи се във фаза на контрол по изпълнение на решенията от страна на Комитета на министрите на СЕ*.

Подготвено бе *посещението в България на г-н Лука Волонте, докладчик на ПАСЕ по постмониторинговия диалог с България* (25 - 27 септември 2012 г.). За срещите на представителите на компетентните министерства и ведомства с г-н Л.

Волонте бяха изготвени и обобщени материали относно постигнатия напредък по въпросите на постмониторинга.

Основната насока на сътрудничеството ни с ПАСЕ продължава да бъде „пост-мониторинговият диалог“. Прекратяването на указаната процедура е от приоритетно значение като се има предвид, че България е единствената държава-членка на ЕС, спрямо която тя се упражнява. Решението за прекратяване на наблюдението ще бъде предмет на обсъждане по време на януарската сесия на ПАСЕ през 2013 г.

Съвместно с Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси бе подготвен и представен Третия национален доклад относно прилагането на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства. Докладът обхваща пет-годишен период (2007-2012 г.) и разглежда всички аспекти на защитата на лицата, принадлежащи към езикови, религиозни и етнически малцинствени групи.

На 30 ноември 2012 г. бе организиран семинар по прилагането на Конвенцията за защита на националните малцинства в България. Това бе първото по рода си събитие, насочено към участниците в процеса по изпълнението на произтичащите от Конвенцията ангажименти. Участие взеха представители на изпълнителната власт, националните институции за защита на правата на човека и академичните среди.

На 4 и 5 декември 2012 г. в хотел „Хилтън“ се проведе *международна конференция на експертно равнище „Превенцията в действие: преодоляване на първопричините за трафик на хора в Европа“*, организирана от **Съвета на Европа**, в партньорство с **Националната комисия за борба с трафика на хора (НКБТХ)**. Целта на конференцията бе да бъде споделен опит и да се насърчи дискусиата по различните аспекти на превенцията на трафика на хора, с акцент върху подхода към правата на човека и международното сътрудничество. В конференцията взеха участие повече от 100 експерта от 47-те страни членки на Съвета на Европа, признати в областта професионалисти от национални и международни организации, както и представители на неправителствения и частния сектор.

МВНР съдейства за провеждането на посещението на експерти от Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) на **Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ)** в София в периода 7-9 май 2012 г. Експертите бяха приети от министър Николай Младенов и се срещнаха с представители на Централната избирателна комисия, Комисията по правните въпроси към Народното събрание, Главна дирекция „ГРАО“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Сметната палата. По време на срещите бяха обсъдени възможностите за усъвършенстване на изборното законодателство и практика в България.

По въпросите на „човешкото“ измерение на ОССЕ, подготвено бе участието на българската делегация в 19-та среща на Съвета на министрите на Организацията в Дъблин на 6 и 7 декември 2012 г. Подготвено бе и участието на българската делегация в Годишната среща-преглед на изпълнението на ангажиментите на държавите-участнички в ОССЕ в областта на „човешкото“ измерение, която се проведе във Варшава в периода от 24 септември до 5 октомври 2012 г.

МВНР координира участието на български наблюдатели в състава на Мисията на ОССЕ/БДИПЧ за наблюдение на парламентарните избори в Грузия на 1 октомври 2012 г., както и в състава на Мисията на ОССЕ/БДИПЧ за наблюдение на парламентарните избори в Украйна на 28 октомври 2012 г.

Международно право и юридически въпроси

МВНР активно работи в областта на международноправното сътрудничество в рамките на ООН.

МВНР бе ангажирано с изготвянето на становища по приоритетни за България външнополитически въпроси, вкл. относно възможностите за разделяне на мандат на непостоянен член на Съвета за сигурност на ООН; последиците от договореностите от 24 февруари 2012 г. между Белград и Прищина по отношение на евентуалното членство на Косово в регионални организации и/или инициативи на Балканите и др.

В областта на регионалното международноправно сътрудничество българската страна продължи работата си в рамките на различни комитети в рамките на Съвета на Европа, като участва в работата на Комитета на правните експерти по международно публично право на Съвета на Европа (CAHDI)- април 2012 г.

В областта на противодействие на тероризма продължи участието на страната ни в работата Експертния комитет на Съвета на Европа срещу тероризма (CODEXTER)- представител на МВНР взе участие в Двадесет и второто заседание на комитета през месец април 2012. Работата на комитета позволява интензифицирането на сътрудничеството в областта на борбата с тероризма, тъй като позволява обмена на мнения и информация относно прилагането на международноправната рамка на организацията в тази област.

Продължават дейностите, свързани с тригодишния мандат на България / 2011- 2014 г./ като председател на Дунавската комисия, в т.ч. председателство на 78-та сесия на ДК /юни 2012 г., в Будапеща/. Представител на МВНР участва и в заседанието на Работната група по юридическите и финансовите въпроси на ДК /май 2012 г., Будапеща/.

Представител на българската страна взе участие в XXXV-то Консултативно съвещание по Договора за Антарктика /11 юни-20 юли 2012 г. в Хобърт, Австралия/, като България е единствената държава от Югоизточна Европа със статут на консултативен член.

През отчетения период продължи активната дейност във връзка с участието на българската страна в преговорите за делимитация на морските пространства между България и Румъния в Черно море, като бе организирана и координирана работата на Междуведомствената група за подготовка на българската позиция. В периода 28 – 30 май в Букурещ бе проведен поредният кръг преговори с румънската страна.

И през първата половина на 2012 г. МВНР продължи да координира работата на Експертната работна група по изпълнението на Споразумението между България и Турция за определяне на границата в района на устието на река Резовска и разграничаване на морските пространства между двете държави в Черно море, и

на Междуведомствената работна група за формиране на българската позиция. Бе извършен преглед и актуализация на националната позиция по двата въпроса. В допълнение към активната си позиция, българската страна предприе действия да информира представители на ЕК по въпроса, включително относно необходимостта турската страна да извърши предварителна оценка на въздействието върху околната среда от евентуалното изпълнение на планирания инфраструктурен проект.

Като държава-член на Международната организация по право на развитието (IDLO) България продължи да участва активно в консултации относно бъдещата дейност на организацията вкл. изготвяне на стратегически план за периода 2013-2016 г.

Представители на МВНР участваха активно в работни срещи във връзка с изпълнението на Споразумението за Южен поток и определяне на правния режим на българските морски пространства.

МВНР подготви РМС No361/10 май 2012 г., с което в НС се внесе предложение за ратифициране на Протокола относно привилегиите и имунитетите на Центъра за правоприлагане в ЮИЕ Европа, подписан в Букурещ на 24.11. 2010 г. Министерството координира дейността по информиране на заинтересованите администрации и изготвянето на съответните становища по международно-правни въпроси, активно работи за осигуряване на международноправната и техническа подготовка по сключване на международни договори, както и изпълнението на депозитарните функции на българската държава и информационно-правното обслужване във връзка с участието на България в международните договори и по-конкретно:

- регистриране в картотеката на новопостъпили оригинали на двустранни (44 бр.) и текстове на многостранни договори (107 бр.); въвеждане на данните по тях в информационната система INTERLAW; актуализиране на данните за международните договори в картотеките, справките за договорно-правните бази по държави и тематика и в INTERLAW;
- изготвени пълномощни за подписване на международни договори и за участие на български делегации в международни форуми (137 бр.);
- оказване съдействие в подготовката по подписването двустранни междудържавни, междуправителствени и междуведомствени договори, предоставяне на българска договорна хартия, официални папки и трикоълорна лента; при необходимост, участие в церемониите по подписване на международни договори по време на посещения на ниво президент, министър-председател, министър и зам.-министър на външните работи;
- изпращане на ноти до акредитираните в София дипломатически представителства и грами до дипломатическите представителства на Република България в чужбина с указания за връчване на ноти във връзка с влизането в сила, прекратяването и др. на двустранни международни договори (65 бр.);
- изготвяне на ратификационни документи и уведомления за изпълнени вътрешнодържавни процедури за влизане в сила (20 бр.) или денонсиране (1 бр.) на многостранни договори и двустранни договори на България с международни

организации, изразяване или оттегляне на декларация по многостранни договори (3 бр.) и съответна кореспонденция с министерствата и ведомствата;

- подготвени за предаване за съхранение в дирекция “Канцелария и архив” оригинали на двустранни договори, сключени през 2007 г.;
- обнародвани в “ДВ” двустранни и многостранни договори и изменения и допълнения към тях от компетентността на МВнР (10 бр.);
- изготвяне на актуализирани справки за договорно-правните бази на Република България с други държави с цел подготовка на посещения на ниво президент, председател на Народното събрание, министър-председател, външен министър, зам.-министър на външните работи и др.;
- справки по компетентност за други ведомства-вносители на двустранни международни договори, които включват цялостни тематични справки по ресори;
- справки за фирми, частни лица, адвокатски бюра и др. чрез Приемна МВнР по установения ред, включително и чрез издаване Заповед за достъп до обществена информация (3 бр.).

От 1 януари 2012 г. до 30 юни 2012 г. МВнР представи от името на Правителството писмени бележки по 16 преюдициални дела пред Съда на ЕС, а служители на МВнР участваха в 6 съдебни заседания.

През годината ЕК сезира Съда на ЕС с три искиви молби за установяване на неизпълнение от страна на България на задължения, произтичащи от правото на ЕС. С оглед срока от един месец, с който ответната страна разполага, за представяне на писмена защита, а процедурата по изготвяне, съгласуване и одобряване на българската позиция се състои от няколко етапа и отнема време, МВнР представи молби за удължаване на срока по две от делата, като по едното – защитата бе депозирана. Исковата молба по третото дело е получена след края на отчетния период.

Бяха изготвени два проекта на позиции за заседания на КОРЕПЕР II, формат Конференция на представителите на правителствата на държавите-членки, които бяха одобрени от Съвета по европейските въпроси и от Министерския съвет. Позицията за заседанието на 18-19 април т.г. е относно назначаването на единадесет съдии и трима генерални адвоката в Съда на ЕС, като един от съдиите е българин. Позицията за заседанието на 20 юни е относно назначаване на двама съдии и един генерален адвокат в Съда на Европейския съюз.

Целеви стойности по показателите за изпълнение *

* Индикаторите са описани в текста

Информация за наличността и качеството на данните

- Отчетите за дейността на МВнР и ЗП;
- Статистическите данни на Агенцията за чуждестранни инвестиции,
- Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и Министерството на финансите;
- Доклади и данни на институциите на ЕС и от заседанията на Съвет „Външни работи”, Съвет „Общи въпроси” и работните органи на ЕС; доклади от ПП към ЕС

- Доклади и данни на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.
- Информация от ПП на Р България към ООН, ОССЕ и други международни организации във Виена, Женева, Ню Йорк и от Постоянната делегация на Р България към НАТО;
- Информации и доклади от участията в международни форуми, заседания на НАТО, ОССЕ, ЕС, ООН, двустранни и многостранни консултации
- Информации от ПП на Р България към ООН и от други ЗП;
- Участията в международни форуми и заседания по линия на ООН и ЕС.
- Информации от ПП на Р България към ЮНЕСКО
- Участия в международни форуми
- Координационни заседания по линия ЕС.

Външни фактори, които оказват въздействие за непостигане на целите на програмата

- Съкращаване на щата, както в Централното управление, така и в задграничните представителства, затрудни работата и ограничи възможностите за участие във всички планирани мероприятия, заседания и формати по различни инициативи.
- Екстензивната и интензивна работа в полето на експортния контрол например, в условията на свит кадрови потенциал, бе често за сметка на други текущи задачи в международен аспект и на потенциала за поемане на инициативи в международен формат.
- Ограничените бюджетни средства не позволиха осъществяването на поети международни ангажменти на страната ни, като пълноценното изпълнение на функциите на Посолство на НАТО за контакт в Молдова, както и на възприети в последните години добри практики за постигане на външнополитически цели, като участието в Доверителни фондове по линия на НАТО/ПзМ и реализирането на практически дейности (квалификационни курсове, стажове, семинари и т.н.), в изпълнение на двустранни меморандуми за сътрудничество в областта на европейската и евро-атлантическата интеграция със страни-партньори от Западните Балкани и Черноморския регион и Южен Кавказ.
- Неблагоприятни промени в икономическата среда и бюджетни рестрикции затрудняват силно дейността във всички направления и влияят негативно за постигане на резултати.
- Други фактори, които оказват влияние, са влошаване на ситуацията в критични региони /Северна Африка, Близък изток/ и страни като Пакистан, Индия и др.;
- Политически кризи, промени в политическата конфигурация и в ръководството на отделни държави в резултат на редовни или предсрочни парламентарни избори, също се отразиха на интензитета на контактите и доведоха до забавяне или отлагане за по-късен период на договорени посещения и срещи на най-високо и високо политическо равнище или до забавяне реализирането на някои инициативи или договорености.

Организационни структури, участващи в програмата и отговорност за изпълнение на целите

В програмата участват министърът на външните работи, Политическия кабинет, дирекциите от специализираната администрация, дирекциите от общата администрация, доколкото осигуряват външнополитическите дейности, дипломатическите и постоянните представителства на България в чужбина, както и различни работни групи:

- Работна група № 30 „ Разширяване на Европейския съюз”, създадена с ПМС № 85 от 17.04.2007 за организация и координация по въпросите на Европейския съюз.
- Експертни работни групи по отделните групи нерешени въпроси в двустранните отношения между Република България и Република Турция, създадени с Решение на Министерския съвет № 164 от 14 март 2009 г.
- Експертна работна група по изпълнението на Споразумението между Република България и Република Турция за определяне на границата в района на устието на река Резовска и разграничаване на морските пространства между двете държави в Черно море, създадена с Решение на Министерския съвет № 164 от 14 март 2009 г.
- Междуведомствената група за подготовка на позицията на Република България за преговорите с Румъния за делимитация на морските пространства между двете държави в Черно море, създадена с решение на Министерския съвет от 19 март 1992 г., допълнено с решение на Министерския съвет от 12 октомври 1992 г.
- Междуведомствен съвет по участието на България в НАТО и ОПСО на ЕС (МСУНО), под председателството на министъра на външните работи, създаден с ПМС №71/19.04.2005 г., изменено и допълнено от 04.09.2012 г.
- Координационен съвет по участието на Р България в дейността на Съвета на Европа, създаден с РМС № 5 от 7 януари 1992 г.
- Съвет “Международно сътрудничество за развитие”, председателстван от Министъра на външните работи и междуведомствена работна група “Политика на развитие”, създадени с Постановление на Министерския съвет № 234 от 1 август 2011 г.

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорен за изпълнението на програмата е министърът на външните работи.

Програмен ръководител е определен от министъра на външните работи съгласно Заповед 95-00-158/ 01.06.2012 г.

Отчет на разходите по Програма 4

№	Програма 4 - “Външна политика и многостранна дипломация”	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	2 528 000	3 071 565	3 071 139
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	2 528 000	3 071 565	3 071 139

	Капиталови разходи	0	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	2 528 000	3 071 565	3 071 139
	Персонал			
	Издръжка	2 528 000	3 071 565	3 071 139
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
2.1	1.....			
2.2	2.....			
	<i>Администрирани разходни параграфи **</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 264 685	9 317 832	9 317 832
	1. Членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	12 264 685	9 107 848	9 107 848
	2. Предоставени помощи за чужбина		209 984	209 984
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	1.....			
	2.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 264 685	9 317 832	9 317 832
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	14 792 685	12 389 397	12 388 971
	Общо разходи (I.+II.+III.):	14 792 685	12 389 397	12 388 971
	Численост на щатния персонал			
	Численост на извънщатния персонал			

Програма 5 „Национален визов център, инструмент „Шенген“ и управление на кризи“

Степен на изпълнение на заложените в програмата цели

Положени бяха ефективни действия за постигане на основните цели на тази програма - да се изгради необходимата инфраструктура и материална среда, да се подготвят кадрите и да се изготвят съответните нормативни и административни документи, които да съответстват на изискванията за присъединяване към Шенген. Това ще позволи, след постигане на членство да се осигурят условия за ефективно прилагане на правото и практиката на Шенген.

По тази програма се осигурява финансова, консулска, правна, медицинска, транспортна и друга поддръжка за български граждани, изпаднали в критична ситуация в чужбина, включително и в резултат на новите рискове и заплахи в света, свързани с политическа нестабилност, тероризъм, организирана престъпност, природни бедствия, епидемии, промишлени аварии и др.

Продукти/ услуги, предоставяни по програмата

- Преструктуриране и реорганизация на работата на Визовия център и консулските служби на България за покриване на шенгенските изисквания;
- Поддържане на Националната визова информационна система в съответствие с изискванията на ЕС и шенгенските изисквания и свързването ѝ с европейската визова информационна система;
- Поддръжка на Резервен визов център;
- Изпълнение на препоръки и докладване в Работна група „Оценка по Шенген“ относно мерките, изискващи промени в нормативната уредба;
- Извършване на анализ и на необходими нормативни промени във връзка с актуалните моменти във визовото законодателство на ЕС;
- Организиране и провеждане на евакуация на български граждани от райони на природни бедствия или въоръжени конфликти;
- Оказване на съдействие на български граждани, пребиваващи в чужбина, изпаднали в беда вследствие на кражби, насилие, злополуки, загуба на документи, сериозни заболявания и други подобни инциденти;
- Координиране и осъществяване на спасителни операции на отвлечени и попаднали в беда български граждани;
- Подпомагане на български граждани, жертви на трафик на хора;
- Предаване на документи за екстрадиция и трансфер на осъдени лица;
- Координиране на усилията за подпомагане на българските граждани съвместно с останалите министерства и ведомства, както и с партньорите на Република България от ЕС и НАТО.

Осъществени дейности/постигнати резултати

1. Национален визов център

Поради забавяне на процедурите по усвояване на средства по Европейския фонд за външни граници и поради това, че средствата не са достатъчни за осигуряване на цялостната поддръжка на доставеното програмно и техническо оборудване по Инструмент Шенген (от необходимите 2,6 млн. лева получаваме само 1,944 млн. лв. за 2011 г.), със средства от държавния бюджет бяха предприети необходимите мерки за осигуряване на средства за един от компонентите за поддръжка

Предприети са необходимите действия за осигуряване администрирането и техническото обслужване на операционните системи, приложния софтуер, базите данни и други системи, инсталирани за нуждите на Националния визов център и Резервния визов център, изградени и оборудвани със средства по Инструмента Шенген.

НВЦ инициира провеждането на процедури по ЗОП, в резултат на което бяха закупени 10 бр. мобилни биометрични станции за нуждите на ДП/КП и 20 бр. 3М OCR четци за цяла паспортна страница за нуждите на ДП/КП на Република България зад граница.

През 2012 г. е извършен монтаж на съоръжения и технически устройства за биометрични работни места в консулските служби на посолствата ни в Будапеща,

Братислава, Подгорица, Мексико, Буенос Айрес, Бразилия, Прага, Варшава, Копенхаген, Техеран, Исламабад, Букурещ, Сеул, Токио, Осло, Стокхолм, Хелзинки, Берн, Дъблин, Джакарта, Ханой, Канбера, Кувейт, Сана, Доха и Кабул. Биометрично гише беше инсталирано в КС Одрин и второ биометрично гише в КС Никозия, след завършване на цялостен ремонт на помещенията на консулската служба. Започна основен ремонт и в консулската служба към Посолството ни в Техеран, който ще приключи първото тримесечие на 2013 г.

През годината е извършен одит на информационната инфраструктура на МВНР, включително на дирекция КО и Визов Център и е създадена междуведомствена работна група от експерти от ДАНС и МВНР за проверка на работата на входно-изходната функционалност на визовата система.

2. Дейности по инструмент Шенген

В продължение на работата по инструмент Шенген през 2012 г. МВНР реализира различни дейности по приоритети от Многогодишната програма 2010-2013 на Европейския фонд за външни граници /ФВГ/. В изпълнение на Годишна програма 2010 МВНР приключи към 30 юни 2012 г. проекти по следните дейности:

По дейност 12 „Оборудване на консулски служби с модерна технология за изпълнение на конкретни задачи – доставка на оборудване за проверка на документи” беше извършена обществена поръчка за доставка на уреди и софтуер за разкриване на подправени и фалшиви документи, които бяха транспортирани и инсталирани от служители на МВНР в консулските служби на РБ в Кишинев, Пекин, Ереван, Тбилиси, Бейрут, Аман, Техеран, Кайро и Исламабад. Консулските служители бяха обучени на място. Проектът е на стойност 199 999, 79 евро, от които 149 999, 84 евро са принос на ЕС.

По дейност 15 „Развитие на системата за балансиране на натоварването в Националния визов център в МВНР и в Резервния визов център в Бояна, както и между тях” се осигури работата на Национален визов център, който осъществява и поддържа връзката с VIS на ЕС, съхранява и предоставя данни за издаване и консултиране на визи на граждани на трети страни. Осъществен е проект на стойност 312 233,15 евро, от които 234 174,87 са принос на ЕС, за програмно и техническо осигуряване на Националната визова система, реализирани в изпълнение на Инструмент Шенген.

Дейност 18 „Повишаване капацитета на служителите в дирекция „Консулски отношения” и българските консулства” беше проведен едномесечен стаж за едно длъжностно лице от ДКО в консулската служба на ФРГ Германия в Измир, Турция. Знанията и уменията, придобити по време на стажа за периода 9.11-6.12.2011 г., бяха споделени в началото на 2012 г. под формата на два семинара за служители на Дирекция „КО” и инструкции и методически указания за работа до ЗП.

В изпълнение на Годишна програма 2011 на Фонда за външните граници МВНР участва през 2012 г. в реализирането на следните дейности:

По дейност 15 „Поддръжка на доставеното програмно и техническо осигуряване за Националната визова система и интерфейсите за Визовата информационна система на ЕС - VIS и мрежата за консултиране на визи VISION” бе сключен Договор ДЕС-56 от 07.05.2012 г. за финансиране на дейността. Общият бюджет за изпълнение на договора 971 733,34 евро. На 30 май 2012 г. е открита

процедура за възлагане на обществена поръчка „Поддръжка на доставеното програмно и техническо осигуряване за Националната визова система и интерфейсите за Визовата информационна система на ЕС - VIS и мрежата за консултиране на визи VISION” с обособени позиции – 1. Абонаментна поддръжка и администриране на доставеното програмно и техническо осигуряване за Визовата информационна система, 2. Абонаментна поддръжка и администриране на специализиран софтуер SIB (Steria Interconnection Box for VIS), Oracle Database Servers и Oracle Web Logic Application Servers.

С Решение от 27 юли 2012 г. Възложителят в лицето на Отговорния орган е прекратил процедурата по Обособена позиция 1. По Обособена позиция 2 е избран изпълнител и е сключен договор с „Индекс България” ООД. В рамките на договора през 2012 г. са извършени следните дейности:

- Разработен, съгласуван и одобрен План и организация на абонаментна поддръжка и администриране на специализирания софтуер SIB (Steria Interconnection box for VIS), Oracle Database Servers и Oracle Web Logic Application Servers с времеви график за периода на проекта;

- Разработена и съгласувана и одобрена Програма и организация за обучение на потребителите с времеви график

- Извършен одит на техническото състояние на доставеното софтуерно оборудване, оценка на състоянието му и изготвяне на писмен доклад.

- Проведено обучение за служителите на Бенефициента

- Поддръжка и администриране на системния и приложен софтуер в ДКО – МВНР

Проведеното обучение е преминало успешно, като е постигната основната му цел - служителите на Бенефициента са получили знания и умения за осигуряване на първото ниво на поддръжка на специализирания софтуер - SIB (Steria Interconnection box for VIS), Oracle Database Servers и Oracle Web Logic Application Servers. Изготвен е доклад с анализ на проведеното обучение.

Извършените дейности по поддръжка и администриране на специализирания софтуер SIB (Steria Interconnection box for VIS), Oracle Database Servers и Oracle Web Logic Application Servers не са показали съществени отклонения в работата на системите. През изминалия период не са възниквали и съответно не са регистрирани заявки от страна на Получателя за проблеми със специализирания софтуер SIB (Steria Interconnection box for VIS), Oracle Database Servers и Oracle Web Logic Application Servers.

Във връзка реализацията на Обособена позиция – 1. Абонаментна поддръжка и администриране на доставеното програмно и техническо осигуряване за Визовата информационна система” е преработена документацията и на 19.11.2012 г. е открита процедура за възлагане на обществена поръчка за изпълнение на дейността.

По дейност 19 („Ежегодни едномесечни стажове на един служител от ДКО в консулски служби и централни ведомства на страни от ЕС/ Обучение на служители на отдел „Визов център” в ДКО за работа с ВИС и мрежата за консултиране VIS-mail” от септември до ноември 2012 г. са проведени едномесечни стажове на служители на Дирекция „Консулски отношения” в Министерството на външните работи на

Австрия, Полша и тяхната консулска служба в Лвов, Украйна. Стажовете ще се финансират по ФВГ, ГП 2011.

В изпълнение на Годишна програма 2012 на Фонда за външните граници МВНР е изготвило Детайлен проектен фиш по Дейност 15 „Поддръжка на доставеното програмно и техническо осигуряване за Националната визова система и интерфейсите за Визовата информационна система на ЕС - VIS и мрежата за консултиране на визи VISION“. Документът е внесен за разглеждане от Отговорния орган – дирекция „Международни проекти“ – МВР.

В изпълнение на Годишна програма 2013 на Фонда за външните граници МВНР е изготвило два Индикативни проектни фиша за поддръжка на програмното и техническо осигуряване на Националната визова система и обучение на консулски служители.

3. Управление на кризи

В изпълнение на един от заложените нови приоритети на дейността на МВНР - оказване на съдействие на български граждани при възникнали кризисни ситуации зад граница - звено „Кризисен център“ бе трансформирано в отдел „Ситуационен център“ в Дирекция „Информация и Ситуационен център“ /февруари 2012 г./ Работата на Ситуационния център (СитЦен) бе насочена към изграждане на единен механизъм за предотвратяване, реакция и управление на кризи, който да замени действащия преди това подход за създаване на Кризисни щабове при всеки по-мощен инцидент или криза. В съответствие с правилата и принципите на работа на Европейската външнополитическа система, бяха положени съществени усилия за доизграждане на дипломатическата ни служба, която успоредно с изпълнението на външнополитическите приоритети на страната, насочи вниманието си към оптимално съдействие на българските граждани зад граница, по време на неотложни и кризисни ситуации.

Разработена и въведена в действие бе система от правила за нивата на риск при пътуване и пребиваване на български граждани в чужбина, и своевременно уведомяване на обществеността чрез интернет-страницата на МВНР.

През 2012 г. СЦ организира спасителни операции, в помощ на попаднали в кризисни ситуации зад граница български граждани, включително координиране на работата с други ведомства и институции, по-важните от които са както следва:

а) евакуации:

✓ евакуация на посолството на Р България в Дамаск и съдействие при извеждане от Сирия на български граждани и семействата им (март 2012 – до сега)

✓ извеждане на бедстващи берачи на боровинки от Кралство Швеция (юли-септември 2012)

б) спасителни и хуманитарни операции:

✓ координация със съответните български ведомства и с израелската страна при извършения атентат срещу израелски граждани на летището в Бургас (юли 2012)

✓ организиране на помощ за бедстващи шофьори на фирма «Сомат» АД на територията Казахстан и Узбекистан (февруари 2012)

- ✓ помощ на пострадали от снежните бури в Румъния и Сърбия (февруари 2012)
- ✓ координация на действията при овладяване на горските пожари (юли–август 2012) и превенция от наводнения по границите с Турция и Гърция (февруари-април 2012)
- г) разрешаване на хуманитарни кризи с български кораби и екипажи:
 - ✓ екипажа на кораба „Океан стар Пасифик“, Мексико (август 2012)
 - ✓ консулска защита на екипажа на кораба „Св. Николай“, Испания;
- д) оказване на консулска закрила и защита на български граждани, жертви на кражби, насилие, злополуки, загуба на документи, сериозни заболявания и др.
 - ✓ освобождаване на български работници от Северен Ирак и организиране завръщането им в Р България (февруари 2012)
 - ✓ репатриране на пострадали български граждани от Ирак, Гърция, Турция, Испания, Италия, Израел, Мексико, Мароко, Израел, Перу и др.
 - ✓ консулска защита на осъдените на смърт български граждани в Малайзия.

По време на спасителните операции и хуманитарни дейности с широко международно въздействие бе поддържано ефективно сътрудничество и добра координация с ГД “Хуманитарна помощ и гражданска защита” на ЕК, както и с кризисните центрове на страните-членки на ЕС и на трети страни.

Представители на Ситуационен център взеха участие в конференции на ЕК за подобряване на сътрудничеството между националните кризисни центрове, проведоха двустранни консултации и учение за реакция при кризи с МВНР на Австрия, участваха в регионалното компютърно-подпомагано учение „SEESIM 2012“, в националното учение с международно участие «Защита 2012» и учението «Закрила 2012». Тези участия на Ситуационен център и осъществен обмен дадоха своя принос за подобряването на взаимодействието, реакцията и овладяването на кризи от вътрешен, регионален и международен характер.

Ситуационен център планира и стартира реализацията на следните основни дейности, с цел подобряване на ефективността при оказване на съдействие на бедстващи български граждани в чужбина и при управлението на кризи:

- ✓ изграждане на кризисен Call-център;
- ✓ създаване на фонд в МВНР за подпомагане пострадалите в чужбина български граждани.
- ✓ изграждане на интегрирана ведомствена и междуведомствена система за обмен на данни;
- ✓ разработка и прилагане на методика и модели за анализ и оценка на риска.

През 2012 г. Ситуационен център активно участва в изготвянето на проектите на Закон за управление на системата за защита на националната сигурност и на Закон за оказване на съдействие на бедстващи български граждани в чужбина, които след влизането им в сила значително биха подобрили координацията и взаимодействието между заинтересованите институции. В допълнение

представители на СитЦен взеха участие в 2 постоянни и 10 временни междуведомствени работни групи по разработка на планове и наредби.

В редица от провежданите спасителни операции и хуманитарни дейности, имащи широко международно въздействие беше осъществено тясно сътрудничество и координация с ГД „Хуманитарна помощ и гражданска защита“ на ЕК, „Центъра за мониторинг и координация“ на ЕК, както и кризисните центрове на страните-членки и трети страни.

4. Обучение на консулски служители

В периода 23 април – 16 юни се проведе „осми курс по Консулска дипломация“ с участието за лектори на експерти от дирекция “Консулски отношения” на МВНР, Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието, Държавната агенция за българите в чужбина и други институции.

В рамките на програмата курсистите преминаха както теоретична подготовка, така и през няколко различни форми на практически обучения свързани със заверки и легализации на документи, съставяне на актове по гражданско състояние, работа с Националната визова информационна система и биометрия, разглеждане на основни казуси по проблеми на български граждани в чужбина. В контекста на предстоящото членство на Р България в Шенгенското пространство, беше отделено специално внимание на теми като Визовата политика на ЕС, прилагане на общата визова политика и законодателство на ЕС, Регламент 539/2001 Относно определянето на трети страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите-членки, както и тези граждани, които са освободени от това изискване. Разгледани бяха и теми като спогодби за облекчен визов режим на Общността с трети държави, Наредба за условията и реда за издаване на визи и определянето на визовия режим, Визов кодекс и наръчници за прилагането му, регламент 810/2009 на ЕП и на Съвета за създаване на Визов кодекс на Общността, „Практики в работата на консулските служби по спазване на Шенгенското законодателство“, присъединяване на България към Шенгенското пространство, оценка по Шенген и работа с ВИС на ЕС и ШИС.

Сред нововъведенията на Осмия курс по консулска дипломация могат да се отбележат следните:

- Семинар на тема „Нотариусът в помощ на публичната администрация“, който се проведе на 12 и 13 май 2012 г. в гр. Девин. Семинарът беше изключително полезен за курсистите, тъй като в него подробно бяха обсъдени с представители на нотариалната камера казуси и проблеми, с които могат да се срещнат. Изнесеното обучение дава възможност за обмяна на опит с широк кръг експерти. Също така допринася за изграждане на благоприятна атмосфера сред курсистите и създаване на полезни контакти и връзки.

- Практическо обучение в Генералното консулство на Република България в Истанбул в периода 10.06-16.06.2012 г. Такъв тип изнесено обучение се провежда за първи път с такава продължителност. Ползите от него бяха безспорни, тъй като се даде възможност на курсистите да се запознаят отблизо с процедурите и практиките при обслужване на граждани за визи.

- Обучение-симулация под формата на работа на гише съвместно с участниците в Основния курс по дипломация за стажант-аташета. В тази ролева

игра бяха разиграни реални случки от практиката на консулите и покриваха всички теми, засегнати по време на обучението. Симулацията беше логично продължение на практическото обучение в Истанбул, тъй като даде възможност курсистите да приложат на практика знанията, които са придобили в реална среда.

Обучението преминаха 30 души, определени за консулски длъжностни лица и 12 души определени за технически служители в консулска служба. В няколко различни модула от програмата на „Основен курс по дипломация за стажант – аташета” и курса по „Консулска дипломация”, взеха участие шестима служители на МВР, определени за задгранични представители на МВР- полицейски аташета.

В периода 18 – 20 април 2012 г. бе проведен симпозиум на тема „Гранично управление и сигурност на документите за пътуване в Дунавския регион”, организиран от ДИ, МВНР, МВР, Федералното министерство на вътрешните работи на Германия и Консорциума за българските документи за самоличност. Симпозиумът бе част от инициативите на **приоритетна област 11 „Сътрудничество за справяне с проблемите по сигурността и борбата с организираната престъпност”**, залегнала в Стратегията на ЕС за Дунавския регион, по която България и Германия са съкоординатори. Паралелно бе проведено търговско изложение на 15 фирми, занимаващи се със сигурност на документите за самоличност и биометричните данни. Във форума взеха участие повече от 130 делегати от всички 14 държави от Дунавския регион, както и от Швейцария, Полша, Холандия и др.

<i>Ползи/ефекти:</i>		Целева стойност	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Прогноза 2012 г.	Отчет 2012 г.
1. Надеждно и ефективно функциониращ Национален визов център и Резервен визов център	брой	2	Успешно проведени тестове за връзка на националната визова система с Визовата информационна система на ЕС.
2. Изградени, преустроени и оборудвани консулски служби	брой	11	Извършено преустройство според изискванията на ЕС в КС – Мадрид, Никозия, Сана, Триполи, Баку, Кабул – 6 бр. Извършва се и основен ремонт в КС Техеран, който ще приключи в началото на 2013 г.
3. Модернизирани и оборудвани консулски служби	брой	26	Монтаж на съоръжения и технически устройства за биометрични работни места в консулските служби – 24 бр.

4. Повишен административен капацитет на консулските служители	брой	40	Проведено обучение за повишаване на административния капацитет на служители на МВНР, командировани в консулските служби – 42 бр.
5. Отпечатани визови стикери на склад	брой	1 000 000	Отпечатани и доставени 500 000 визови стикера с общ брой на визовите стикери на склад – 600 000 бр.
6. Изграждане на Колцентър за действие при кризисни ситуации	брой	1	Ситуационен център планира и стартира реализацията на проекта за изграждане на кризисен Колцентър

Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорен за изпълнението на програмата е министърът на външните работи.

Програмен ръководител е определен от министъра на външните работи съгласно Заповед 95-00-158/ 01.06.2012 г.

№	Програма 5 - “ Национален визов център, инструмент Шенген и управление на кризи”	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	3 381 865	1 429 368	1 429 368
	Персонал	0	0	0
	Издръжка	2 104 000	1 429 368	1 429 368
	Капиталови разходи	1 277 865	0	0
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБК:	3 381 865	1 429 368	1 429 368
	Персонал			
	Издръжка	2 104 000	1 429 368	1 429 368
	Капиталови разходи	1 277 865	0	
2	Ведомствени разходи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
2.1	1.....			
2.2	2.....			
	<i>Администрирани разходни параграфи **</i>			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
	1.....			
	2.....			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети, фондове и сметки	0	0	0
	1.....			
	2.....			
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0

	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	3 381 865	1 429 368	1 429 368
	Общо разходи (I.+II.+III.):	3 381 865	1 429 368	1 429 368
	Численост на щатния персонал			
	Численост на извънщатния персонал			

София, февруари 2013 година